

برداشتن موانع فرزندآوری

صادق

سالروز وفات حضرت فاطمه معصومه (س) را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۲۴ | دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۰ | ۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ | ۱۵ نوامبر ۲۰۲۱ | ۱۶ صفحه

رئیس دفتر عقیدتی-سیاسی فرماندهی کل قوا در گفت‌وگو با صبح صادق
جهاد تبیین راه مقابله با تحریف

۱۵ پاسدار

علی قاسمی
شمشیر دو لبه

۳ دیدگاه

علی حیدری
سایه امنیت

۲ نگاه

۲ نگاه

تقدیر سردار سلامی از حماسه‌آفرینان نیروی دریایی سپاه
به بهانه در هم شکستن دوباره هیمنه شیطان بزرگ

تحقیر سرپالی

ما باید خیلی قدرتمند باشیم؛ تصمیمات

و اراده‌ها مهم و راهگشا هستند؛ ایمان

نیروها را باید قدر بدانیم و باید تمامی همت

و تلاش خود را برای حفظ خویشتن‌داری

و صلابت در مواجهه با حوادث بزرگ به

اذن‌الله به کار گیریم.

روز دستگیری تفنگداران متجاوز آمریکایی،

روز توقیف کشتی و دستگیری تفنگداران

متجاوز انگلیسی، روز انهدام پهپاد پیشرفته

جاسوسی و راهبردی گلوبال‌هاوک آمریکاهم

در زمره یوم‌الله‌ها در سایه الطاف الهی و در

تاریخ جاودانه خواهد ماند.

شما با خلق این حماسه بزرگ زبان ما

و ملت ایران برای تحقیر هیمنه خودساخته

امپراتوری در حال زوال و احتضار رژیم

تروریستی آمریکا را گشوده‌تر و قوی‌تر کردید

و توانستید زیبایی غلبه فئه قلیل بر فئه کثیر را در

متن و بطن یک واقعه کم‌نظیر ترسیم کنید.

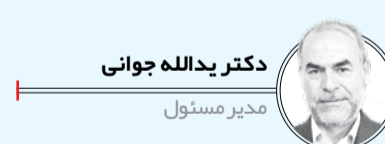
۱ سرمقاله

عامل برتری در رویارویی با آمریکا

خدا در دریای عمان با نازل کردن آرامش و سکینه در قلوب دل‌آوردان نیروی دریایی سپاه از یک سسو، و وارد کردن رعب و دلهره و اضطراب در دل‌های سپاه آمریکایی از دیگر سو بود. بسیار روشن است که در چنین شرایط و صحنه‌هایی ناوها و شناورها و هواپیماهای دشمن با تمام عظمت ظاهری که دارند، در برابر چشمان مجاهدان فی‌سبیل‌الله، آهن‌پاره‌هایی بیش نیستند. پاسداران و تمامی مجاهدان واقعی فی‌سبیل‌الله، بر این باورند که نصرت الهی بر بندگان مخلص خدا در عرصه‌ها و صحنه‌های رویارویی با دشمنان خدا، حقیقتی انکارناپذیر است. بر این اساس همواره پاسداران انقلاب اسلامی و سربازان ولایت، در تلاش هستند تا با عمق‌بخشی به معنویت خویش و افزودن بر مراتب ایمان، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های خود را برای دریافت نصرت الهی بیشتر کنند؛ چرا که سپاه پاسداران در ۴۲ سال گذشته، بارها و بارها این وعده الهی را تجربه کردند که فرمود: «إِنَّ يَضْرُوكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ» (اگر خدا شما را یاری کند، پس هیچ‌کس و هیچ نیرویی بر شما نمی‌تواند غلبه کند).

آمریکا در منطقه و از جمله در خلیج فارس و دریای عمان، عامل ایمان و معنویت است. در این نوشتار هدف، نادیده انگاشتن نقش ابزار، تجهیزات، آموزش‌ها و آمادگی‌های جسمانی و اشراف اطلاعاتی و رصد دریایی نیست، بلکه هدف آشکارسازی و برجسته کردن آن عامل برتری‌بخش در صحنه میدان است. اگر در واقعه دوم آبان ماه دریای عمان و لحظه‌های رخ داده به رفتارهای هریک از طرفین در ایسن رویارویی جدی، به درستی نظر کنیم و بیندیشیم؛ آنگاه مشخص می‌شود که در این مصاف، غلبه با آن اراده‌های پولادین سرچشمه گرفته از قدرت ایمان و معنویت بود. آن گام‌های استوار هنگام سوار شدن به بالگردها، آن اعتماد به نفس و آرامش در هنگام فرود آمدن بر عرشه نفت‌کش و آن حرکت‌های قایق‌های تندرو برای متوقف کردن ناو جنگی آمریکا، همگی از باورهای مستحکم ایمان پاسداران خالق آن حماسه‌ها و صحنه‌ها به نصرت الهی حکایت می‌کند. اگر ایسن باورها و ایمان‌ها به نصرت الهی در قلب پاسداران نبود، به طور قطع آن حماسه‌ها خلق نمی‌شد. آری، روز ۱۷ ربیع‌الاول قدرت‌نمایی

ایران را به سواحل کشور عزیزمان منتقل کنند. آمریکایی‌های برخوردار از شناورهای بزرگ و عظیم‌الجثه نظامی با پشتیبانی هوایی، هرگز تصور نمی‌کردند در این عملیات دریایی و رویارویی جدی با نیروی دریایی سپاه، مجبور به عقب‌نشینی و تن دادن به شکست شوند. آمریکایی‌ها به دلیل نابرابری تجهیزات طرفین و خود را در موقعیت برتر دیدن از نظر تجهیزات و نفرات، تصویب پروازی را در سر می‌پروراندند، ولی داستان به گونه‌ای دیگر رقم خورد و شکستی دیگر در کارنامه سراسر شکست آمریکایی‌ها در برابر جمهوری اسلامی ایران به ثبت رسید. پرسش اصلی آن است که رمز و راز پیروزی‌هایی از ایسن جنس که نصیب جمهوری اسلامی و ملت ایران می‌شود، چه چیزی است؟ عامل برتری و تعیین‌کننده در ایسن صحنه‌های سرنوشت‌ساز چیست؟ چرا آمریکایی‌ها در ۴۲ سال گذشته، همواره در صحنه‌های رویارویی با سپاه و دیگر نیروهای مسلح جمهوری اسلامی شکست خورده‌اند؟ بدون تردید می‌توان گفت، عامل اصلی برتری بخش در تمامی صحنه‌های رویارویی بین سپاه و نیروهای ارتش تروریستی

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

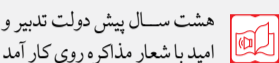
بار دیگر پاسداران انقلاب اسلامی در سالروز ولادت پیامبر عظیم‌الشان اسلام در دریای عمان، شگفتی‌ساز شده و با تحقیر آمریکا، جهانیان را متحیر کردند. اگرچه خبر این حماسه بزرگ به دلایلی با تأخیر اعلام و رسانه‌ای شد؛ ولی به محض اعلام خیر، تمامی رسانه‌های داخلی و خارجی آن را بازتاب داده و به شرح و تفسیر و تحلیل آن پرداختند. حواشی خبر و مسائل جانبی در روزهای اول پس از رسانه‌ای شدن آن رویداد تاریخی و شگفتی‌ساز، تا حدودی اصل حماسه و رویارویی حق و باطل را تحت تأثیر قرار داد! اصل واقعه آن است که آمریکایی‌ها با تمام توان خود در دریای عمان، با طرح و آمادگی قبلی به حمایت و پشتیبانی از سارقان بین‌المللی نفت پرداخته، نهایت تلاش خود را به عمل آوردند تا نگذارند دلاورمردان نیروی دریایی سپاه، کشتی حامل نفت سرقتی

نییم نگاه

سایه امنیت

علی حیدری

سردبیر

هشت سال پیش دولت تدبیر و امید با شعار مذاکره روی کار آمد و اندکی بعد مشخص شد که نمی‌تواند از قتل مذاکره آورده‌ای برای ملت ایران فراهم کند؛ لذا حامیان دولت برای توجیه محقق نشدن شعارهای انتخاباتی، مدعی شدند با رویکرد خود «سایه جنگ» را از سر ملت ایران برداشته‌اند! جریان اصلاحات در طول سال‌های بعد از آن هم هر جا که نیاز می‌دید از سایه جنگ سخن می‌گفت و درصدد بود تا به هر قیمتی مذاکره را تنها راه حل مشکلات مردم معرفی کند. این موضوع تا آنجا پیش رفت که گهگاهی با ترنندهای رسانه‌ای رعب و وحشت در دل مردم ایجاد می‌کردند و از نزدیک بودن جنگ سخن می‌گفتند. اگر چه سایه جنگ ساخته و پرداخته اتاق‌های عملیات روانی جریان ناکارآمد سیاسی و اقتصادی اصلاح‌طلب بود؛ اما به فرض وجود چنین تهدیدی، آیا نشستن پای میز مذاکره بسا ۵+۱ و توافق ناموفق برجام از آنچنان ظرفیتی برخوردار بود که بتواند در عرصه‌های نظامی و امنیتی هم تأثیرگذار باشد و به زعم این جریان سایه جنگ را از سر یک ملت بردارد؟! بی‌شک این رویکرد، یعنی مذاکره که فرصت دودوره دولت یازدهم و دوازدهم برای خدمت به مردم و تقویت قدرت درونی اقتصادی را گرفت، حتی نتوانست نتایج مندرج در متن برجام را هم محقق کند، چه برسد به اینکه در معنای وسیع‌تر امنیت و گشایش برای ملت به ارمغان بیاورد. این مهم بر هیچ کس پوشیده نیست که امنیت پایدار و رفح هرگونه تهدید نظامی فقط با ارتقای قدرت نظامی حاصل می‌شود و این اقتدار یک کشور است که موجبات بازدارندگی در برابر دشمنانش را فراهم می‌آورد. به‌عبارت‌نویزی انسانی مؤمن، متعهد و کارآزموده در میدان‌های جهاد می‌تواند در برابر دشمنان مجهز به آخرین سلاح‌ها بایستد. سردار شهید حاج‌حسن تهرانی مقدم که ایسن روزها دهمین سال آسمانی ششدهش را پشت سرمی‌گذاریم، از ایام دفاع مقدس با تمرکز بر تقویت قدرت موشکی باستان خالی قدم در راهی نهاد که نه تنها در انحصار قدرت‌های بزرگ بود، بلکه در اوج نیاز کشورمان در جنگ تحمیلی مورد تحریم همین قدرت‌ها قرار داشت. مجاهدت شبانه‌روزی شهید تهرانی مقدم و همکارانش سبب شد تحولات بزرگی در حوزه موشکی به وجود بیاید؛ موشک‌هایی با برد وقت بالا که امروز به جرئت می‌توان مدعی شد توسعه موشک‌های بالستیک از مهم‌ترین پیشرفت‌های کشور در حوزه نظامی با وجود تحریم‌های دشمنان بود. از سوی دیگر، اشراف اطلاعاتی و نظامی نیروهای مسلح در زمین، هوا و دریا با ایمان و روحیه جهادی شریاطی را فراهم آورده که موفقیت‌هایی چون توقیف شجاعانه نفت‌کش متخلف در خلیج فارس به دست تکاوران نیروی دریایی سپاه اتفاق می‌افتد و مداخله نیروهای آمریکایی نه تنها فایده‌ای برای‌شان ندارد؛ بلکه باعث رسوایی و مفتضح شدن بیشتر نیروهای تروریستی آمریکا در منطقه می‌شود. امروز امنیت پایداری که بر سراسر ایران اسلامی سایه افکنده، بسا تقویت آمادگی، ایمان و از خود گذشتگی جوانان این مرز و بوم در بهینه جغرافیایی کشور و صدها کیلومتر فراتر از مرزهای میهن عزیزمان حاصل شده، نه چشم دوختن به قدرت‌های سلطه‌گری که هیچگاه برای حقوق ملت‌ها ارزش قائل نبوده و همواره به دنبال منافع و مطامع سیاسی، اقتصادی و نظامی خود هستند.

گروه گزارش

صبح صادق

فرمانده کل سپاه در دیدار با حماسه‌آفرینان مقابله با دزدی دریایی ارتش تروریستی آمریکا گفت: «با خلق این حماسه بزرگ تحقیر دوباره هیمنه خودساخته امپراتوری درحال زوال و احتضار رژیم تروریستی آمریکا را رقم زدید و توانستید زیبایی غلبه فئه قلیل بر فته کثیر را در متن و بطن یک واقعه کم‌نظیر ترسیم کنید.»

در پی اقدام به موافق و مقتدرانه دریدالان جان بر کف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در شکست عملیات ارتش تروریستی آمریکا برای حمایت از سرقت نفت ایران در دریای عمان، حماسه‌سازان این رخداد باشکوه و تاریخی، همراه با سردار دریدار پاسدار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی سپاه و جمعی دیگر از فرماندهان و مسئولان این نیرو با حضور در ستاد فرماندهی کل سپاه با سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه دیدار کردند و از آنان تجلیل به عمل آمد.

سرلشکر حسین سلامی در این دیدار با اشاره به ماندگاری این نبرد افتخارآمیز در تاریخ اسلام، گفت: «شما با خلق این حماسه بزرگ زبان ما و ملت ایران برای تحقیر هیمنه خودساخته امپراتوری درحال زوال و احتضار رژیم تروریستی آمریکا را گشوده‌تر و قوی‌تر کردید و توانستید زیبایی غلبه فته قلیل بر فته کثیر را در متن و بطن یک واقعه کم‌نظیر ترسیم کنید.» وی افزود: «این پیروزی بزرگ هرچند به لحاظ جغرافیا و وسعت مکان بسیار محدود و

گزارش

تقدیر سردار سلامی از حماسه‌آفرینان نیروی دریایی سپاه به بهانه در هم شکستن دوباره هیمنه شیطان بزرگ

تحقیر سریالی

پاسداران انقلاب پی برده‌است. سرلشکر سلامی افزود: «من از رفتار حرفه‌ای شما تشکر می‌کنم که به دور از احساسات برابر دشمن، آرایش مناسب، مطمئن و هوشیارانه گرفتید و با تسلط و تقوی روحی به آنها فهماندید که آماده هر گونه واکنشی هستید.» وی عمل رزمندگان حماسه‌ساز دریایی سپاه را که هرگونه واکنش تند را از دشمن سلب و آمریکایی‌ها را وادار به عقب‌نشینی و ترک صحنه کرد، قابل تحسین دانست و تأکید کرد: «این رفتار در مسیر به تصرف و همراهسازی کشتی نفت‌کش در منجر آب‌های ساحلی ایران شد، یک جنگ تمیز، بسیار موفق و به موقع بود که تجزیه و تحلیل آن ورزیدگی، مهارت و تمرکز بالا و اقتدار بالای نیروها را برجسته می‌سازد.» فرمانده کل سپاه با بیان اینکه اگر آمریکایی‌ها در این ماجرا ذره‌ای توفیق برای خود قائل بودند فیلم آن را منتشر می‌کردند، افزود: «معتقدم این کار الهی بود و این پیام را یادآوری کرد که مردم ایران نمی‌توانند شکست‌پذیر باشند.»

سرلشکر سلامی در پایان با تجلیل و سپاس از رشادت، شجاعت، اقتدار و افتخارآفرینی دریدالان نیروی دریایی سپاه و تریک این دستاورد بزرگ به رهبر عظیم‌الشان انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی)، ملت رشید و انقلابی ایران و آحاد پاسداران انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح کشور تأکید کرد: «ما باید خیلی قدرتمند باشیم؛ تصمیمات و اراده‌ها مهم و راهگشا هستند؛ ایمان نیروها را باید قلمر بدانیم و باید تمامی همت و تلاش خود برای حفظ خویشتن‌داری و صلابت در مواجهه با حوادث بزرگ را به اذن‌الله به کار گیریم.»

الطاف الهی رقم خورد و در تاریخ افتخارات ایران اسلامی جاودانه خواهد ماند.» سرلشکر سلامی برخی اتفاقات و رویدادهای بزرگ‌تر را که در زمان مقتضی بیان و رسانه‌ای خواهد شد، از دیگر یوم‌الله‌ها و رخدادهای افتخارآمیز، غرورآفرین و تاریخ‌ساز برای ملت ایران دانست و تصریح کرد: «در ماجرای اخیر و در صحنه شکره‌مند اقدام جان بر کفان شجاع نیروی دریایی سپاه در تصرف کشتی حامل نفت سرت شده ایران پیش‌بینی دخالت آمریکایی‌ها را کرده بودیم، لذا با سناریو و ظالمان‌ندارد، هرچند همواره مسلمانان نسبت به مستکبران در عده و عده‌حداقلی بوده‌اند، اما با سلاح جهاد و شهادت بسیاری از قدرت‌ها را تسلیم و مقهور عظمت خود ساخته‌اند.»

سرلشکر سلامی تصریح کرد: «تاریخ انقلاب اسلامی را هم، مانند تاریخ اسلام بسا یوم‌الله‌ها ساخته‌اند و یوم‌الله ۱۷ ربیع که از این پس حماسه دریدالان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مواجهه با آمریکایی‌ها بر پیشانی آن می‌درخشد، در امتداد ۱۵ خرداد، ۱۳ آبان، ۹ دی، سوم خرداد، ۲۲ بهمن ... و از یوم‌الله‌های فراموش‌ناشدنی و افتخارآمیز این سرزمین به شمار خواهد رفت.»

فرمانده کل سپاه با تأکید بر اینکه یوم‌الله ۱۷ ربیع، شخصیت و هویت ایران عزیز را می‌سازد، یادآور شد: «روز دستگیری تفنگداران متجاوز آمریکایی، روز توقیف کشتی و دستگیری تفنگداران متجاوز انگلیسی، روز انهدام پهپاد پیشرفته جاسوسی و راهبردی گلوبال‌هاوک آمریکا هم در زمره یوم‌الله‌ها و رخدادهای تراز بین‌المللی قرار دارد، که در سایه

خرادماه تجلی یابد و نامزدهای مورد حمایت این جریان با فاصله فراوان در انتهای جدول رقابت‌ها قرار گیرند!

اما پس‌لرزه‌های ناکامی در انتخابات مدت‌هاست که در درون این اردوگاه آشکار شده‌است و اصلاح‌طلبان عملاً به پایان راه حکمرانی رسیده‌اند. نسخه‌های آنان نزد افکار عمومی خریداری ندارد و برای ارائه برنامه به منظور اداره کشور نیازمند بازاندیشی و ساماندهی مجدد اردوگاهی هستند. نمونه‌ای از مشکلات پیش آمده را می‌توان در اوضاع و احوال این روزهای حزب کارگزاران مشاهده کرد. حزبی که با رویکرد عمل‌گرایانه خود طبیعتاً با کمترین اختلافات باید همراه باشد!

تغییر دبیرکل این حزب و کناره‌گیری یکباره غلامحسین کرباسچی پس از بیش از ۲۵ سال و جانپینی حسین مرعشی، به خوبی عمق اختلافات ایجاد شده در این اردوگاه را نمایان کرده‌است. کنار گذاشتن کرباسچی موضوعی نیست که به سادگی بتوان از کنار آن گذشت و امری طبیعی دانست. تغییری که می‌تواند به خانه تکانی‌های جدی‌تری در این حزب بینجامد. هرچند در این روزها فعالیت

رسانه‌ای گسترده‌ای آغاز شد تا این اختلافات کتمان شود، اما حقیقت آن است که تنش و تشتت بیشتر از تفاوت دیدگاه‌های طبیعی در درون هر شکل است و گذر زمان ابعاد بیشتری از لایه‌های پنهان آن را معلوم خواهد کرد.

البته اختلافات در این حزب مدت‌هاست که آشکار شده‌است. هنوز از اذهان عمومی بیرون نرفته‌است که مسئله حمایت از همتی در انتخابات موجب اختلافاتی جدی در این حزب شد و برخی از اعضای آن با صراحت از وی حمایت کرده و برخی ساز سکوت و پنهان‌کاری پیشه کردند! اختلافات موجود حتی تا تعطیلی روزنامه سازندگی نیز کشیده شده و فعلاً انتشار آن پس از بیش از هزار شماره، متوقف شده‌است.

نکته دیگر آنکه اختلافات به حزب کارگزاران محدود نخواهد ماند و فقدان ایده حکمرانی در اردوگاه اصلاح‌طلبان و مشخص نبودن مبنایی برای فعالیت سیاسی، آنان را در سردرگمی و انفعال و اختلاف قرار داده‌است. تنها ابزاری که این جریان را همچنان به واگرایی دعوت می‌کند، اتخاذ رویکرد سلبی و تقابلی با دولت مستقر است که همه توجه آنها را به خود جلب

دریچه

بُردهای جعلی

نگاهی به اعتراف غیر مستقیم رسانه‌های دشمن به شکست در مقابل ایران

یکی از جملاتی که در واقع تکرار ادعاهای آنان با هدف بررسی فضاسازی رسانه دشمن بود، تلاش کردند موجی جدید راه بیندازند و بازخوانی ادعاهای خودشان را موضع سپاه جا بزنند! تا شاید در این میان بتوانند شکست در آبان ۱۴۰۰ را پنهان کنند.

سخن پایانی: این بازی رسانه‌های دشمن و وارونه جلوه‌سازی یک جمله کوتاه برای زدن تیتراهای درشت، بی‌تردید نشانه‌ای روشن از پیروزی ملت ایران در برابر جبهه استکبار است. دشمنان ایران در راه تقابل با ملت ایران چنان دست‌ان‌شان تهی شده‌است که برای نشان دادن موفقیت خود به جعل مطلب روی آورده و از هیچ حجت‌بال و هیاهو می‌سازند.

اصلی دشمنان ملت ایران در ماه‌ها و سال‌های پیش‌رو خواهد بود، در پرونده ویژه‌ای این تهدید و راه‌های مقابله با آن را بررسی کرد. در این پرونده بخش مختلفی از سناریوی دشمن برای این رویارویی بازخوانی شد، یکی از جبهه‌های این نبرد که در پرونده «تقابل سایبری» هفته گذشته صبح صادق بررسی شد، کمک گرفتن دشمن از قدرت فضاسازی و رسانه‌ای خود برای ایجاد جنگ روانی و شکل دادن موجی از ناامیدی در جامعه ما بود، در این بخش که با تیترا «آخرین امید دشمن» همه ادعاهای دشمنان ملت ایران در جنگ سایبری مورد بررسی قرار گرفت و در این باره هشدارهای لازم داده شد، اما خنده‌دار این است که شکست‌خوردگان حمله سایبری به سامانه هوشمند سوخت با موج‌سواری بر روی

کار قرار دادند و جبهه جنگ سایبری علیه ملت ایران را تشدید کرده و قصد دارند به حوزه معیشتی و زندگی مردم بکشانند. در این راستا و پس از شکست‌های متوالی با این خیال باطل که می‌شود در سالگرد حوادث آبان، شرارتی دیگر را در کشور شکل دهند، به زیرساخت شبکه هوشمند توزیع سوخت حمله کرده و این شبکه را برای ساعاتی با اختلال رویه‌رو کردند، اما با هوشیاری مردم، مدیریت در میدان دولتمردان و دستگاه‌های مرتبط و اطلاع‌رسانی دقیق رسانه ملی پروژه دشمنان ملت ایران شکست سختی خورد.

پرده سوم: پس از در هم شکستن سناریوی آشوب‌سازی در کشور با ایجاد اختلال در سامانه هوشمند سوخت، هفته‌نامه صبح صادق با هدف بررسی این تهدید که بی‌تردید یکی از برنامه‌های

گروه سیاسی

صبح صادق

پرده اول: ۴ مهرماه ۱۴۰۰ خبر حادثه در یک مرکز خودکفایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منتشر شد؛ رسانه‌های ضد ایرانی که چون لاشخورهای گرسنه به دنبال کوچک‌ترین حادثه در کشورمان هستند تا مقاصد شوم خود را دنبال کنند، اما بلافاصله سپاه با انتشار رسمی بیانه‌ای اعلام کرد، واقعیت آنچه در ایسن مرکز رخ داده است یک آتش‌سوزی بوده‌است.

پرده دوم: دشمنان انقلاب اسلامی که روی کار آمدن دولت سیزدهم را تهدیدی جدی برای اهداف ضد ایرانی خود می‌دانند، راهی دیگر را برای تحت فشار قرار دادن ملت ایران در دستور

شمشیر دو لبه

شمشیر دو لبه برنده است که اگر حذف ارز حمایتی بسلون جایگزین باشد، تورم انتظاری را نیز بالا می‌برد. بالا رفتن انتظارات تورمی، یعنی اینکه بالا رفتن قیمت‌ها به تمام حوزه‌ها و کالاها تسری می‌یابد. طبق آمار بانک مرکزی، شاخص تورم کالاهایی که ارز ۴۲۰۰ تومانی گرفته‌اند، از سال ۱۳۹۷ تاکنون ۱۹۹ درصد رشد داشته؛ اما سایر کالاها که ارز ۴۲۰۰ نگرفته‌اند ۴۳۳ درصد رشد داشته که این آمار بیان می‌کند این سیاست با تمام ضعف‌هایش عملکرد موفقی در برابر کنترل نسبی تورم داشته است. از آن طرف می‌دانیم سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز نتوانسته است تأثیر مثبتی را بر سفره مردم بگذارد و مسود حاصل از ارز ۴۲۰۰ تومانی فقط به جیب یک عده خواهد رفت و این بی‌عدالتی و فسادزاست. در چنین وضعیتی باید جوانب امر بهتر کارشناسی شود تا روشی که کمترین تبعات و آثار را دارد، انتخاب شود و فشار معیشتی مردم مضاعف نشود. بعد از بحث‌های کارشناسی و

دولت درخواست افزایش سقف تأمین ارز تا ۱۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار را ارائه کرده است و در کنار آن پیشنهادی مطرح شده که بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تأکید دارد. از زمان شروع سه‌ساله ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۳۹۸ برای اولین رقم ۱۴ میلیارد دلار در نظر گرفته شد و در بودجه سال ۱۳۹۹ این رقم به حدود ۱۰ میلیارد دلار کاهش پیدا کرد و برای سال ۱۴۰۰ این رقم به هشت میلیارد دلار کاهش یافت. هر چند در فرآیند چند سال گذشته به مرور ارز ترجیحی بیشتر کالاها که حدود ۲۸ قلم بوده، حذف شده است و تنها شش قلم کالای اساسی شامل ذرت، جو، گندم، کنجاله سویا، دانه‌های روغنی و روغن خام به همراه بخشی از دارو و تجهیزات پزشکی از طریق تأمین ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد ایران می‌شود. حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و به تبع آن روش‌های جایگزین مانند پرداخت یارانه به ممولان این طرح پیامدهایی برای معیشت مردم دارد. حذف و حفظ و تداوم ارز ۴۲۰۰ تومانی مانند

علی قاسمی

کارشناس ارشد اقتصاد

حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از واردات کالاهای اساسی به یکی از مسائل مهم اقتصادی دولت تبدیل شده و بحث‌ها و چالش‌های بسیاری درباره آن وجود دارد. موضوع از این قرار است که هر سال در قانون بودجه، میزان ارز مورد نیاز کالاهای اساسی با نرخ ترجیحی تعیین می‌شود که در بودجه سال جاری مبلغ هشت میلیارد دلار تعیین شده بود؛ اما گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد، در نیمه اول سال جاری بیش از هفت میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی و مابقی آن برای واردات واکسن تخصیص یافته است. به دنبال اتمام هشت میلیارد دلار تعیین شده در بودجه برای تأمین ارز واردات کالاهای اساسی با نرخ ۴۲۰۰ تومانی،

دیدگاه

شماره ۱۰۲۴ | دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۰

صداقت

روزنه

اوج مدیریت مثبت

فرهنگی

اللمبخش روشن روان
کارشناس فرهنگی

از یک منظر، «مدیریت فرهنگی» دو نوع است: «مثبت» و «منفی»؛ که برای هر یک از این دو می‌توان در طول تاریخ شواهد فراوانی ارائه داد. مدیریت‌های مثبت فرهنگی پیامبر اکرم (ص) که با عقلانیت، درایت و شناختی که از انسان داشت، جامعه‌ای منحص، آلوده، منحرف و ذلیل و زبون را به اجتماعی پیروز، پاک، مستقیم و عزیز تبدیل کرد و آثار عظیم فرهنگی خود را همچنان تا قرن‌های بعد از خود و نسل‌های آینده باقی گذاشت. با شعار «فرق بین ما و آنها، لا اله الا الله»، یکپارچگی ذهنی، فکری و اعتقادی را به وجود آورد و با «یا اهل الکتاب تعالوا الی کلمه سواء»، صفوف پیروان ادیان ابراهیمی را در مقابل با کفر متحد کرد. با سرود زیبای «انما المؤمنون اخوه»، بساط کینه‌ورزی و قبیله‌محوری و عشیره‌بازی را جمع کرد. نظام اجتماعی و حکومتی خویش را بر اساس اصل ارزشمند «ان اکرمکم عندالله اتقاکم» بنا نهاد و میدان‌های رشد و شکوفایی را برای همه علاقه‌مندان به سعادت و کمال گشود و مشعل امید را برای آن دسته از انسان‌های محروم و مظلومی که نه حسب و نسب قابل توجهی داشتند و نه ثروت و سرمایه‌ای، روشن کرد. در اوج قدرت و در زمان پیروزی و تسلط، عفو و عظمت و بخشش و محبت را با جمله «انتم الطلقاء» به نمایش گذاشت. با آیه شریفه «ان والقلم وما یسطرون» ارزش علم را معرفی فرمود و بر مبنای «بزرگ‌بیم و یعلّمهم الکتاب و الحکمه» نظام تعلیم و تربیت جامع انسانی را به وجود آورد و در درون این نظام، انسان‌های بزرگی را پرورش داد. در واقع عاشورا، حضور نوجوانان و جوانان و فعالیت‌های فرهنگی آنها بسایر چشمگیر است. در این میان فعالیت‌های هفت نفر از فرزندان حضرت علی (ع) که همگی به شهادت رسیدند، از بقیه پر رنگ است. این شهدا که از آنها به عنوان شهدای علوی تبار هم یاد می‌شود و در زیارت ناحیه مقدسه هم از آنها یاد شده است، در کنار فعالیت‌ها و تلاش‌های رزمی با محوریت فرهنگ زیبایی که امام (علیه‌السلام) برای آسان ایجاد کرده بود با اشعار، رجزها و جملات روشنگرانه در برابر تهاجم فرهنگی دشمن و در راستای معرفی امام علی (ع) و زدودن غبار جهل و نادانی کوفیان، قد علم کردند. امام خمینی (ره) معمار کبیر انقلاب اسلامی نیز از ما خواسته‌اند که هم‌زمان با قدرت نظامی، با فرهنگ‌مداری اسلامی در برابر ظالمان و یزیدان زمانه بایستیم: «با یک دست قرآن و با دستی دیگر سلاح بگیرد و از مملکت اسلامی خود آنچنان دفاع کند که احدی جرات تعدی به آن را در سر نپوراند.» نوع دیگر مدیریت فرهنگی، مدیریت منفی است که بر محور نفسانیت شخص مدیر شکل می‌گیرد. فرهنگ در تفکر چنین مدیریتی، چیزی جز بازیچه و ابزار برای ارضای خواهش‌های نفسانی نیست. حاکم منافع و مصالح سازمانی و مردمی را به پای هوس‌های خویش به سادگی قربانی می‌کند و در نهایت، همه این رفتارها و روش‌های ضد فرهنگ را به صورت جریانی فرهنگی در درون جامعه وارد می‌کند و مردم را به سقوط و انحطاط اخلاقی و رفتاری سوق می‌دهد. امام علی (ع) در مورد نقش عالمان فرمودند: «لغرض عالم، فساد و تباهی جامعه را به دنبال دارد.» پیامبر اکرم (ص) درباره تأثیر رفتارهای مثبت و منفی زمامداران بر اوضاع و شرایط جامعه می‌فرماید: «هنگامی که در اخلاق و رفتار فرمانروای جامعه دگرگونی به وجود آید، زمان دگرگون می‌شود.»

محکمی دیگر برای رفتار آمریکا

سیامک باقری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صادق

عمل باز همان خواسته قبلی‌شان را به شکل دیگری در شش دور مذاکرات دنبال می‌کردند. در همین راستا اصرار داشتند که بندی در تفاهم نامه گنجانده شود که ایران مجبور به گفت‌وگو درباره برنامه موشکی و مسائل منطقه‌ای شود. این موضوع و پافشاری تیم بایدن بر ماندگاری شمار قابل توجهی از تحریم‌ها و استنکاف از دادن هر نوع تضمینی باعث شد که روند مذاکرات وین کند و متوقف شد.

۳ **مقطع سوم به پس از پیروزی آقای رئیسی در انتخابات بر می‌گردد.** در این دوره در کنار تبلیغات روانی گسترده، شاهد دو کلیدواژه مکمل هم هستیم که معنای حقیقی آنها گریز از احیای برنامه سال ۱۳۹۴ و اجرای تمام و کمال تعهدات آن و شرایط مابقی ترامپ است. یکی از این دو کلیدواژه «بازگشت به مذاکرات وین» است. معنای این عبارت این است که روند مذاکرات وین می‌تواند خواسته مزبور را برآورده کند. کلیدواژه دوم که هم‌زمان و به موازات عبارت «بازگشت به مذاکرات وین» به کار برده شده است، «بازگشت به برنامه به عنوان نخستین گام» است. ند پاریس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: «ما همچنان معتقدیم بازگشت دوجانبه به برنامه مؤثرترین روشی است که از طریق آن می‌توان برنامه هسته‌ای ایران را مهار کرد... بنابراین، این نخستین ماست اگر بتوانیم به این پایبندی دوجانبه دست پیدا کنیم بعداً از آن برجام به عنوان مبنایی برای نه فقط طولانی‌تر و قوی‌تر کردن توافق، بلکه برای مذاکره بر سر سایر مسائل استفاده خواهیم کرد.» البته اعلام این نظر به مقامات کاخ سفید اختصاص ندارد و سه کشور اروپایی نیز در این مدت بر این موضع تأکید داشتند؛ از جمله وزیر امور خارجه فرانسه نیز گفت: «مذاکرات

وزیر خارجه این کشور نیز چندین بار برجام را ناکافی دانست، وزیر خارجه آلمان، نیز اظهار داشت به توافقی بیشتر از توافق برجام با ایران نیاز است و برای این منظور طرح الحاقی برای برجام پیشنهاد کرد که همان شروط فرانسوی بود. در هر صورت، اظهارات «الیوت آبرامز» نماینده ویژه دولت آمریکا در امور ایران و ونزولسا در ۲۲ آبان ۱۳۹۹ به صورت واضح نشان می‌دهد، آمریکا در این مقطع در فکر تغییر است. او می‌گوید: «فکر می‌کنم از جانب ایالات متحده هیچ تمایلی برای بازگشت به برجام بدون تغییر یا اصلاح آن وجود ندارد. فکر می‌کنم در این خصوص یک موضع فراجزیبی در آمریکا وجود دارد.» در چنین شرایطی که آمریکا و اروپا بازگشت خود به برجام را منوط به مذاکره بر سر برجام تأکید داشتند، وزیر خارجه ایران در واکنش به این رویکرد اعلام کرد: «ما یک اسب را دو بار نمی‌خوریم و دوبار هم نمی‌فروشیم. کسی که می‌تواند شرط بگذارد، ایران است.»

۲ **مقطع دوم در دوران مذاکرات وین است که از فروردین ۱۴۰۰ شروع شده بود.** در این مقطع ظاهراً از به کارگیری ادبیات بازنگری و اصلاح برجام از سوی مقامات آمریکایی و اروپایی کاسته شده بود. دلیل اصلی آن نیز موضع محکم جمهوری اسلامی بود؛ در واقع طرف غربی زمانی مذاکرات وین بدون شرط اصلاح را پذیرفت که ایران در چارچوب برنامه اقدام راهبردی مجلس شورای اسلامی اعلام کرد اگر قبلاً از این تاریخ (سوم اسفندماه) اتفاقی نیفتد، اجرای پروتکل‌های الحاقی را متوقف خواهیم کرد؛ از این رو آمریکا و اروپا پذیرفتند موضوع مذاکرات، به جای اصلاح برجام، نحوه بازگشت به برجام باشد؛ اما جالب اینجاست که آنها در

مذاکرات هسته‌ای از هشتم آذر در وین از سر گرفته خواهد شد. ایران تأکید دارد که محور آغاز مذاکرات لغو تحریم‌ها به صورت راستی‌آزمایی شده و به همراه تضمین‌های لازم از عدم تکرار خروج از برجام و بی‌تعهدی طرف‌های غربی و محروم‌سازی ایران از منافع برجام است و ایران نمی‌تواند بدون تضمین و راستی‌آزمایی، خسارت بزرگ دیگری را بار دیگر ریسک کند. در این میان، مقامات آمریکا و سه کشور اروپایی به همراه رسانه‌های‌شان تلاش دارند این خواسته منطقی ایران را غیر موجه جلوه دهند و روایتی از دولت سیزدهم و تیم هسته‌ای آن القا کنند که گویا خواسته ایران با هیچ یک از قواعد دیپلماسی سازگار نیست و اساساً خواسته تیم هسته‌ای مانع شکل‌گیری مذاکرات و حل موضوع است. از سوی دیگر، متأسفانه در داخل نیز جریانی مشخص همین روایت را به شکل دیگری در افکار عمومی القا می‌کند؛ مواضع آمریکا و اروپا در سه مقطع ادعای مزبور را اثبات می‌کند.

۱ **مقطع اول پس از پیروزی بایدن در انتخابات ریاست جمهوری است.** مواضع بایدن و تیم او تا قبل ۱۴۰۰ تأکید داشتند که شرایط عوض شده و برای برجام توافق جدیدی لازم است (وندی شرمین، ۱۴/۱۲/۱۳۹۹). البته بایدن و تیم او نیز بارها با ادبیاتی نظیر برجام طولانی‌مدت، اصلاح برجام را منعکس می‌کردند. رئیس‌جمهور فرانسه و

عکس و مکث

سجده شکر / «حاج حسن طهرانی مقدم» پدر صنعت موشکی کشور است. وی زندگی و فعالیت‌های خود را وقف ارتقای دانش موشکی کشور تا بالاترین سطوح آن کرد و سرانجام نیز در همین مسیر، با خون خویش وضو گرفت. تصویری از این شهید بزرگوار که به تازگی سالگرد شهادت او بود، می‌بینید که پس از آزمایش موفق موشک، سجده شکر بجا آورده است.

اولین بانوی شهید تفحص شده / فاطمه اسدی ۳۷ سال قبل برای کمک به آزادی همسرش از دست یکی از گروهک‌های معاند به اردوگاه آنها رفته بود که دیگر بازنگشت و یک ماه پس از رفتش به دست حزب دموکرات به شهادت رسید. پیکر این بانوی شهید در روزهای گذشته در کردستان تفحص شد و پس از اقامه نماز جمعه تهران، در جمع نمازگزاران تشییع شد.

رزمایش ذوالفقار ۱۴۰۰ / رزمایش مشترک ذوالفقار ۱۴۰۰ با برگزاری رژه شناورهای سطحی و زیرسطحی از جمله ناوشکن ایرانی «دنا» به کار خود پایان داد. این تصویر از این همایش در شبکه‌های مجازی داغ شد و کاربران نوشتند دیگر نظم ارتش‌های جهان را به رخ ما نکشید، ما خودمان منظم‌ترین و مقتدرترین ارتش دنیا را داریم.

بوسه خدمت / این مأمور شهرداری قم به میان آب باران رفته تا زباله‌های گیر کرده را تخلیه کند تا راه تخلیه آب باز بشود. فردای آن روز صبح معاون شهردار از وی تقدیر می‌کند و دستی را که با آن آب را باز کرده، بوسید. انصافا دست‌هایی که گریه از مشکلات مردم را باز می‌کند، باید بوسید.

گسترش شعاع تحقیر دشمن / سرلشکر حسین حسینی سلامی در مراسم تقدیر از دست‌اندرکاران توقیف نفتکش متعلق به دست نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت: این پیروزی بزرگ هرچند به لحاظ جغرافیا و وسعت مکان بسیار محدود و کوچک بود، اما شعاع تحقیر دشمن را بسیار گسترده کرد.

پیرومرد تنها / تصویری از جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا که در اجلاس اخیر آب‌وهوایی، تک و تنها یک جا نشسته و کسی حاضر نیست کنارش بنشیند احتمالاً جرت می‌زند! او که به ادعای رسانه‌ها خود به تنهایی در گرمایش زمین و تولید گازها نقش دارد، چندی است که به جای اینکه به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا خیرسازی کند، به عنوان یک شخصیت طنز سر زبان‌ها افتاده است!

خطر افراط‌گرایی

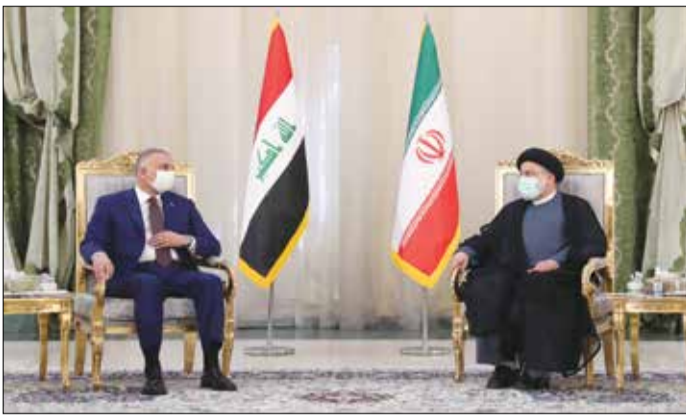
عزیزالله بامبیر

کارشناس بین‌الملل

با خروج غیر مسئولانه آمریکا از افغانستان و فروپاشی دولت این کشور، رقابت میان بازیگران داخلی برای ایجاد نوعی نظام حکومتی در افغانستان شدت گرفته است. با توجه به دستیابی طالبان به موفقیت نسبی، اما به دلیل ارائه ندادن مانیفست حکومت‌داری مطلوب، راه برای ورود سایر بازیگران باز شده است؛ بنابراین شاهد شکل‌گیری اجماع مخالفان طالبان هستیم. در راهبرد آشوب که آمریکا برای افغانستان و غرب آسیا تدوین کرده، سنترهای ترکیبی یا رادیکال را در بازه زمانی چند ماهه و حتی چند دهه شاهد خواهیم بود که در صورت همکاری طرفین منازعه «سنتر ترکیبی» حاصل خواهد شد و در غیر این صورت برآیند به سمت «سنتر رادیکال» پیش خواهد رفت که با حذف یا به حاشیه راندن طرف ضعیف‌تر، ترکیب غالب شکل می‌گیرد. اکنون سؤال این است که ترکیب غالب در افغانستان چه خواهد بود و تأثیر آن بر ایران و کشورهای منطقه چیست؟ با در نظر داشت مباحث فوق، در این نوشته به سه ترکیب اشاره می‌شود: تز «طالبان» در مقابل آنتی‌تز «دولت دموکراسی»؛ در این فرآیند طالبان در مقابل اشرف غنی، رئیس‌جمهور سابق افغانستان و تیم آمریکایی-غرب‌گرای وی قرار می‌گیرند. سنتر فرآیند نوعی نظام حکومتی «ملی-اسلامی» خواهد بود که به شکل واقعی «جمهوری اسلامی افغانستان» ظهور خواهد کرد. البته کنشگران تیم دولت سابق بسیار غیرفعال هستند و احتمال تحقق چنین نظام حکومتی بسیار ضعیف است. تز «طالبان» در مقابل آنتی‌تز «مجاهدین»؛ شامل گروه طالبان و رهبران مجاهدین است. برآیند نوعی نظام حکومتی «اقتدارگرای اسلامی» یا تریبونالی خواهد بود که در صورت دستیابی به اجماع سیاسی میان رهبران سنتی سابق افغانستان با طالبان، تحقق چنین حکومتی دور از ذهن نخواهد بود. تز «طالبان» و آنتی‌تز «داعش»؛ معارضان دولت سابق و گروه‌های اخراج شده طالبان که عمدتاً نیروهای جنگی و خارجی هستند، در این بخش قرار می‌گیرند و اکنون خواهان سهمند. شبه‌نظامیان تاجیک، ازبک، ایغور و دیگر گروه‌های تروریستی آسیای مرکزی به همراه شبه‌نظامیان اروپای غربی که تحت رهبری طالبان علیه دولت جنگیده‌اند و با داعش نیز از تسلط دارند، در این بخش قرار می‌گیرند. با توجه به اثرگذاری طالبان در هر سه ترکیب فوق، به نظر می‌رسد در صورتی که سنتر رادیکال از سوی طالبان دنبال شود، «امارت اسلامی افغانستان» برآیند آن خواهد بود. درگیری‌های اخیر میان شاخه‌های مختلف طالبان و دستور رهبری این گروه مبنی بر پاکسازی صفوف طالبان از عناصر نامطلوب، سناریوی تقابلی طالبان با آنتی‌تزه‌های فوق را تقویت کرده است، از طرفی آنتی‌تز برتر در سه ترکیب گروه «داعش» شناخته می‌شود. در هر صورت، سنتر ترکیبی یا سنتر رادیکال که در این بخش حاصل شود، به افراط‌گرایی در افغانستان دامن خواهد زد و نوعی از بنیادگرایی اسلامی و سلفی‌گری وهابی جدید در افغانستان شکل خواهد گرفت که در این صورت قدرت‌های فرامنطقه‌ای می‌توانند برای دشمن با ایدئولوژی انقلاب اسلامی از ایسن وضعیت برای چالش و مقابله با جمهوری اسلامی ایران بهره‌برداری کنند!

دوستان همیشگی

نگاهی به تلاش برای برهم زدن رابطه ایران و عراق

فرزان شهیدی

کارشناس ارشد بین‌الملل

رهبران گروه‌های سیاسی شیعی پس از حوادث خشونت‌آمیز بر لزوم پرهیز از اتفاقاتی که منجر به بی‌ثباتی و متشنج کردن فضا برای بهره‌برداری بیگانگان و دشمنان عراق خواهد شد، تأکید کرده‌اند. ایجاد فتنه داخلی و بردن عراق به سمت بی‌ثباتی یکی از اهداف اصلی توطئه دشمنان در سال‌های گذشته بوده است که نمونه آشکار آن را می‌توان در تلاش برای احیای داعش و ایجاد فتنه مذهبی مشاهده کرد. یکی از ابعاد مهم این طرح را تشکیک انداختن در بیت شیعه و حامیان مقاومت در عراق بر می‌گردد تا مانع تشکیل دولت با اکثریت شیعی شده و عناصر همسو با خود را در دولت آتی عراق بر سر کار بیاورند. از طرف دیگر، ضربه زدن به روابط نزدیک ایران و عراق به عنوان دو همسایه و متحد در جبهه مقاومت منطقه، از دیگر اهداف طراحان سناریوی حمله پهلادی است. برخی رسانه‌های منطقه‌ای با غرض‌ورزی از جریان مقاومت این کشور، به عنوان گروه‌های وابسته به ایران یاد می‌کنند تا از این طریق اعتراض این گروه‌ها به نتایج انتخابات و روند تحولات ناشی از آن را به دخالت‌های تهران در اوضاع عراق نسبت دهند. حتی برخی رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی گروه‌های مقاومت و حشدالشعبی و در نهایت جمهوری اسلامی ایران را به دست داشتن در این حمله پهلادی متهم کرده و مدعی هستند هدف از این حمله اگر از میان برداشتن الکاظمی نبوده، دست کم قصد داشته‌اند به دولت عراق پیام تهدید بفرستند و با ایجاد فضای ارعاب، ادعای تقلب را به کرسی بنشانند. بر خلاف ادعای این رسانه‌ها، طرح سوء قصد علیه نخست‌وزیر عراق نه تنها نمی‌تواند منافع معترضان به نتیجه انتخابات را برای پیگیری مسأله‌ت‌آمیز شکایات پیش ببرد، بلکه در تضاد با اهداف معترضان است؛ چرا که فضای رعب و وحشت در میان افکار عمومی ممکن است آنها را از پیگیری خواسته خود برای بازشماری دستی آرمانصرف کند. در هر حال فضای عراق این روزها به شدت ملتهب بوده و امکان وقوع هر گونه توطئه و حادثه‌ای وجود دارد. هوشمندی عراقی‌ها به ویژه جریان مقاومت و معترضان به نتایج انتخابات، ضمانت‌کننده عبور عراق از این مرحله حساس است.

بهار پیروزی

بررسی آزادی قریب‌الوقوع مآرب

حمید خوش‌آیند

کارشناس بین‌الملل

همان‌طور که از ابتدای تجاوز ائتلاف سعودی به یمن «تمرکز درگیری‌ها» در مآرب بوده، امروز نیز عملیات آزادسازی این شهر راهبردی کماکان «مرکز ثقل» تحولات میدانی و سیاسی یمن را تشکیل می‌دهد. در حال حاضر، بیشترین توان دفاعی و تهاجمی ائتلاف متجاوز سعودی و انصارالله و نیروهای وابسته به آن در مآرب متمرکز شده است. نقش مآرب در یمن بسیار تعیین‌کننده است. آزادی مآرب به معنای پایان درگیری‌ها و توقف کامل ماشین جنگی ائتلاف جنایتکار سعودی در یمن و در نتیجه حصول پیروزی راهبردی انصارالله در این کشور است. در سه هفته گذشته و در قالب عملیات آزادسازی مآرب که «بهار پیروزی» نام دارد، رزمندگان یمنی با عبور از موانع سخت نظامی که دشمن سعودی در هفت سال گذشته در پستی‌ها و بلندی‌ها ایجاد کرده است، بیش از چهار هزار منطقه از مناطق تحت سلطه نیروهای منصور هادی بازپس گرفته شده است. در حال حاضر، ائتلاف جنبش انصارالله که نقش اصلی در عملیات آزادسازی در مآرب را بر عهده دارد، لحظه به لحظه عرصه را بر نیروهای منصور هادی تنگ‌تر می‌کند و به موازات پیشروی رزمندگان انصارالله مراکز تجمع نیروهای ائتلاف و عناصر القاعده و سایر عناصر تروریستی نیز هدف قرار می‌گیرند. در حال حاضر نیروهای صنعا از سه محور شمال، جنوب و شمال شرقی مآرب را محاصره کرده‌اند. با ادامه پیشروی‌ها، به‌زودی انصارالله موفق به قطع آخرین خطوط امداد رسانی نیروهای ائتلاف در شمال مآرب خواهد شد. ضمن اینکه قدرت بالای پدافند هوایی نیروهای یمنی، هرگونه ابتکار عمل و میدان‌داری را از هوایی‌های جنگی و پهپادهای جاسوسی ائتلاف سعودی سلب کرده است. دو تحول بسیار مهم و «غافلگیرکننده» در ابعاد میدانی و سیاسی در روزهای اخیر اتفاق افتاده است که مسیر فتح و آزادی کامل

وحشت تل‌آویو از حملات سایبری

دلار امضا کرد؛ به گونه‌ای که دیگر تصمیمی نماند که آمریکایی‌ها علیه یمنی‌ها اتخاذ نکرده باشند؛ از حملات موشکی، محاصره و تحریم گرفته تا اظهارات «تیم لندرگینک» فرستاده آمریکا در امور یمن که درباره اعمال تحریم‌های بیشتر علیه یمن تهدیداتی مطرح کرد.

شرکای منطقه‌ای آن تأثیر می‌گذارد. عربستان سعودی و امارات متحده عربی که برای هضم تغییر مسیر واشنگتن در خاورمیانه عجله کرده‌اند، خطوط ارتباطی شان را با ایران بازگشایی کرده و مشارکت خود را در مبارزه با حوثی‌ها در یمن کاهش داده‌اند.

انتخابات گذشته درباره آن توافق شد، لزوماً با ترکیب دولت جدید مطابقت نخواهد داشت. هنوز هیچ نامزد مورد توافقی برای نخست‌وزیری وجود ندارد و حتی کردها تصمیم نگرفته‌اند که چه کسی را به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب کنند. در صورت تشکیل یک دولت طرفدار ایران در عراق، ممکن است آمریکا مراکز نفوذ سیاسی خود را در عراق از دست بدهد. امید واشنگتن به اینکه مقتدی صدر مانع از تشکیل چنین دولتی شود، عاقلانه به نظر نمی‌رسد؛ زیرا صدر به حضور ایالات متحده در کشورش کمتر از حضور ایران اعتراض ندارد. تهران به نوبه خود از واکنش‌ها به خود در بغداد آگاه است؛ اما برای ایران، عراق مهم‌ترین کشور منطقه است و حتی بیشتر از لبنان اهمیت دارد.

تهدید پیش روی رژیم صهیونیستی
یدیوعوت آحارانوت: اسرائیل آمادگی مقابله با خطر حملات سایبری را ندارد. «آویو کوخاوی» رئیس ستاد کل ارتش رژیم صهیونیستی در سخنرانی در کمیته امور خارجی و دفاعی کنست، اعتراف کرد: «مهم‌ترین تهدید فراروی اسرائیل در این مرحله حول محور حملات سایبری علیه مؤسسات و تأسیسات اقتصادی و مدنی است.» وی در خصوص پیامدهای منفی این حملات که می‌تواند به فلج شدن و اختلال در بسیاری از سیستم‌ها و نهادها منجر شود، همانطور که به‌تازگی در بیمارستان «هیلل» اتفاق افتاد، هشدار داد.

همه تلاش‌های ناکام آمریکا
المیادین: طرح جدید آمریکا در مورد یمن نشان می‌دهد، آمریکا اولاً درباره شکست زود هنگام در مآرب و بعد آن به یقین رسیده است و از سوی دیگر، این دلیل دیگری مبنی بر شکست دست‌نشانندگان منطقه‌ای آمریکا و اذعان به شکست در جنگ یمن است. طی هفته‌های گذشته، واشنگتن یک اسکادران از پرنده‌های نظامی خود را به پایگاه «سلطان» عربستان سعودی و یک کشتی مین‌روب به دریای سرخ فرستاد و با ریاض معامله‌ای تسلیحاتی (فروش موشک‌های هوا به هوا) به ارزش ۶۵۰ میلیون

عجله بیجای عربستان

اسرائیل هیوم: واقعیت این است که هرگونه نمایش قدرت یا ضعف آمریکا باافاصله بر

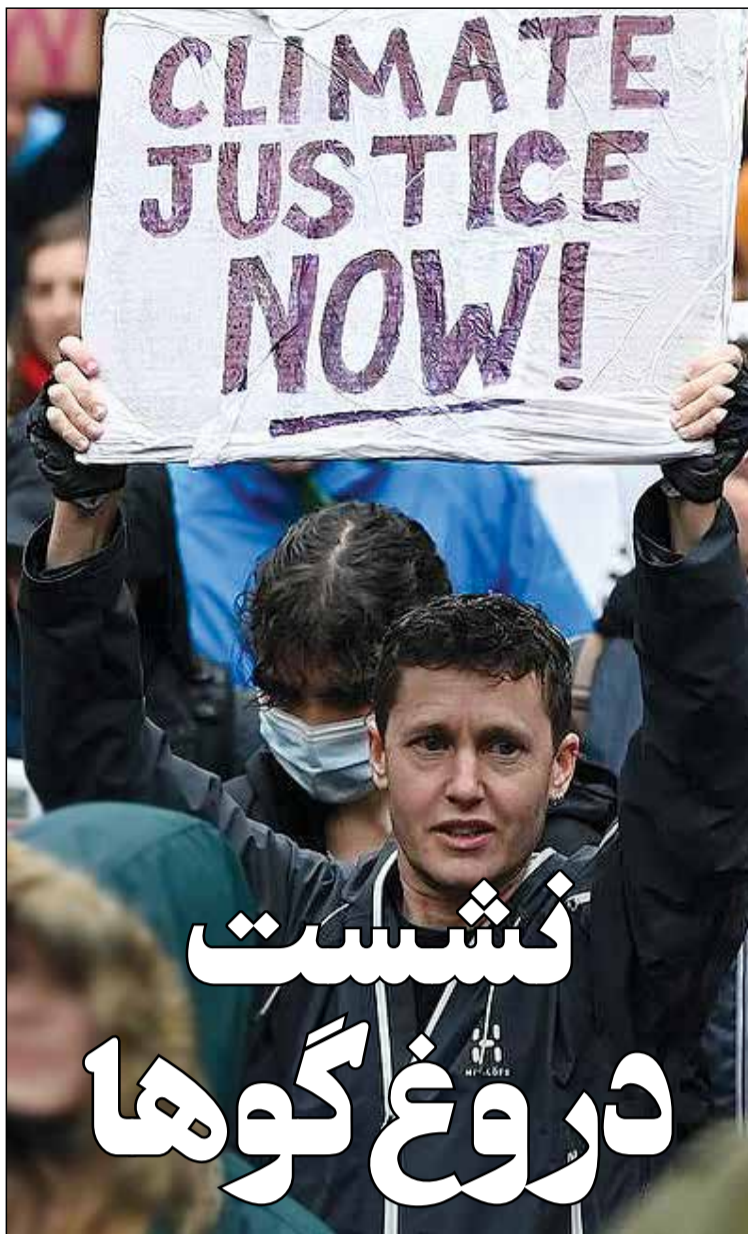
هاآرتص: نبرد سیاسی که اکنون در عراق در جریان است و احتمالاً برای هفته‌ها یا حتی ماه‌ها ادامه خواهد داشت، بر ایجاد ائتلافی متمرکز است که کشور را اداره کرده و نخست‌وزیر تعیین کند و در مورد رئیس‌جمهور توافق کند. آنچه در

نبرد سیاسی که اکنون در عراق در جریان است و احتمالاً برای هفته‌ها یا حتی ماه‌ها ادامه خواهد داشت، بر ایجاد ائتلافی متمرکز است که کشور را اداره کرده و نخست‌وزیر تعیین کند و در مورد رئیس‌جمهور توافق کند. آنچه در

خود را در این خصوص به شدت کاهش داده‌اند. روزنامه «واشنگتن پست» در همین زمینه نوشته است، بررسی آمار و گزارش‌های ۱۹۶ کشور شکار آشکار بین حقایق واقعی در خصوص میزان تولید آلاینده‌ها و همچنین میزان واقعی گازهای گلخانه‌ای را که به سمت اتمسفر فرستاده می‌شود، گزارش داده‌اند. این شکاف اختلاف ۸/۵ تا ۱۳/۳ میلیارد تنی گازهای گلخانه‌ای در سال را به نمایش می‌گذارد. این تفاوت آمار سبب می‌شود که دقیقاً مشخص نشود بر اساس میزان تولید گازهای گلخانه‌ای، دمای هوای کره زمین تا چند سال آینده چند درجه افزایش پیدا می‌کند. این در شرایطی است که بسیاری از برنامه‌ریزی‌های جهانی برای تغییر دادن میزان تغییرات آب‌وهوایی بر اساس آمار و داده‌هایی شکل گرفته است که کشورها قرار بوده به صورت صادقانه آن را به سازمان ملل اعلام کنند. با این حال تحقیقات نشان می‌دهد، آمار ارائه شده تا حد زیادی غیر دقیق است. «راب جکسون» یکی از استادان دانشگاه استنفورد و رئیس پروژه جهانی کرین به‌همراه تعداد دیگری از محققان این دانشگاه بیان کرده‌اند: «اگر ندانیم چه میزان آلاینده امروز در سطح جهان وجود دارد، نمی‌توانیم برنامه‌ریزی معنی‌داری برای کاستن از میزان آلاینده‌ها انجام دهیم». این محقق تغییرات آب‌وهوایی در ادامه بیان کرده است: «اتم‌سفر در نهایت یک حقیقت است و ما باید به آن اهمیت دهیم. تمرکز بر مثن و سایر گازهای گلخانه‌ای باید بر اساس آمار دقیق باشد؛ زیرا تأثیرات مستقیمی بر آب‌وهوا خواهد داشت.» در کمترین برآورد، میزان تفاوت بین آمار ارائه شده از سوی کشورها به اندازه کل میزان آلاینده‌هایی است که ایالات متحده در طول یک سال تولید می‌کند. در بیشترین برآورد نیز این تفاوت آمار به اندازه کل آلاینده‌های تولید شده در کشور چین است که حدود ۲۳ درصد از کل آلاینده‌های جوی و گازهای گلخانه‌ای کل دنیا را تولید می‌کند؛ به دلیل همین تفاوت آماری است که طرفداران محیط زیست هفته گذشته در مقابل ساختمان برگزاری کنفرانس تغییرات آب و هوایی در گلاسکو تجمع کرده و دولت‌ها را به پنهان‌کاری و در عین حال تلاش نکردن برای جلوگیری از تغییرات آب‌وهوایی متهم کردند.

شانه اکوان
دبیر گروه بین‌الملل

اجلاس مقابله با تغییرات آب‌وهوایی که در دومین هفته کاری خود در گلاسکو قرار دارد، وارد مرحله جدیدی از مذاکرات و گفت‌وگوها شده است. رهبران کشورهای دنیا در حالی در اجلاس هفته گذشته شرکت کردند که هر یک وعده‌های بسیار جالب توجه و در برخی موارد کاملاً غیر واقعی را برای حذف سوخت‌های فسیلی از طرف دولت‌هایشان به جامعه بین‌الملل اعلام می‌کردند. به نظر می‌رسد در هفته دوم بحث‌ها کارشناسی‌تر شده بود و در عین حال رایزنی‌ها و مذاکرات برای تعیین کردن سهم هر کشور در جهت کاستن از میزان آلاینده‌های فسیلی و همچنین کاستن از میزان اتکا به سوخت‌های فسیلی ادامه یافت. با این حال، رسانه‌ها هفته گذشته از اشتباه بودن بسیاری از آمارهای کشورها درباره میزان تولید آلاینده‌های هوا و همچنین میزان استفاده از سوخت‌های فسیلی خبر دادند. در این زمینه برای نمونه به کشور مالزی اشاره شده است که در گزارش مرتبط با حذف گازهای گلخانه‌ای که به سازمان ملل متحد ارائه داده است، کشوری را برای مجامع بین‌المللی به تصویر کشیده که با دنیای واقعی تفاوت بسیاری دارد. گزارش و سند ۲۸۵ صفحه‌ای مالزی نشان می‌دهد، چنان‌که پایه آمار و ارقام غلطی استوار شده که در نهایت چنین نتیجه‌گیری می‌شود که درختان موجود در مالزی چهار برابر بیشتر از سایر درختان همسایه این کشور در اندونزی کرین جذب کرده و اکسیژن تحویل می‌دهند! این ادعای شگفت‌انگیز سبب شده است این کشور بیان کند که توانسته است از سال ۲۰۱۶ به این طرف حدود ۲۴۳ میلیون تن دی‌اکسیدکربن را از طبیعت جمع‌آوری کرده و از میزان آلاینده‌های خود بکاهد. در سراسر دنیا بسیاری از کشورها که گزارش خود از میزان تولید آلاینده‌ها را به سازمان ملل متحد ارائه داده‌اند، این آمار را به نحوی ارائه داده‌اند که گویی هیچ نقشی در تولید گازهای گلخانه‌ای ندارند یا نقش

نشست دروغ‌گوها

پیشخوان

بحران مهاجران

این روزها، مرزهای لهستان نیز شرایط سختی را برای پناهجویان به وجود آورده است. به گزارش روزنامه «نیویورک تایمز»، لهستان متهم شده است که برخلاف مقررات مربوط به حقوق پناهندگان، پناهجویان را دوباره به بلاروس می‌راند. همین امر سبب شده است تا تنش میان سرایان و مهاجران در مرز لهستان و بلاروس افزایش یابد. مقامات لهستانی می‌گویند اکنون بیش از ۴ هزار مهاجر در امتداد مرز بلاروس با لهستان تجمع کرده‌اند که امیدوارند از آن عبور کنند. تنش‌ها در مرز بین لهستان و بلاروس در شرایطی تشدید شده است که مقامات لهستانی بار دیگر همسایه خود را به کمک به انتقال مهاجران به سمت مرز متهم کرده و هشدار داده‌اند که هزاران نظامی مسلح را برای پاسخ به درگیری‌ها در مرز مستقر می‌کنند. رئیس گارد مرزی لهستان در آخرین مورد از بحران مهاجرت چند هفته‌ای در مرز گفت، گروه‌هایی از مهاجران هفته گذشته تلاش کردند با شکستن مرز به لهستان وارد شوند. لهستان در واکنش به افزایش تعداد پناهجویانی که به این کشور می‌روند، تعداد سرایانی را که برای محافظت از مرزهای خود با بلاروس مستقر هستند، دو برابر کرده است. این تصمیم که «ماریوش بلاشچاک» وزیر دفاع اعلام کرد، به این معناست که در حال حاضر نزدیک به ۶ هزار سرباز در منطقه مرزی حضور دارند که افزایش چشمگیر حضور نظامی در روزهای اخیر را نشان می‌دهد.

بایدن در اعماق چاه

بحران دموکرات‌ها، از جنجالی‌ترین اخبار روزنامه‌های آمریکایی است. افول محبوبیت «جو بایدن»، رئیس‌جمهور آمریکا، دموکرات‌ها را نگران کرده است که شاید در انتخابات ۲۰۲۴، پیروز ریاست جمهوری نباشند. هفته‌نامه «اکنونیست» با اشاره به همین مسئله، طرح جلد خود را به افول جایگاه بایدن در عرصه سیاست آمریکا اختصاص داده و نوشته است: «محبوبیت بایدن در حال حاضر به پایین‌ترین سطح خود رسیده است. همچنین، ۶۴ درصد شامل ۲۸ درصد دموکرات‌ها گفته‌اند که تمایلی ندارند که بایدن مجدداً برای انتخابات ۲۰۲۴ کاندیدا شود». حال، با توجه به وضعیت حساس پیش روی دموکرات‌ها، باید دید که سیاست‌ها و اکتسیونیون اجباری بایدن تا ۲۲ نوامبر نتیجه‌بخش خواهد بود یا خیر. نظرسنجی‌های مختلف نشان می‌دهد، آنها از برنامه‌های اقتصادی بایدن و به‌ویژه افزایش قیمت انواع کالاها معمولی ناراضی هستند. برای نمونه، نظرسنجی اخیر NORCAP نشان داد ۵۸ درصد عملکرد اقتصادی رئیس‌جمهور را تأیید نمی‌کنند. در ماه مارس، ۶۰ درصد گفتند که عملکرد اقتصادی بایدن را تأیید نمی‌کنند.

گزارش

بولسونارو در خط‌پایان؟

احتمال قدرت‌گیری دوباره لولا داسیلوا در برزیل

با افزایش یافتن میزان نارضایتی مردمی در برزیل از عملکرد دولت ژائیر بولسونارو، آمریکا و سایر کشورهای غربی در خصوص آینده این کشور و افتادن دولت این کشور به دست جناح چپ به شدت نگران هستند. از نگاه کشورهای غربی، برزیل هم‌اکنون مانند شمع است که از هر دو سو در حال سوختن است. دولت ژائیر بولسونارو که دولتی دست‌راستی و پوپولیستی است، هر روز میزان مقبولیت خود در بین رأی‌دهندگان را از دست می‌دهد و بحران اقتصادی در این کشور باعث شده است طبقه متوسط از دولت او روی گردان شوند. بازارهای موجود در برزیل نیز این پیام را در واکنش به مسائل اقتصادی صادر کرده‌اند که اعتماد خود به دولت برزیل برای حمایت از کسب‌وکارها را از دست داده‌اند. به تازگی بازار برزیل به تصمیم بولسونارو و وزیر اقتصادی‌اش، پل گودس در خصوص

کاستن از میزان محدودیت‌ها در هزینه بودجه جاری و همچنین کمک به رئیس‌جمهور این کشور برای افزودن بر میزان محبوبیت خود و تخصیص منابع مالی در بین مردم واکنش منفی نشان داده‌اند. این واکنش منفی با گزارش اخیر مجلس سنای برزیل در خصوص نوع مقابله رئیس‌جمهور برزیل با پاندمی کرونا همراه شده است. در این گزارش اشاره شده است که ۶۰۰ هزار برزیلی به دلیل کم‌کاری و سهل‌انگاری دولت بولسونارو جان خود را از دست داده‌اند. برخی از اعضای مجلس سنا پیشنهاد داشتند که رئیس‌جمهور به دلیل جنایت علیه بشریت محاکمه شود؛ موضوعاتی که نشان می‌دهد به احتمال زیاد در انتخابات بعدی لولا داسیلوا، رئیس‌جمهور سابق برزیل شانس بیشتری برای پیروزی در انتخابات و به دست گرفتن قدرت دارد.

تحلیل

ادامه ترامپ

تغییرات بودجه نظامی آمریکا در سال ۲۰۲۲

دفاعی آمریکا در سال ۲۰۲۲ به جز توجه به تهدیدات چین برای این کشور، توجه به حوزه فعالیت‌های روسیه در منطقه آسیای میانه، قفقاز و همچنین حوزه بالکان است. به نظر می‌رسد، اولویت‌های ایالات متحده در مقابل روسیه دچار تغییرات زیادی شده و در عین حال که از برنامه‌های بودجه‌های مرتبط با اقدامات بازدارندگی آمریکا در اروپا علیه روسیه کاهش دیده می‌شود، اقدامات آمریکا در حمایت از اوکراین و همچنین کشورهای حوزه آسیای میانه و قفقاز افزایش بودجه داشته است. لایحه بودجه نظامی همچنین نشان می‌دهد، اقدامات برای افزایش بودجه‌های نظارتی متحدان آمریکا در ناتو دچار کاهش ۴۷ درصدی شده است و این نشان می‌دهد، آمریکا در زمان دولت بایدن نیز مانند دولت ترامپ در تلاش است تا اروپا خودش بودجه دفاع از خود را تأمین کند.

در روز ۲۳ سپتامبر سال جاری میلادی، مجلس نمایندگان آمریکا قانون بودجه نظامی این کشور برای سال آینده را تصویب کرد که بر اساس آن، بیش از ۷۰۰ میلیارد دلار برای سیاست‌ها و اولویت‌های دفاعی آمریکا هزینه خواهد شد. نکته قابل توجه در این لایحه، توجه ویژه به کمک‌های امنیتی به اوکراین، فرماندهی نظامی ایالات متحده در اروپا و همچنین سرمایه‌گذاری‌های امنیتی ناتو است که به ترتیب در حدود ۲۰، ۱۰۹ و ۱۹ درصد افزایش بودجه داشته‌اند. در همین حال در بودجه دفاعی سال ۲۰۲۲، ۱۷۵ میلیون دلار برای اقدامات امنیتی در حوزه دریای بالتیک و همچنین ۵ میلیون دلار برای مرکز ارتباطات استراتژیک ناتو در نظر گرفته شده است. نمایندگان مجلس سنا نیز در نظر دارند به تمام این برنامه‌ها به میزان قابل توجهی بودجه بیفزایند و به نظر می‌رسد مهم‌ترین مسئله در تدوین لایحه بودجه

در برابر ترامپ

یک قاضی فدرال آمریکایی با صدور حکمی اعلام کرده است، کمیته ویژه مجلس نمایندگان آمریکا که در حال تحقیق درباره یورش مرگبار به ساختمان کنگره است، می‌تواند به سوابق و اسناد مربوط به کاخ سفید در دوران ترامپ دسترسی داشته باشد. «تانیا چوتکان» قاضی منطقه کلمبیا با رد استدلال وکلای ترامپ اعلام کرده است، کمیته ویژه تحقیقاتی مجلس نمایندگان می‌تواند به اسناد و سوابق کاخ سفید در دوران ترامپ دسترسی داشته باشد. وکلای ترامپ پیش از این خواستار آن شده بودند که کلیه مکالمات تلفنی و دیدارهای ترامپ از کمیته تحقیقاتی مجلس نمایندگان، مخفی بماند.

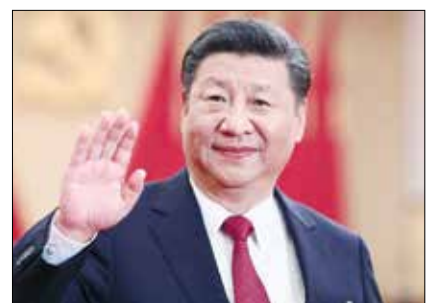
نخست‌وزیر ژاپن

مجلس نمایندگان ژاپن با ۲۹۷ رأی مثبت، رهبر حزب حاکم لیبرال دموکرات را به عنوان نخست‌وزیر ژاپن منصوب کرد. «فومیو کیشیدا» یکصدویکمین نخست‌وزیر ژاپن است. بر اساس گزارش رسانه‌های این کشور، قبل از جلسه سه روزه پارلمان ژاپن که تا روز جمعه ادامه داشت، کابینه ژاپن طبق قانون اساسی ژاپن به طور دسته‌جمعی استعفا کرد تا مسیر تعیین نخست‌وزیر جدید با سهولت پیش برود. گفته می‌شود، کیشیدا قصد دارد هیات‌های پوشیماسا، وزیر سابق آموزش را به عنوان وزیر خارجه خود انتخاب کند. بخش اعظم اعضای کابینه نیز در پست‌های خود ابقا خواهند شد.

رفع اختلافات

رئیس‌جمهور چین با اعلام آمادگی برای گفت‌وگو با آمریکا به منظور حل اختلاف‌نظرها بین دو کشور، گفت که پکن برای همکاری در خصوص مشکلات منطقه‌ای و جهانی با واشنگتن نیز آماده است. با وجود اتهام‌زنی‌های مکرر واشنگتن به پکن در مسائل گوناگون، از جمله تایوان و هنگ‌کنگ، دولت چین از آمادگی برای حل اختلافات با آمریکا خبر داد. به نوشته خبرگزاری «رویترز»، این اظهارات «شسی جین‌پینگ» در نامه‌ای از طریق سفیر این کشور در واشنگتن برای اعضای کمیته ملی روابط آمریکا-چین در واشنگتن قرائت شد. بر اساس این گزارش، پکن بر همکاری با آمریکا در خصوص مشکلات منطقه‌ای و جهانی تأکید کرد.

یادداشت

افزایش صادرات
با تقویت دیپلماسی

جلیل جلالی فر

عضو اتاق بازرگانی مشترک
ایران و روسیه

همزمان با شروع به کار دولت یازدهم در سال ۱۳۹۲، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی نیز ابلاغ شد؛ ولی این دولت موفقیتی در تحقق این سیاست‌ها نداشت. یکی از اهداف و مأموریت‌های اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی افزایش صادرات غیرنفتی بود که یکی از الزامات آن حمایت از صادرکنندگان بود. در حالی که در دولت گذشته صادرکنندگان به جای تشویق، تنبیه شدند. تعیین نرخ ارز صادرکننده بر اساس نرخ نیمایی، از مواردی بود که باعث می‌شد صادرکننده همیشه با ضرر و زیان مواجه شود. برای نمونه موضوع کارت‌های بازرگانی و ثبت سفارش‌ها از موضوعاتی به شمار می‌آید که مخل صادرات است. در کشورهای اطراف ما، چیزی به نام کارت بازرگانی یا ثبت سفارش وجود ندارد؛ چرا که مجموعه این موارد ضد صادرات هستند. در حالی که ما اگر می‌خواهیم در وضعیت فعلی اقتصادمان کسری بودجه نداشته باشیم، هیچ راهی جز کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد‌ها نداریم. برای افزایش درآمد نیز باید به سراغ درآمد‌های مالیاتی برویم. درآمد مالیاتی پایدار نیز، تنها با رونق تولید به دست می‌آید و طبیعتاً رونق تولید نیز در گرو صادرات است. رونق گرفتن صادرات نیز نیازمند دیپلماسی اقتصادی یا همان دیپلماسی تجارت است. با وجود ضعف‌های بانک مرکزی و وزارت صمت در سال‌های اخیر که نه تنها از افزایش صادرات حمایت نکردند؛ بلکه در خلاف جهت حمایت از صادرات نیز بودند، ما با توانایی استان‌های مرزی و تلاش فعالان اقتصادی‌مان توانستیم در شرایط تحریم و کرونا تا حدودی میزان صادرات‌مان را حفظ کنیم. با این حال ذکر نکاتی برای تقویت دیپلماسی اقتصادی ضروری است:

- ۱- سفارشات خان‌های ما باید تقویت شود.
- ۲- کمیسیون‌های مشترک در دولت سیزدهم باید تقویت شوند. ۳- وزارت خارجه و وزارت صمت باید نقش پررنگی در این کمیسیون‌ها داشته باشند. ۴- برای صادرات باید یک ستاد فرماندهی ایجاد شود و معاونت اقتصادی وزارت خارجه در این ستاد نقش آفرینی کند. ۵- موافقت‌نامه اوراسیا با تلاش و پیگیری روسیه انجام شد، اما دولت گذشته در این زمینه بسیار ضعیف عمل کرد؛ به گونه‌ای که هیچ جدیتی در این موضوع نداشتند و افرادی که برای مذاکره رفتند، بسیار ناشایسته عمل کردند. ۶- اگرچه طرح شبکه مویرگی عملده‌فروشی در روسیه تدوین شد، ولی دولت به دلیل حمایت از رانت واردات جلوسوی اجرای آن را گرفت؛ در حالی که در این طرح، اتحادیه‌ها جان می‌گرفتند، اما اجازه اجرای آن داده نشد. ۷- دولت سیزدهم برای موفقیت در تجارت و صادرات باید روی برنامه‌های زمان‌بندی شده متمرکز شود. ۸- دولت باید استخدام رایزن‌ان بازرگانی را در اولویت خود قرار دهد.

از نکات دیگر این است که اگر دولت سیزدهم می‌خواهد صادرات غیرنفتی کشور افزایش پیدا کند، باید کارت بازرگانی را حذف کند تا ما دیگر کارتن‌خواب صادرکننده نداشته باشیم و شرکت‌های واقعی وارد کار اقتصادی شوند. دولت گذشته در حوزه حمایت از صادرات اشتباهات جبران‌ناپذیری انجام داد که امید است این رویه‌ها در دولت سیزدهم اصلاح شود.

کارشناس ارشد پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی در گفت‌وگو با صبح صادق

رشد اقتصادی پایه رفاه خانوار است

موضوع پارانهای پنهان و نقش آن در اقتصاد ایران و نفع نبردن عموم جامعه از این پارانها به صورت یکسان، از جمله موضوعاتی است که طی دو دهه اخیر همواره در محافل کارشناسی و دولت‌های مختلف محل تصمیمات و اظهارات گوناگون و گاهی متفاوت بوده است. برخی حذف این پارانها و پرداخت ماهه‌ای آن به مردم را راهکاری بهتر و نزدیک‌تر به عدالت دانسته و البته برخی دیگر گذران زندگی برخی از دهک‌های جامعه بدون این حمایت‌ها و پارانها را کاری ناممکن می‌دانند. با توجه به احتمال اجرای طرح‌هایی از سوی دولت در این حوزه، صبح صادق در گفت‌وگویی با دکتر مجید عینیان، دکترای علوم اقتصادی از دانشگاه شریف و کارشناس ارشد پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی این موضوع را بررسی کرده است.

علی مرزبان

خبرنگار

به جای شیوه قبلی است. UBI در خیلی از نقاط دنیا مطرح می‌شود. ما اگر رانت انرژی را نداشتیم، باید UBI را با درآمد مالیاتی تأمین می‌کردیم. احتمالاً ما در سطحی از توسعه قرار نداشتیم که بتوانیم به راحتی UBI را برقرار کنیم، لذا من فکر می‌کنم کشورهایی که به سمت UBI می‌روند، حداقل از درآمد سرانه‌ای برخوردارند که می‌توانند از آن مالیاتی را اخذ کنند تا بتوانند UBI را برقرار کنند. ولی ما اگر درآمد سرانه را نداریم، یک منبع رانتی داریم که می‌توانیم آن منبع رانت را به UBI متصل کنیم و توزیع رانت خیلی برابری داشته باشیم. یک تجربه در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ به ما نشان می‌دهد، با اینکه توزیع پارانها نقدی توانست ضریب جینی را کاهش بدهد، ولی فقر در سال ۱۳۹۰ آن چنان که باید و شاید کاهش شدیدی پیدا نکرد. وقتی وارد جزئیات داده‌ها می‌شویم، می‌بینیم قیمت کالاها برای فقیرترین خانوارهای ایرانی به شدت بالا رفته است. خانوارهایی که تا دیروز به دلایل شرایط درآمدی خود، توانایی خرید گوشت را نداشتند، متقاضی گوشت شده‌اند؛ اما چون ظرفیت تولید بالا نرفته، قیمت گوشت افزایش یافته است. در این حالت آیا می‌توانیم بگوییم پارانها نقدی مشکل داشته است؟ خیر. چون ماجرا این است که اگر پارانها نقدی تنها یک سال پرداخت شود، ظرفیت تولید را بالا نمی‌برد. خانوار فقیر هم فقط همان یک سال مثلاً مشتری گوشت می‌شود و تقاضا دارد. لذا برای یک سال نمی‌ارزد کسی عرضه‌کننده باشد یا اقدام به تولید گوشت کند، اما اگر یک نظم پایدار جدید شکل بگیرد، مشکل حل می‌شود. مشکل پارانها نقدی ما این بود که در آن نظم پایدار جدید شکل نگرفت. نه در بحث قیمت‌های انرژی که وقتی قیمت‌های انرژی بالا رفت، بتواند الگوی مصرف را در طول زمان تغییر دهد و نه پارانها نقدی به یک منبع تقاضای پایدار برای تقویت عرضه تبدیل شد. پس هر کدام از این طرح‌های پارانهای از این نظر که فساد خیلی خیلی کمتری دارند، طرح‌های ارزشمندی هستند. هر یک از این طرح‌ها برای اجرا به شرط نظم ثابت نیاز دارند و باید این سیستم را بدهند که قرار است برای دهه‌ها این طرح اجرا شود و ساختارهای جدید را ایجاد کند. در غیر این صورت اگر قرار باشد ساختارهای تولیدی و توزیعی قبلی، یک تقاضایی ایجاد شود که با افزایش قیمت خنثی شود، مشکلات همچنان وجود دارند. در واقع در سال ۱۳۹۰ هم به دلیل افزایش قیمت‌ها، پول به سردهسته‌های شبکه توزیع رسید و آنها پول را در جیب خود گذاشتند و توانستند فرآیند آنچنان که باید پیش‌رهن کنند.

می‌شوند و برای بعضی دیگر این اتفاق کمتر می‌افتد؛ ولی در کل آنچه پایه تغییرات رفاه خانوار است، رشد اقتصادی است. در واقع ما نه تنها دوره‌های کوتاه‌مدت رکود به معنای استفاده نکردن از ظرفیت تولید را داریم، بلکه اگر تمام ظرفیت تولید نیز فعال شود، تولید کل کشور ما به دلیل اینکه ظرفیت تولید کم شده، آن چنان زیاد نخواهد بود. بنابراین، درآمد سرانه ما افزایش نیافته و طبیعتاً در مقابل شوک‌های مشابهی که در سایر دنیا را درگیر کرده است، آسیب‌پذیر هستیم. در دوره کرونا کشوری که رشد اقتصادی بیشتری داشته باشد و درآمد سرانه بیشتری کسب کرده، دچار ضرر می‌شود؛ ولی مقاومت بیشتری از خودش نشان می‌دهد. بنابراین به نظر من دلیل اصلی فقیرتر شدن ما، همان رشد اقتصادی خیلی کم ما بوده است.

در خصوص پارانها نقدی و چگونگی پرداخت آن چه سازوکاری مدنظر شماست؟ به نظر تان این پارانها چقدر می‌توانند در کاهش فقر مطلق مؤثر باشد؟

ابتدا می‌خواهم به یک نکته در این زمینه اشاره کنم. برخی از دوستان با واژه پارانها پنهان در بخش انرژی مخالفت و حذف آن و همزمان پرداخت آن به صورت نقدی را مخرب می‌دانند. من این نقد را می‌پذیرم و تأکید دارم که ما در منابع انرژی، رانتی داریم. بهتر است این رانت را استخراج کنیم و به روشی آن را توزیع کنیم. همه پیشنهادهایی که مطرح می‌شود، به نوعی استفاده از یک شیوه از توزیع رانت

وضع اقتصادی طبقه متوسط و همزمان بدتر شدن وضع فقرا شده است. پس باید با دقت بیشتری به موضوع کاهش یا افزایش نابرابری‌ها پرداخت و آن را بررسی کرد؛ یعنی باید بدانیم ریشه این نابرابری چیست؟ تنها جایی که ما با یک سیاست اقتصادی کاملاً مشخص، کاهش نابرابری را داشته‌ایم، طی سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ و آن هم با اجرای طرح هدفمندسازی پارانها بود که شاهد کاهش نابرابری بودیم، اما این مسئله پایدار نبود؛ چرا که ارزش و اثر پارانهای که پرداخت شده، در طول زمان کاهش یافته است. با توجه به این موارد، بنده فکر نمی‌کنم در حال حاضر موضوع نابرابری در دغدغه اصلی دولت یا حتی ما باشد. دغدغه اصلی ما فقری است که متأسفانه به طبقه متوسط هم تسری یافته است؛ یعنی ممکن است ما به لحاظ تعاریف جهانی زیر خط فقر مطلق نباشیم و فقیر محسوب نشویم؛ ولی نسبت به دو سال گذشته خودمان فقیرتر شده‌ایم. به نظر من نکته مهم‌ترین بخش ماجراست.

به نظر تان چرا در سال‌های اخیر سطح رفاه جامعه رشد نداشته و جاهایی هم کاهش یافته است؟

ببینید در اقتصاد آنچه رفاه را برای خانوارها حاصل می‌کند، مصرف کالا و خدمات است که از طریق درآمد خانوار تأمین می‌شود؛ اما کل مجموعه اقتصاد کشور این کالا و خدمات را تأمین می‌کند. پس اگر تولید کالا و خدمات کشور بیشتر شود، مجموعه رفاه خانوارها بیشتر می‌شود. حالا با نیروی توزیع، بعضی‌ها از این کالاها و خدمات بیشتر منتفع

تقریباً طی سال‌های اخیر ضریب جینی در حال افزایش بوده است؛ به گونه‌ای که گفته می‌شود شکاف طبقاتی روند خطرناکی را در جامعه نشان می‌دهد. به نظر شما دلیل اصلی افزایش عدد ضریب جینی چیست و چه اتفاقاتی افتاده که ضریب جینی روند صعودی به خود گرفته است؟

در باره تحولات ضریب جینی چند نکته وجود دارد که باید در نظر بگیریم. نکته اول اینکه بررسی کنیم که این تغییرات، تغییرات معنادار آماری است یا خیر؟ برای نمونه، کاهش ضریب جینی طی دهه‌های ۷۰ و ۸۰ واقعاً معنادار است و کشور به سمت کاهش نابرابری رفته است. مشاهدات سال‌های اخیر نشان می‌دهد، نوسانات خیلی کمی وجود داشته است. ضریب جینی طبق آمار یک سال بیشتر و یک سال کمتر می‌شود؛ لذا از این نوسانات کم، نمی‌توان برداشت تغییر مسیر در اقتصاد کشور را داشت. نکته دوم این است که همین نوسانات خیلی کوچک هم به اوضاع رونق و رکود وابسته است. ما در سال‌هایی که شاهد رونق هستیم، نابرابری نیز افزایش می‌یابد و سال‌هایی که رکود داریم، نابرابری کمتر می‌شود. البته کمتر شدن نابرابری خوشحال‌کننده نیست؛ چرا که حتی اگر نابرابری هم کاهش پیدا کند، این فقرا نیستند که وضع‌شان بهتر شده؛ بلکه این طبقه متوسط هستند که وضع‌شان بدتر شده است. افزایش نابرابری را که شما اشاره می‌کنید به دلیل رشد مثبت خیلی کمی بوده که بعد از رکود مشاهده کرده‌ایم و مقدار خیلی جزئی موجب بهتر شدن

شاخص

مالیات برره‌ماز

به گزارش «راشآتودی»، مقامات وزارت اقتصاد روسیه می‌گویند: «استخراج ارزهای مجازی با مبانی فعالیت‌های اقتصادی همخوانی کامل دارد و می‌تواند زمینه اعمال قانون و گرفتن مالیات از آن را فراهم کند، هم‌اکنون این موضوع بین دولت و نمایندگان فعالان اقتصادی در دست گفت‌وگوست.» الکسی مینا اف، معاون اداره توسعه اقتصاد دیجیتال وزارت اقتصاد روسیه می‌گوید: «به رسمیت شناختن صنعت استخراج ارزهای مجازی به منزله یک فعالیت اقتصادی هم به نفع دولت و هم به نفع طرف مقابل خواهد بود؛ چرا که دولت می‌تواند از طریق دریافت مالیات از آن منتفع شود و مردم هم می‌توانند درآمد خود را قانونی کنند.»

منهای نفت

تحول در آموزش

یکی از راه‌های افزایش درآمد‌های کشور در راستای اداره بهتر اقتصاد و تحقق ایران بدون نفت را می‌توان افزایش کارایی یا بهره‌وری دانست. آموزش و پرورش ما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، اگرچه با تغییرات بسیار زیادی مواجه بوده؛ اما هنوز انتقادهای فراوانی به نظام آموزشی کشور وارد است و نظام آموزش و پرورش و دانشگاه‌های ما متفاوت از نیازهای اصلی جامعه‌ماز جمله اشتغال-حرکت می‌کنند. اشتغال محور شدن آموزش در نظام آموزشی کشور یکی از مواردی است که مانع از اتلاف منابع کشور شده و به یقین می‌تواند به ارتقای بهره‌وری نیروی انسانی در بازار کار منجر شود.

افزوده

سرکوب مالی چیست؟

«سرکوب مالی» بیان‌کننده کلیه اقداماتی است که از طریق آن، دولت‌ها منابع مالی را به سوی خود هدایت کرده تا مبلغ بدهی‌های خود را کاهش دهند. این مبحث را دو اقتصاددان به نام‌های «مک کینون» و «ادوارد شتا» در سال ۱۹۷۳ معرفی کردند. این مفهوم شامل یک یا چندین اقدام دولت، از قبیل تعیین سقف برای نرخ سود، ایجاد روابط نزدیک‌تر بین دولت و بانک‌ها و... است. افزایش پس‌انداز ملی یک عامل اساسی در افزایش سرمایه‌گذاری و در نهایت رشد اقتصادی به شمار می‌آید. مخالفان سرکوب مالی معتقدند، این موضوع در کشورهای در حال توسعه مانعی جدی بر سر راه توسعه ایجاد می‌کند.

مقید بشوید به زیارت حضرت معصومه (س)

گفتاری از **حجت الاسلام سیدحسین مؤمنی** به مناسبت سالروز وفات فاطمه معصومه (س)

در میان امامزادگان، نظیر حضرت معصومه (س) را از نظر علو درجات نداریم. به دلیل خصوصیات منحصر به فردی که ایشان دارند. چند دسته سفارش در زیارات انمه و اولیای الهی داریم. یک دسته آنهایی است که امام معصوم، سفارش و ترغیب به زیارت امام معصوم دیگری دارند که طبیعی و قابل هضم است. برای نمونه، تمامی انمه (ع)، به زیارت امام حسین (ع) سفارش کرده اند؛ اما وقتی امام معصوم به زیارت امامزاده‌ای تشویق می‌کند، نشان از شأن و مقام والای آن حضرت دارد. تنها امامزاده‌ای که امامان معصوم به زیارت آن ترغیب کرده اند، حضرت معصومه (س) است. امام صادق (ع)، امام رضا (ع)، امام جواد (ع) و امام کاظم (ع) به زیارت این بانوی بزرگوار سفارش کرده اند. امام رضا (ع) فرمود: «کسی که فاطمه معصومه را زیارت کند بهشت برای او خواهد بود.» امام جواد (ع) فرمود: «کسی که قبر عمه ام را در قم

زیارت کند، بهشت برای اوست.» اگر امام معصوم به زیارت امامزاده‌ای تأکید بفرمایند، کاشف از مقام والای آن امامزاده است. زیارت سه نفر از امامزاده‌ها، از جانب انمه اطهار بسیار تأکید شده است. اول زیارت حضرت عباس (ع)، دوم زیارت حضرت علی اکبر (ع) و سوم زیارت حضرت فاطمه معصومه (س). امام رضا (ع) شخصاً زیارت نامه و آداب زیارت برای خواهرشان بیان کرده اند. آداب زیارت به این دلیل بیان شده است، تا شخص قبل از اینکه به دیدار شخص والا مقام می‌رود، وجودش از آلودگی‌ها پاک شده باشد. وقتی حضرت این آداب را بیان می‌کنند، کاشف از مقام والای حضرت معصومه (س) است. سعی کنید خودتان را مقید به زیارت حضرت معصومه (س) کنید. برکات و آثاری وصف ناپذیر در زیارت حضرت وجود دارد. با معرفت زیارت کنید، به گونه‌ای که گویا همه انمه را زیارت می‌کنید.

تا توسل به حضرت معصومه (س) وجود دارد، نگویید به درب بسته خورده ایم. به جوانان اکیدا توصیه می‌کنم، دل در گرو محبت خانم حضرت معصومه (س) قرار دهند. برای اینکه در زندگی دنیا و آخرت به موفقیت برسید، توسل به حضرت را فراموش نکنید. والدین اگر نگران عاقبت بخیری و آینده فرزندان‌تان هستید، از حضرت درخواست کنید، جوان‌های‌تان را به ایشان بسپارید. از حضرت بخواهید محبت اهل بیست (ع) و توفیق زیارت ایشان از شما گرفته نشود. وجود نازنین حضرت معصومه (س) به قدری دارای امتیازات والایی است که بسیاری از علما و بزرگان از ایشان استمداد و یاری می‌جستند. باید دانست عزتی را که خدا می‌خواست در قبر و حرم حضرت فاطمه (س) قرار دهند، در قبر حضرت معصومه (س) قرار دادند؛ چون حضرت فاطمه (س)، خودشان می‌خواستند قبرشان مخفی بماند.

مانع رشد دین و انسان

محمدرضا قضایی

کارشناس علوم اسلامی

پس از ظهور اسلام در جزیره العرب و با گرفتن اسلام در کشورهای اطراف و معتقد شدن صدها هزار نفر از انسان‌ها به دین اسلام، دشمنانی که نتوانسته بودند اسلام را شکست دهند، خود را در میان مسلمانان مخفی کرده و با اسلام ظاهری سعی در تحریف دین کردند.

آنها برخلاف آنچه در قرآن نهی شده بودند، عمل کردند و کوشیدند با دروغ بستن به خداوند کار خود را پیش ببرند. این روش در بسیاری از مواقع نتیجه می‌داد و مردمی که هنوز به طور صحیح آموزه‌های اسلام را فرانگرفته بودند، با سطحی‌نگری به سمت دروغ‌پردازان رفتند و آنان را با حمایت‌شان به قدرت رساندند.

معاویه کسی بود که هر حرکتش را به‌خداوند نسبت می‌داد و می‌گفت: «اگر خدا نمی‌خواست این اتفاق نمی‌افتاد!» به‌زودی فرقه‌هایی در اسلام ایجاد شد که از همین تفکر پیروی کرده و آگاهانه در موقعیتی که برای‌شان منفعت داشت، حرفی و حکمی را به‌خداوند نسبت می‌دادند.

اولین کسی که در میان خلائق به خداوند نسبت دروغ داد شیطان بود. او پس از طرد شدن خود را به حضرت آدم و حوّا رساند و گفت: «... پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده مگر به خاطر اینکه [اگر از آن بخورید]، هر دو فرشته خواهید شد، یا جاودانه [در بهشت] خواهید ماند.» (اعراف/ ۲۰) شیطان با نسبت دروغ دادن به خداوند توانست آدم و حوّا را فریب دهد و مسیر زندگی انسان را به‌کلی تغییر دهد.

شیطان در کنار دروغ بستن به خداوند «قسم» خورد که دل‌سوز آدم و حوّا است. امام رضا (ع) می‌فرمایند: «شیطان به آنان چنین گفت:

«(خدا) فقط شما را از نزدیک شدن به غیر آن نهی کرده و شما را از خوردن آن نهی نکرده است مگر به خاطر اینکه [اگر از آن بخورید]، هر دو فرشته خواهید شد یا جاودانه خواهید ماند» و قسم خورد که من خیرخواه شما هستم. آدم و حوّا تا قبل از آن کسی را ندیده بودند که به دروغ به خدا قسم یاد کند... آنها نیز با اطمینان به قسم او از درخت خوردند. (مستدرک، ج ۱۶، ص ۷۸) دلیل آنکه گناه دروغ بستن و قسم دروغ خوردن این قدر زیاد است، اثرات سوء آن است.

خداوند در قرآن کریم به شدت این رفتار را نهی فرموده و وعده عذاب شدیدی برای آن داده است. این رفتار می‌تواند دین و دنیای انسان‌ها را نابود کند و اعتقادشان را از آنها بگیرد.

دروغ بستن به خداوند مبدأ هر تحریفی در دین و اخلاق الهی است و بالاترین ستم به بندگان خداست. نسبت دادن حرف‌ها و رفتارهای غیرخدایی به خدا، بیشترین ضربه را به اسلام وارد کرد و بزرگ‌ترین مانع برای گسترش اسلام بود.

راه حل قرآن برای مقابله با اثرات سوء حلال کردن حرام و حرام کردن حلال، پاک جلوه دادن و بر حق دانستن خود، تفسیر به رأی دین، ترویج گناه و رفتارهای مذموم دیگر تنها تعقل، تفکر و علم پیدا کردن است. (مانده/ ۱۰۲)

رابطه اسلام با تجربه‌گرایی

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

در طول تاریخ به ویژه چند قرن اخیر و با رشد علم، دانشمندان و متفکرانی به عرصه حیات پا گذاشتند که قصدشان حل سؤالات و فهم پیچیدگی‌های عالم بود. فیلسوفان سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، تاریخی و... سعی کردند با طراحی یک مکتب یا کشف یک علت، قواعد زندگی دنیایی را پیدا کرده، آن را علمی کنند و در دسترس بشر قرار دهند. قصد این متفکران ایجاد راهی بود که می‌توانست نحوه صحیح ارتباط گرفتن انسان با انسان و انسان با دیگر مخلوقات را آسان کند. البته بسیاری از مکاتب فکری در طول تاریخ از بین رفت، برخی از آنها به نتایج فاجعه‌باری رسید و برخی دیگر بر زندگی انسان‌ها اثر گذاشت و آنها را در مسیر درست یا غلط قرار داد. گاهی انسان‌ها ندانسته در راهی می‌روند که مطلوب یک مکتب است؛ اما مطلوب آنها نیست. گاهی بشر خود را در بن‌بست می‌بیند و نمی‌داند چه فکر و فری او را در این بن‌بست قرار داده و به‌عکس در راه درستی رفته؛ اما راهمان را نمی‌شناسد.

متفکرانی که طرحی نو در انداختند و آنان که طراحی‌ها را عملی کردند، هیچ‌گاه آن قدر زنده

نماندند که نتیجه عملی شدن و عملی کردن فکرها را ببینند تا آن را اصلاح کنند یا مردود بشمارند، هر چند مردمی هم که با تبعیت از افکار متفکران زندگی‌شان به مخاطره افتاد، هم اهل فکر را ندیدند تا بتوانند سؤالات‌شان را از آنان پرسند یا حق‌شان را بگیرند. به‌عبارتی یکی از بزرگ‌ترین اشکالات مکاتب فکری این است که هم در دوره حیات متفکران تغییر پیدا می‌کند و هم پس از حیات‌شان حرف واحدی در کتاب‌ها و شرح‌ها از آنان پیدا نمی‌شود.

برای نمونه، بودند متفکرانی که در جوانی نظری داشتند که در سن بالاتر نظر خود را تغییر داده و افکار قبلی خود را رد کردند و خدا می‌داند که اگر بیشتر زنده می‌ماندند، این روند چقدر ادامه پیدا می‌کرد؛ اما برخی از متفکران در مواجهه با دین سعی در همراهی و ملموس کردن آن داشتند و برخی دیگر که نتوانستند همراه باشند، آن را کنار زده و طرح خود را ارائه کردند.

مکتبی که اسلام ایجاد کرد، هر گونه تغییر و تبدل را انکار کرد؛ پس حلالش را تا قیامت حلال دانست و حرامش را تا قیامت حرام؛ این ماندگاری دلیل بر ضعف مکتب اسلامی نیست؛ بلکه نتیجه قوت آن است و اگر جایی تغییری به‌وجود آمد از ناحیه ضعف دین نبود، بلکه از پیروان دین اسلام بود.

اسلام دینی نیست که بخواهد با خیال‌بافی

و رؤیایپردازی حرف خود را بزند. به عبارتی این طور نبود که در دستورات و تذکراتش از زندگی انسان دور باشد و انسان را در فضایی غیر قابل درک بگذارد و از او تکلیفی بخواهد یا امر و نهی کند؛ یعنی همان کاری را که متفکران و اندیشمندان قبل از اسلام تا صدها سال پس از اسلام پیش گرفته بودند، انجام نداد. بلکه برخلاف فیلسوفانی که در خانه خود می‌نشستند و ایده‌ای را طراحی می‌کردند و وقتی از خانه بیرون می‌آمدند می‌خواستند آن ایده را به جامعه و زندگی مردم تحمیل کنند، عمل کرد.

اسلام انسان را به مشاهده، آزمایش، عبرت، الگوگیری و عمل دعوت کرد و از وهم، قیاس، خیال و... بر حذر داشت. خداوند در قرآن مدام تذکر داد که بندگان تجربه گذشتگان را ببینند، راهی که آنها رفتند را نروند، توصیفات قرآن را همیشه مقابل دیدگان خود داشته باشند و به آن عمل کنند. به‌عبارتی قبل از آنکه فیلسوفان «پوزیتیویسم» به عرصه وجود پسا بگذارند و تجربه‌گرایی و بهره از آزمایش و مشاهده را اصل بدانند، اسلام این کار را کرد و زندگی را در دوره تعریف کرد. تاریخ فلسفه تجربه‌گرایی را در دوره فرانسویس بیکن تا دیوید هیوم، آگوست کنت حقه وین و... تعریف می‌کند؛ در حالی که قرآن همان کتابی است که از تجربه‌ها هم بهره گرفته تا انسان را آگاه کند. قرآن از آموزه‌ها آموزه طرح کرد و

در اختیار انسان گذاشت. مکتب اسلامی هر اتفاقی را انعکاس یک رفتاری در این دنیا دانسته و به بندگان خود هشدار باش داده است که برای فهم قواعد زندگی دنیایی و رابطه آن با زندگی پسندنیایی به مشاهده روی آورند.

هر رفتاری را دارای اثر دانست و برای هر اثر عقوبتی تعیین کرد. مکاتی که به‌دنبال تجربه، لمس و فهم با حواس پنجگانه بودند و نتوانستند این ابزار را برای دین تصور کنند، از فهم ماهیت و حقیقت دین جاماندند؛ زیرا دین از همین ابزار برای شکل‌گیری خود و همراه کردن انسان با خود بهره برد. آیات متعدد قرآن در مورد تجربه دیگران، روایات متعدد در مورد اثر افعال و رفتار انسان حول یک محور جمع می‌شوند و آن تجربه و علم اندوزی است.

اگر یک مکتب فلسفی علمی شدن هر چیزی را به آن مودن آن وابسته دانست، باید دین را علمی‌ترین علوم بدانند؛ زیرا دستورالعمل‌های تجربی و آزمودنی است. نتیجه آنکه تجربه‌گرایی نه تنها بد نیست؛ بلکه خوب هم هست. شک کردن نه تنها مذموم نیست؛ بلکه ممدوح هم هست؛ منتها نه تجربه‌گرایی صرف و شک‌گرایی مفرط؛ بلکه استفاده از تجربه برای رسیدن به حقیقت و اتصال به بی‌نیاهت؛ شک کردن برای تحقیق در مورد صحت و اطمینان برای عمل که همان شروع دین‌داری است.

امام و جامعه

حجت‌الاسلام داود مهدوی‌زادگان: یکی از دلایل ضرورت امامت ولایت، وجود تفکرات متعجربه و خوارچی است؛ چون حاملان چنین تفکری دین و احکام دینی را به نفع قدرت‌های سلطه‌گر و عافیت طلبان تفسیر به رأی می‌کنند. اگر ولایت در میان نباشد و برابر تفسیرهای ناصواب آنان نایستد و از کین اسلامی دفاع نکند، جامعه ایمانی در دامان قدرت‌های سلطه‌گر و حاکمان جور و اشراف و عافیت طلبان دنیاپرست گرفتار می‌شود و با مصائب بی‌شمار دست و پنجه نرم خواهد کرد؛ چنانکه اصلی‌ترین مانع جریان خوارچ، ولایت علی بن ابی‌طالب (ع) بود، او بود که نمی‌گذاشت تفسیر به رأی‌ها و تصرف‌های ابزاری از دین رواج پیدا کند.

مؤونه در مسکن

پرسش: اگر فردی زمین دومی که مناسب‌شان او مورد نیاز جهت ساختمان مسکن برای عائله اوست داشته باشد، ولی در طول سال خمسی قدرت ساخت آن را ندارد یا در یک سال نمی‌تواند آن را تکمیل کند، آیا پرداخت خمس آن بر او واجب است؟

پاسخ: در عدم وجوب خمس، در زمینی که برای ساخت مسکن بدان نیاز دارد، فرقی بین اینکه یک قطعه باشد یا چند قطعه یا یک مسکن باشد یا چند مسکن وجود ندارد؛ بلکه ملاک، صدق عنوان نیاز به آن به مقتضای موقعیت و شأن عرفی وی و همچنین وضع مالی او برای ساخت تدریجی آن است.

اجوبه الاستفتائات، س ۹۰۳

عمل به وظیفه

آیت‌الله علی سعادت‌پروردرباره اهمیت عمل به وظایف در مسیر سلوک الهی می‌گوید:

دل خود را محکم نگاه دارید و از جوانی در تمام جزئیات و امور خود این چنین باشید تا در پیری بتوانید چنین باشید؛ از کوچکی این اندیشه را در سر داشته باشید که تمام قدرت‌ها در کف عنایت حق است، هیچ‌کس نمی‌تواند اگر خدا نخواهد به من صدمه‌ای زند، من باید به وظیفه‌ام عمل کنم، ولو عالم با من دشمن شوند، اگر چنین شدید آن وقتی که به مقام و ریاست رسیدید یا آنکه وظیفه بزرگی برای شما پیش آمد، از عمل باکی ندارید.

تقویم انقلاب

موافقان و مخالفان قانون اساسی

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

سرانجام پیش نویس قانون اساسی نهایی شد و در تاریخ ۲۴ آبان ۱۳۵۸ انتشار عمومی یافت تا مورد مطالعه و نقد و بررسی مردم قرار بگیرد و البته طبیعی بود که با موافقان و مخالفان مواجه شود. مخالفان همان‌هایی بودند که در حین تصویب قانون هم دیدگاه‌های خود را اعلام کرده بودند، اما این بار با شدت و پافشاری بیشتری این دیدگاه‌ها را در رسانه‌های مختلف منتشر می‌کردند. حزب جمهوری اسلامی، از جمله احزاب موافق قانون اساسی بود که اعضای آن در مجلس خبرگان نیز حضور داشتند. این حزب طی بیانیه‌ای اعلام کرد: «مجلس خبرگان پس از سه ماه تلاش و فعالیت فوق‌العاده، کار پر مسئولیت تدوین قانون اساسی را با موفقیت به پایان رسانید... قانون اساسی جمهوری اسلامی که با الهام از قوانین حیات‌بخش اسلام تدوین شده، مترقی‌ترین قانون اساسی و بالاترین نمونه برای همه ملل جهان به ویژه مستضعفان خواهد بود. قانونی است که در آن اصول متعالی معنویت، عدالت اجتماعی و اقتصادی، آزادی، استقلال و کرامت انسانی تثبیت گردیده است.» در میان موافقان، گروه‌هایی چون نهضت آزادی، جبهه ملی و حزب ملت ایران حضور داشتند که ضمن حمایت از کلیت قانون اساسی، به وجود نقایص و معایبی اشاره داشتند. برای نمونه، حزب ملت ایران در تاریخ ۷ آذر ۱۳۵۸ در آستانه فرماندهی اعلام کرد: «قانون اساسی با وجود فصل‌های مترقی و مردمی، به نحوی تنظیم نشده که در برگیرنده خواست‌های تاریخی ایرانیان و دگرگون سازنده راستین بنیادهای روابط اجتماعی و اقتصادی جامعه باشند.» در این میان

رئیس دولت اصلاحات نیامده، رفت

انتخابات ریاست جمهوری دهم و صف‌آرایی جریان‌های سیاسی - ۹

پشت سر گذشته و کارنامه خوب و برجسته‌ای در نزد ملت ایران در طول چهار سال مدیریت اجرایی کشور دارد. این مسائل، تردیدهای خاتمی را تشدید می‌کرد و شاید دلیلی بر به‌کارگیری ادبیات دویپلو از سوی وی بود.

خاتمی پس از مدتی از اجرای سناریوی تردید و بازی «آمدن یا نیامدن» و «یا من و یا موسوی»، بالاخره با اصرار عناصر و گروه‌های دوم خردادی، روز ۲۰ بهمن ماه حضور خود را در رقابت دهم اعلام کرد. مصطفی تاج‌زاده، عضو شورای مرکزی سازمان مجاهدین در این باره می‌گوید: «وی شخصاً مایل به نامزد شدن نبود و در نهایت بر اساس خرد جمعی تصمیم گرفت.»

وی تنها پس از سه سفر انتخاباتی به شیراز، یاسوج و بوشهر که با استقبال بسیار کم و غیر قابل قبول روبه‌رو شد، متوجه شد آنچه از صحنه انتخابات برایش ترسیم کرده‌اند، واقعیت ندارد و شرایط دوران دوم خرداد به سر آمده است و از آن «محبوبیتی» که نزدیکانش همواره در گوش او نجوا می‌کنند، خبری نیست. اعلام نامزدی میر حسین موسوی در اسفندماه ۱۳۸۷، بهانه مناسبی بود که خاتمی خود را از دام مشارکت مجاهدین خلاص کند و

فضای حاکم بر جریان دوم خرداد، از رقابت خاتمی با احمدی‌نژاد در انتخابات دهم حکایت داشت. خاتمی نیز با همین باور، با انجام چند سفر استانی عملاً فعالیت‌های انتخاباتی خود را شروع کرد. اطمینان نداشتن وی از آمدن یا نیامدن موسوی سبب شد که ادبیات او حتی پس از اعلام حضور در انتخابات نیز ادبیاتی دویپلو، کنایه‌آمیز و شبهه‌آمیز باشد.

خاطره کسب رأی‌های بالای ۲۰ میلیونی در انتخابات خرداد ۷۶ و ۸۰ از سوی خاتمی این تلقی را قوت می‌بخشید که «بیرون ماندن از قدرت» همچنان می‌تواند «محبوبیت» وی را در نزد دوم خردادی‌ها حفظ کند؛ ضمن اینکه رقابت با احمدی‌نژاد نیز خطر بزرگی بود که شکست از رقیب می‌توانست به‌منزله مرگ سیاسی باشد و در حالت خوش‌بینانه، موفقیت با رأی پایین نیز پایانی بر «خود بایلیدن» او و هم‌قطارانش به شمار می‌آمد.

نگاه واقع‌بینانه به صحنه رقابت در دوره هفتم هشتم نیز نشان می‌داد در دو دوره پیشین، خاتمی در فضایی خاص با حرفیانی نه چندان قدرتمند رقابت کرد؛ اما اکنون در مقابل پدیده انتخابات نهم قرار دارد که حرفان بسیار قدرتمند و با سابقه‌ای را

مهدی سعیدی
دبیر گروه تاریخ

فضای رقابت انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ پیش از نام‌نویسی رسمی داوطلبان و مشخص شدن نامزدهای اصلی با فعالیت زودهنگام برخی نامزدهای احتمالی آغاز شد. ارزیابی وضعیت کلی، سنجش اولیه میزان مقبولیت، محک زدن نامزدهای احتمالی، تلاش برای ائتلاف و اجماع، شناسخت آرایش جریان رقیب و نامزدهای آن و نقاط ضعف، قوت و فرصت آنها، بررسی میزان مقبولیت‌ها، شناسایی نارسایی‌ها و استفاده از ظرفیت مطمئن برای رقابت و پیروزی، از جمله اهداف ورود زودهنگام به موضوع انتخابات بود که عمدتاً از سوی جریان دوم خرداد دنبال می‌شد.

جریان دوم خرداد در پی شکست در انتخابات گذشته، دچار آشفتگی شدیدی شد؛ به‌نوعی که نگرانی نسبت به عمیق‌تر شدن شکاف و از هم پاشیدگی این جریان و فراموش شدن آن در عرصه سیاست و قدرت قوت گرفت. نبود گزینه شاخص در این جریان که قدرت رقابت با نامزد اصولگرایان را داشته باشد، نگاه‌ها را بار دیگر به سوی سیدمحمد خاتمی جلب کرد. خاتمی که دو دوره ریاست قوه مجریه را با حمایت جریان دوم خرداد تجربه کرده بود و همچنان از سوی برخی احزاب این جریان به عنوان یکی از محورترین سران این جناح سیاسی و رهبر اصلی دوم خردادی‌ها شناخته می‌شد، با نظر برخی از سران این جریان، تصمیم گرفت برای نامزدی در انتخابات با طرح پیش‌شرط‌های «تفاهم با ملت بر سر خواسته‌هایشان» و «امکان عملی کردن برنامه‌هایشان» یک بار دیگر شانس خود را امتحان کند؛ پیش شرط‌هایی که از سوی برخی افراد و گروه‌های دوم خردادی نیز منطقی و سبک توصیف شد.

تصمیم اولیه خاتمی زمانی بود که هنوز از آمدن میرحسین موسوی نشانی نبود و رایزنی‌ها با او بدون نتیجه و تا حدی بیانگیز تکرار رایزنی در دوره قبل بود که در نهایت با پاسخ منفی موسوی روبه‌رو شد.

بر این پایه از همه افراد و شخصیت‌ها و گروه‌های فعال در عرصه انتخابات می‌خواهم با تأکید بر موازین اخلاقی و پرهیز از واکنش‌های احساسی راه را بر هرگونه پیش‌داوری و سوء تفاهم ببندند و چشم اندازی نو برای تأثیرگذاری در سرنوشت انتخابات پیش رو بگشایند. به برادران عزیزم آقایان کروی و موسوی نیز صمیمانه عرض می‌کنم که مدبرانه و دلسوزانه صحنه را با تفاهم چنان مدیریت کنند که خدای ناخواسته به تفرقه و تشتت نینجامد و می‌دانم که این عزیزان همه تلاش خود را در این راه به کار خواهند برد، ان‌شاءالله.»

خاتمی پس از کناره‌گیری از رقابت، تمامی توان و تلاش خود را برای پیروزی موسوی به کار بست و در جریان فتنه عمیق و مدیریت آشوب در کنار موسوی و کروی حضور فعال و مؤثر داشت و در مواردی خود به‌نوعی طراح، صحنه‌گردان و تحریک‌کننده بود.

حافظه

محوریت دلار

سناریویی برای سلطه اقتصادی بر جهان

«جان مینارد کینز» انگلیسی و «هری دکستر وایت» اقتصاددان ارشد بین‌المللی وزارت خزانه داری ایالات متحده بودند. کینز امیدوار بود بتواند یک بانک مرکزی قدرتمند جهانی به نام «صندوق تحقّق پایدار» و یک ارز ذخیره بین‌المللی جدید به نام «بانکور» تأسیس کند. همکار او هری دکستر وایت تلاش کرد تا به جای ایجاد نرخ ارز مبادلاتی جدید، صندوق وام‌دهی ارزان‌تری ایجاد کرده و نقش دلار آمریکا را در معاملات توسعه دهد. در نهایت، سیستم ایجاد شده از ایده‌های هر دو فرد، به‌خصوص طرح هری دکستر وایت استفاده کرد. این نظام نوین بین‌المللی ارزی که بر اساس آن طلا از پشتوانه پول ملی حذف می‌شد، از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۷۳ اجرا می‌شد. در سال ۱۹۷۱، به دنبال سخنرانی نیکسون، رئیس‌جمهور وقت آمریکا مبنی بر شناور اعلام کردن نرخ دلار و قطع رابطه دلار و طلا، دوران طلایی برتن وودز اول به پایان رسید. نیکسون در سال ۱۹۷۱ این موافقت‌نامه را باطل کرد و از آن زمان دیگر دلار آمریکا قابل تبدیل به طلا نبود. در این مقطع سقوط برتن وودز اول رقم خورد و هر چند که دلار کماکان در بسیاری حوزه‌ها نقش مسلط را ایفا می‌کرد، از آن به بعد سیستم نرخ ارز متفاوتی در دستور کار صندوق بین‌المللی قرار گرفت.

«اقتصاد» و «جنگ» دوروی یک سکه هستند که این وابستگی به ویژه در قرن بیستم بیش از پیش خود را نشان داده است. در جولای سال ۱۹۴۴ در روزهای پایانی جنگ جهانی دوم بود که ۷۳۰ نماینده از ۴۴ کشور جهان در نشست پولی و مالی سازمان ملل متحد در یکی از هتل‌های تفریحی ایالت نیوهمپشایر آمریکا گرد هم آمدند تا برای ایجاد یک سیستم ارزی خارجی واحد و کارآمد و جلوگیری از کاهش رقابتی ارزش پول و افزایش رشد اقتصاد بین‌المللی توافق کنند. در همین نشست بود که صندوق بین‌المللی پول، بانک توسعه جهانی را افتتاح کرد. کشورهای امضاکننده موافقت کردند با سود اندکی ارزش پول خود را در برابر دلار ثابت نگه دارند. سیستم ارزی در آن زمان بر اساس رابطه بین دلار و طلا (یک دلار آمریکا مساوی با ۰/۸۸۸۶۷۱ گرم طلا) عمل می‌کرد. سیستم ارزی بین‌المللی که در نشست برتن وودز توافق شد، سه اصل نرخ ثابت ارز، قابلیت تبدیل و پذیرش دلار به عنوان ارز قابل تبدیل و قابل ذخیره داشت. بدون شک، برتری دلار در پیوند با جنگ جهانی دوم شکل گرفت و اگر آمریکا پیروز جنگ نبود، امکان این برتری برای دلار هم فراهم نمی‌شد. طراحان اصلی این سیستم، اقتصاددانان مشهور، از جمله

دهلیز

بیگانه با مردم

مروری بر مفاسد دربار رژیم دیکتاتور پهلوی

کشور با مستشاران بیگانه مشورت می‌کردند و از سفرای انگلیس و آمریکا دستور می‌گرفتند، برای دیدگاه مردم کمترین ارزشی قابل نبودند. «ویلیام شوکراس» نویسنده انگلیسی کتاب «آخرین سفر شاه» در سطرهای پایانی کتاب خود به عنوان نتیجه‌گیری از این مجموعه ۵۶۰ صفحه‌ای نوشت: «... او (شاه) موضوع را درک نکرد. با اینکه بهترین فرصت‌ها را داشت. تا سال ۱۹۷۶ هرکس را که با شیوه‌های او مخالفت می‌کرد بی‌رحمانه مجازات می‌کرد. درک او از ملت خودش ضعیف بود و نتوانست دامنه نارضایتی‌های عمومی را که موجب روی کار آمدن حکومت روحانیون و ناپسندی خودش گردید، بفهمد. وقتی شاه سقوط کرد قاطبه ملت از فرط شادی به رقص آمدند. او همواره ارتباط‌های شخصی و بالاتر از هر چیز، خانواده فاسد و بی‌خاصیت خود را قبل از نیازمندی‌های ملت قرار می‌داد. به دنبال همین دلخوشی بی‌اساس بود که بی‌رحمانه‌ترین حملات به رژیم پهلوی آغاز گردید. سرنگونی او به این علت بود که متحدانش به ویژه آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها که ایران را سنگ زیربنای منطقه می‌دانستند او را در این اعتقاد تشویق کرده بودند که فقط شخصیت او در ایران اهمیت دارد. طبعاً او به این نتیجه رسید که آنان هیچ‌گاه وی را ترک نخواهند کرد. وقتی در نتیجه اشتباهاتش دنیا از او روی گردان شد، واقعاً گیج و حیران شد که چرا وفاداری‌های شخصی که آن همه رویش حساب می‌کرد، ملاک عمل بیشتر سیاستمداران دنیا نیست.»

حکومت دست‌نشانده حکومتی است

که پشتوانه حمایتی خود را نه در میان ملت سرزمینش، که در دبار بیگانگان تعریف کرده است. حکومت پهلوسی از جمله این حکومت‌هاست که هیچ‌گاه نتوانست پایگاه اجتماعی برجسته‌ای برای حمایت از خود در میان ملت ایران بیابد؛ از این رو همواره دیوار بلندی بین مردم و دربار پهلوی وجود داشت. حکومت پهلوسی از درد و رنج مردم، از فقر و فلاکت آنان، از سفره‌هایی که روز به روز در کشورش کوچک‌تر می‌شد، از محرومیت‌ها و فشارهای اجتماعی، از فقافت و اختناق داخل جامعه، و به موازات همه آنها از فرهنگ و اعتقادات و باورهای دینی مردم خود بی‌اطلاع بود. شاه و درباریان با جامعه‌ای که بر آن حکومت می‌کردند، فاصله زیادی داشتند؛ به همین دلیل وقتی خاک ایران را تجزیه می‌کردند، وقتی قانون منسوخ شده کاپیتولاسیون را احیا می‌کردند و دست آمریکایی‌ها را در ارتکاب هر جنایتی در داخل ایران باز می‌گذاشتند، وقتی برای اتخاذ هر تصمیم مهم سیاسی یا اقتصادی در سطح کلان

سیاست نامه

سیدمحمدکاظم یزدی-۱۲

حرمت اعانه بر اثم

فتح‌الله پربشان

دبیر گروه اندیشه

در راستای شناخت اهمیت، ضرورت و کارکرد قواعد فقه سیاسی در جهت‌دهی صحیح به اندیشه سیاسی اندیشمندان و فقهای مسلمان اعم از شیعه و سنی، با دو قاعده «مصلحت» و «عدم ولایت» از منظر سیدمحمّدکاظم یزدی آشنا شدیم. در این نوشته قاعده دیگری را که از مهم‌ترین قواعد فقه سیاسی در مکتب فکری مرحوم یزدی به شمار می‌آید، بررسی می‌کنیم.

از دیگر قواعد مهم فقه سیاسی «حرمت کمک به گناه، تجاوز و ظلم» است. شاید بتوان گفت بیشترین کاربرد این قاعده در فقه در بحث از تبعیت و پیروی از جائز، کمک به حکومت جور، کمک به دشمنان و اعانه به انجام مفاسد اجتماعی است. بلهیهی است که مفهوم اعانه یا کمک، همانند اثم و عدوان مصداق زیادی دارد و قاعده به طور عموم همه مصداق را شامل می‌شود.

شیخ انصاری از این قاعده در بحث حرمت معاملات همراه با قصد منفعت حرام استفاده کرده و سید نیز به پیروی از وی و در حاشیه بر مطالب او به وفور قاعده مزبور را مستند خویش قرار داده و مواردی از قبیل فروش انگور برای ساختن شراب و فروش چوب برای ساختن بت یا آلات لهو و لعب را حرام دانسته است. شیخ انصاری علت این حرمت را چنین بیان می‌کند: «لأنّ فيه اعانة علی الاثم و العدوان»؛ چون در این امور، کمک به گناه و تجاوز وجود دارد. البته سید صدق اعانه بر اثم را دلیل بر بطلان معامله نمی‌داند و برای موارد بطلان دلایل دیگری را مطرح می‌کند.^۱

ایشان مستند این قاعده را علاوه بر آیه شریفه «تَعَاوَنُوا عَلَی الْبِرِّ وَ التَّقْوَىٰ وَ لَآ تَعَاوَنُوا عَلَی الْاِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ»، حدیث تحف‌العقول می‌داند که در ارتباط با «معایش‌العباد» است. به استناد این قاعده، حکم موضوعاتی، نظیر تبعیت از حاکم جائز، کمک معنوی و مادی به جائز، تأیید جانر در قالب‌های مختلف حتی در قالب شکایت بردن نزد او و دادخواهی از او که نوعی رسمیت دادن به اوست، روشن می‌شود. به علاوه سید در بحث از مستحضان زکات نیز معتقد است، اگر دادن زکات به مستحق کمک به گناه او شود، اعطا جایز نیست.^۲

به اعتقاد سیدیزدی، حتی خدمت به یکی از سران و امرای دولت جائز اگر اعانه بر اثم به شمار آید، حرام است. علاوه بر این موضوعات، در موضوعات جزئی همانند رشوه دادن یا وقف نیز این قاعده حضور دارد، چه اینکه سید پرداخت رشوه را به دلیل همین قاعده حرام می‌شمارد یا وقتی را که قصد کمک به گناه را به همراه داشته باشد، صحیح نمی‌داند، همچنین سفری را که به قصد کمک به جائز انجام شود حرام و نماز در آن را تمام می‌داند.^۳

بنابراین، مفهوم «اعانه بر اثم و عدوان» هرگاه نسبت به هر موضوعی صدق کند، حکم حرمت را برای آن می‌آورد و اینکه موضوع آن شخصی باشد یا جمعی، در حوزه سیاست باشد یا در حوزه‌های دیگر تمایز برای اصل حکم ندارد.

منابع:

- سیدمحمدکاظم یزدی، حاشیه بر مکاسب، ج ۱، ص ۵۰.
- همو، عروة الوثقی، ج ۲، ص ۳۱۹.
- روح‌الله شریعتی، اندیشه سیاسی آیت‌الله سیدمحمدکاظم یزدی، ص ۶۵.

صدارتِ معنا

عنصر صدرنشینی و ضرورت تغییر آن

اهمیت معنا و ارتباط آن با حل مسائل امروز جامعه ایران - بخش دوم

دیروز و امروز ایران بوده و خواهد بود؛ یعنی هم رویکردهای حمایتی و هم غیر حمایتی پیرامون اندیشه و رفتار دولت‌ها در ایران شکل می‌گیرد و در عرصه قدرتِ ایران بیشترین سهم را نگرش‌ها، گفتارها و کردارهای له یا علیه دولت‌ها تشکیل می‌دهند و این امر واقعیتی است که الزاماً صحیح نیست. نادرستی این موضوع وقتی آشکار می‌شود که نگاهی دوباره به چیستی قوه مجریه می‌اندازیم. قوه مجریه به زبان سادم وظیفه اجرای قوانین و سیاست‌ها را برعهده دارد و در حیطه اختیارات خود باید بر اجرای قانون اساسی نظارت داشته باشد. به این ترتیب ماهیت اصلی قوه مجریه با عمل و اقدام برای عاقله مردم سروکار دارد و نزد عامه مردم معیشت و اقتصاد مهم‌ترین انتظار است. وقتی می‌بینیم قوه مجریه بیشترین سهم را در عرصه سیاست دارد و محور قدرت است و از آن طرف نظام معنایی در هر جامعه‌ای جز با اتکا به قدرت نمی‌تواند اثربخش باشد، معنای آن این است که با توجه به وظایف قوه مجریه، نظام معنایی جامعه ایران بیشتر ماهیت کارکردگر ایانه به خود گرفته است و کارکردگرایی که از ماده‌گری می‌جریه‌گرایی نشئت می‌گیرد، در صورت تبدیل شدن به پدیده‌ای غالب، نظام معنایی جامعه ایران را از سرچشمه‌های خود دور می‌کند. به این ترتیب، عنصر قدرت، به عنوان عامل صدرنشینی معنا، به گونه‌ای کانونیت یافته است که نظام معنایی جامعه را با هزینه دور شدن از محتوا و سرچشمه‌های اصلی آن صدارت می‌بخشد. بنابراین هر چند قدرت را باید به عنوان عنصر صدارت معنا پاس داشت، اما درباره چگونگی کانونیت آن باید به تغییر فکر کرد.

عنصر تغییر کانونیت قدرت

دشواری تغییر چگونگی کانونیت عنصر قدرت، نباید ما را از سخن گفتن در این باب باز دارد و البته

شکافتن بنیان‌های این چگونگی پیمودن این راه را آسان می‌کند. کانونیت یافتن قدرت در قوه مجریه و قرار گرفتن نظام معنایی جامعه تحت‌الشعاع این رخداد، نتیجه غلبه زبان بر اندیشه است. زبان هنگامه عینیت یافتن اندیشه است و اندیشه وقتی از رهگذر زبان به جهان واقع می‌پیوندد، می‌تواند به هویت تجربی و مادی آلوده شود.

در قرن بیستم و بعد از مصائب جنگ‌های جهانی، متفکران آلمانی که دولت‌شان بیشترین سهم را در ایجاد این مصائب داشت، به مقوله زبان روی آوردند تا جایی که «هایدگر» زبان را خانه وجود و «گادامر» آن را مساوی با اندیشه دانست. تصوّر بر این بود که از درون این تأکیدات فضای گفت‌وگویی حاصل می‌آید و طرفین منازعه در هر جامعه و سرزمینی از راه گفت‌وگو مسائل خود را حل خواهند کرد.

این تصوّر در جامعه ایران نیز بازتاب یافت و همچنان سهم مهمی از فضای فکری بخشی از نخبگان ایرانی را تشکیل می‌دهد. حال آنکه این نوع محوریت یافتن زبان چند نتیجه در پی داشته است: اول: گفت‌وگو وضعیتی لغزنده میان استدلال و خطابه است و وقتی در کانون توجه قرار گیرد و منجی وضع موجود قلمداد شود، فرم و صورت بر محتوا و ماده غلبه می‌یابد، وجه خطایی زبان ارجحیت می‌یابد و از آنجا که خطابه یک فن است، قوت یافتن آن، عقلانیت فنی و تکنیکی را بر صدر می‌نشاند. نتیجه این وضعیت دور شدن از سرچشمه‌های نظام معنایی و گزینش کردن معنا از طریق قدرت خواهد بود.

دوم: در نتیجه میدان‌داری زبان و گفت‌وگو، عقلانیت عامه بیشتر مورد اتکا قرار می‌گیرد و از آنجا که عقلانیت عامه بیش از همه رویکردی مادی و معیشتی دارد، به این ترتیب زبان رنگ مادی و کارکردی به خود خواهد گرفت.

این چنین است که قدرت حاصل از زبان، قدرتی متکی به کارکرد خواهد بود. با این

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۲۱

نفوذ در گروه‌های سیاسی

حکم حریم امنیت شوروی است و عقیده دسته‌ای که من در آن هستم این است که دولت به فوریت برای دادن امتیاز نفت شمال به روس‌ها و نفت جنوب به کمپانی‌های انگلیسی و آمریکایی وارد مذاکره شود.»(الموتی، ۱۹۹۱: ۶۱)
با وجود این، رهبران حزب توده طی سالیان طولانی همکاری با شوروی به تدریج محور اصلی شبکه جاسوسی کا.گ.ب در ایران را تشکیل دادند که تا روزهای پایانی حکومت پهلوی و حتی پس از انقلاب ادامه داشت. پیش از انقلاب، بسیاری از اعضای حزب پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ متواری شده و به شوروی رفته بودند. در سال‌های پایانی دهه ۱۳۴۰ علاوه بر اعضای حزب توده، طرفداران سایر گروه‌های چپ، نظیر چریک‌های فدایی خلق نیز به شوروی مهاجرت کردند. حضور آنها در شوروی بیش از پیش آنها را عامل وابسته مأموران کا.گ.ب کرد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی همه این افراد به ایران فرستاده می‌شوند و مأمور کا.گ.ب در تهران نیز موظف بود تا از آنها برای منافع و موقعیت شوروی استفاده کند. به گفته «ولادیمیر کوزیچکین» افسر ارشد سابق سازمان کا.گ.ب در ایران: «کلیه اعضای کمیته مرکزی حزب توده حقوق‌بگیر مسکو بودند.»(طلوعی، ۱۳۷۰: ۲۶۵)
سرانجام بر اثر پیگیری نهادهای اطلاعاتی جمهوری اسلامی ایران، اسرار ارتباط شبکه مخفی نظامی حزب توده با کا.گ.ب کشف و طی عملیاتی تحت عنوان «امیرالمؤمنین علی(ع)» دستگیر می‌شوند.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

پروژه‌های نفوذ در گروه‌های سیاسی از برنامه‌های ثابت بیشتر سرویس‌های اطلاعاتی است. در این میان، سازمان‌های اطلاعاتی سیا، کا.گ.ب، موساد، ام.آی.۶ رتبه اول این موضوع هستند. هر یک از این سازمان‌ها برای نفوذ تشبیه‌های خودشان را داشته‌اند. مزیت سرویس اطلاعاتی و امنیتی اتحاد جماهیر شوروی سابق (کا.گ.ب)، ویژگی ایدئولوژی آن بود. ایدئولوژی مارکسیستی که در بین جوانان در کل جهان از جمله ایران نفوذ یافته بود، بستر طبیعی برای ارتباط با شوروی در شکل‌دهی گروه‌های تحت نفوذ بود؛ به همین دلیل احزاب چپ مارکسیستی ایران بی‌استثنا تحت نفوذ کا.گ.ب بودند. در این میان، حزب توده نمونه کامل این نفوذ است؛ از همین رو این حزب همواره منافع شوروی را بر منافع ملی چه قبل و چه بعد از انقلاب ترجیح می‌داد. احسان طبری، از مؤسسان و ایدئولوگ‌های حزب توده و عضو کمیته مرکزی و هیئت سیاسی حزب در مقاله‌ای در روزنامه «مردم» نوشت: «ما به همان ترتیب که برای انگلستان در ایران منافعی قائلیم و علیه آن سخن نمی‌گوییم باید معترف باشیم که شوروی هم در ایران منافع جدید دارد. باید به این حقیقت پی برد که مناطق شمالی ایران در

حمزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی

در نوشتار قبلی سخن اصلی بر این بود که معنا به مثابه نظام باورمندی و آگاهی بینادهنی، توانایی به حاشیه راندن ضدارزش‌ها و کاستن از فرسایش سرمایه اجتماعی را دارد و با اینکه پدیده‌ای زنده در جامعه ایران به شمار می‌آید، اثرگذاری بیشترش وابسته به صدارت آن است؛ یعنی کنش‌گران عرصه سیاست، از بازیگران صاحب قدرت، تا بازیگران موافق و مخالف در راه قدرت باید نظام باورمندی و آگاهی‌های مشترک جامعه ایران را مورد توجه قرار دهند و در باب صدرنشینی آن اندیشه کنند. این سخن به این معناست که صدرنشینی معنا وابسته به قدرت و عرصه سیاست است، اما موضوع را به هیچ‌وجه نباید ساده انگاشت. اساساً همین ساده‌انگاری یکی از چالش‌های مهم عدم منزلت و صدارت معنا در جامعه ایران است. نظام معنایی جامعه ایران مؤلفه‌هایی ثابت دارد که در مواجهه با رخدادهای سیال بیرونی، دچار تغییر و تحولاتی می‌شود و آنچه مهم است، چگونگی حفظ آن ثوابت یا روزآمد کردن آنها در چنین وضعیت‌هایی است. در اینجا پای قدرت به میان می‌آید و هر چند قدرت در جامعه پخش است، اما باید دید کانون قدرت در جامعه ایران کجاست؟

عنصر اجرایی و صدرنشینی معنا

وابستگی صدرنشینی معنا به عنصر قدرت خود به پیدا کردن کانون قدرت در جامعه امروز ایران متکی است و به نظر می‌رسد این کانون، همان دولت حکومت یا(Government) و قوه مجریه است. دولت مهم‌ترین بازیگر در جامعه

ریزش‌ها

فراز و فرود محمود امجد - ۵

سعه صدر نظام اسلامی

نزدیکان و اثرپذیران تربیتی کلاس‌های اخلاق وی بوده و خود را مرهون روشنگری‌های دوران گذشته شیخ امجد می‌دانست، در مورد انگیزه شرکت وی در انتخابات این‌گونه می‌نویسد: «از خود ایشان شنیدم که در جریان انتخاب مرحوم آیت‌الله منتظری به قائم مقامی رهبری، چگونه آیت‌الله العظمی بهاء‌الدینی با این انتخاب مخالفت کردند و به ولایت و رهبری آیت‌الله خامنه‌ای بشارت دادند. روز ثبت نام در خبسرگان ۹۴ از خودش شنیدم که می‌گفت برای حمایت از رهبری وارد صحنه انتخابات شده است.» اما این ادعا بسیار زود رنگ باخت. شورای نگهبان برای کسانی که اجتهاد آنها محرز نیست، امتحانی تدارک دیده بود که در صورت قبولی و احراز بتوانند در معرض آرای عمومی مردم قرار بگیرند. محمود امجد به علت شرکت نکردن در جلسه امتحان احراز اجتهاد رد صلاحیت شد و به این اقدام به همراه همفکرانش اعتراض کرد. از دیگر رفتارهای متناقض با سلوک انقلابی ادعایی محمود امجد، صدور پیام تسلیتی است که وی در پی درگذشت مسعود امیرارجمند، رئیس سازمان اطلاعاتی منافقین مستقر در پاریس به همراه افرادی همچون عبدالکریم سروش، محسن کدیور، عبدالعلی بازرگان، حسن یوسفی اشکوری و... خطاب به داریوش امیر ارجمند، مشاور میرحسین در سال ۱۳۸۸ و متهم فراری از کشور صادر کرد. با وجود این رفتارهای چالشی، جلسات سخنرانی و کلاس‌های درس وی تعطیل نشد و حتی همسرش پس از رحلت، در سرداب امامزاده صالح به خاک سپرده شد.

پس از انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۸۸ و وقوع فتنه پیچیده طراحی شده از سوی دشمنان قسم خورده انقلاب که با جهاد تبیین و تئویر افکار عمومی مردم و مدیریت داهیانه رهبر معظم انقلاب و دلسوزی و سنگر نشینی انقلابیون چشم فتنه‌گور شد و خیال خام براندازی نظام بار دیگر چون حیابسی در اذهان مدعیان آن ترکید، شیخ محمود امجد در گذار از این فتنه نمره درخور شأن و جایگاه اخلاسی و علمی خود دریافت نکرد. وی با این ناکامی بزرگ به جای بازگشت از بیراهه‌ای که در آن قرار گرفت، به درخواست پسرش، محمد امجد در سال ۱۳۹۰ به مالزی رفت که محل سکونت او بود و در آنجا جلساتی را برگزار کرد. دوری امجد از ایران موجب شد تا دسترسی دلسوزان و علاقه‌مندان به وی بسیار کم شود؛ از این‌رو در آن دوره‌هایی که وی در خارج از کشور حضور داشت، سخنان و مواضع تندروانه‌ای را بیان کرد که بر سرعت و زاویه انحرافش افزود.

در آن ایام، برخی از سایت‌ها از قول وی درباره خروجش از ایران نقل کرده بودند که وی گفته است من به نشانه اعتراض به وضع موجود از ایران خارج شده‌ام! اما با وجود این ادعا، وی به ایران بازگشت و در رمضان سال ۱۳۹۲ در تهران در آزادی کامل مراسم مذهبی سخنرانی و احیای لیلالی ماه مبارک رمضان را برگزار کرد. محمود امجد در رفتاری متعارض با ادعاهای خود درباره وجود ظلم و موانع آزادی در ایران، در سال ۱۳۹۴ برای شرکت در پنجمین دوره انتخابات خبرگان رهبری نام‌نویسی کرد. محمدعلی آهنگران که از

نکته گرام

محمد مخبر، معاون اول رئیس جمهور: مقرر شد برای جلوگیری از قیمت‌گذاری سلیقه‌ای فروشنندگان، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان فهرستی از مهم‌ترین کالاها و ضروری و اقلام پر مصرف خانوار را احصا و قیمت‌گذاری کرده و در اختیار مردم و بازرسان قرار دهند تا فروشنندگان متخلف شناسایی و به سازمان تعزیرات حکومتی معرفی شوند.

علی رفیعی، فعال رسانه‌ای: سالگرد اعلام بحرین به عنوان استان چهارم ایران در ۲۰ آبان ۱۳۳۶ است! بعدها محمدرضا پهلوی گفت مجمع الجزایر بحرین به لحاظ اقتصادی دیگه اهمیت نداره؛ چون نفت اونجا تمام شده، این در حالی بود که روزانه ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن نفت استخراج می‌شد؛ در آخر هم این شاه وطن پرست بحرین رو داد رفت.

علی نادری، کارشناس رسانه: کمتر از ۱۰۰ روز پس از آغاز دولت سیزدهم، اخیراً بیش از ۲/۵ میلیارد دلار از منابع مسدود ایران در یکی از کشورها در دسترس قرار گرفته و بخش قابل توجهی از این منابع در حال ورود به چرخه تجاری کشور است.

قیس قریشی، تحلیلگر مسائل سیاسی مقیم لندن: اگر سعودی‌ها می‌دونستن با چنین جنگ وحشیانه‌ای علیه یمن تکنولوژی موشکی و پهپادی و توان بازدارندگی یمنی‌ها ظرف شش سال به چنین قدرتی خواهد رسید، هرگز چنین حماقتی مرتکب نمی‌شدند! به قول سیدحسن نصرالله؛ ما چیزی نداریم به یمنی‌ها یاد بدیم، فقط می‌تونیم از اونها یاد بگیریم...!

حسن عابدینی، کارشناس مسائل سیاسی: کامیون‌های ایرانی از این پس بدون نیاز به پرداخت عوارض گمرکی به جمهوری باکو، از جاده گوربس-کاپان به ارمنستان سفر می‌کنند. این مسیر ترانزیتی جاده دسترسی به گرجستان و دریای سیاه از مسیر ارمنستان است. رو سیاهی زغال امسال پیش از زمستان آشکار شد.

محمد نصوحی، کاربر فضای مجازی: قطعاً باورتون نمیشه به موقعی شهید حسن طهرانی مقدم و تیم موشکی‌اش کل دنیا رو بسا تولید اولین محصولات راکتی و موشکی «سوخت جامد» تو سال ۱۳۶۵ حیرت زده کرد! نیل تا فرات را قبرستان صهیونیست‌ها خواهیم کرد...! ۲۰ آبان ماه سالروز شهادت پدر موشکی ایران گرامی باد!

مهدی کشت‌دار، مدیرعامل خیرگزاری قوه قضائیه: رئیس قوه قضائیه در جلسه بررسی مسائل مبارزه با قاچاق به جای اینکه صرفاً از دیگران انتقاد بکنه و خودش دست‌گه قضا رو خالی از اشتباه و نقد بدون، در انتهای صحبت‌هاش میگه: من و قوه قضائیه را نقد کنید، حتماً تلاش می‌کنم در جهت رفع مسائل گام بردارم.

علی صدزینا، فعال مجازی: مهم‌ترین دستاورد ۱۰۰ روز اول دولت رئیسی، ارائه تصویر دولتی‌که در ده‌های مردم‌رومی فهمه و در کنارشونه، و حتی اگه در کوته‌مدت و به سرعت نمی‌تونه مشکلاتشون رو حل کنه، لاقال با سخنرانی‌های پرت و پلا و حرف‌های خنده‌دار، نمک روی زخم‌شون نمی‌پاشه!

شروع نباش

غول فناوری دنیا، چگونه با کاربران خود پولسازی می‌کند؟

امیر مهدی صالحی

خبرنگار

بررسی فعالیت ۲۳ ساله شرکت گوگل، نشان می‌دهد این غول فناوری بر خلاف شعار دیرینه خود، «شروع نباش»، کارنامه‌ای سراسر شرارت و رسوایی دارد. عملکرد شرکت گوگل به منزله یکی از پنج شرکت بزرگ حوزه فناوری جهان در طول سال‌های اخیر، کلکسیون کمی نظیر از رسوایی‌های پی‌درپی به شمار می‌رود. شرکت گوگل در دوران فعالیت خود، بارها با رسوایی‌هایی چون جاسوسی از کاربران، سرپوش گذاشتن بر آزار و اذیت جنسی کارمندان و نشت داده‌های حساس، مواجه شده است. «شروع نباش» یا «Don't be evil» شعار رسمی شرکت گوگل بود که بر سر خالق آن اختلاف نظر وجود دارد. برخی از منابع خالق آن را «پاول بوچت» می‌دانند که رهبر تیم نرم‌افزاری جی‌میل بود و برخی خالق آن را «امیت پاتل»، مهندس گوگل می‌دانند. در سال ۲۰۱۸، گوگل این شعار را حذف کرد و دیگر اثری از این شعار در تبلیغات گوگل نیست.

کاربر، کالای مورد معامله

یک کلیشه رایج در بازار فناوری این است که اگر بابت خدماتی که به شما می‌دهند پولی از شما دریافت نمی‌کنند، به این معناست که شما محصولی هستید که با آن تجارت می‌کنند! مایکروسافت در تاریخ فوریه ۲۰۱۳، از این مسئله که چگونه شرکت گوگل حساب جی‌میل کاربران را اسکن می‌کند و سپس تبلیغات بسیار شخصی طبق ذائقه‌شان به آنها ارائه می‌دهد، پرده برداشت. بدیهی است که مایکروسافت با انتشار این خبر در پی تأمین حداکثری منافع خود بوده است. با این وجود، اسناد و مدارک نشان می‌دهد ادعای مطرح شده کاملاً صحت داشته است.

جاسوسی، تجارت پر سود

ادوارد اسنودن، کارمند امنیتی سابق ایالات متحده افشا کرد که آژانس امنیت ملی آمریکا در حال جاسوسی از حساب‌های کاربری گوگل و یاهوست و در ادامه اظهار داشت، سرویس اطلاعاتی آمریکا به صورت مخفیانه به پروفایل‌های شخصی، متن، صوت و ویدئوهای کاربران خود دسترسی دارد. گوگل پس از انتشار یافتن گسترده این ادعا در رسانه‌های جهان، طی بیانیه‌ای علیه واشنگتن‌پست با بیان اینکه از این ادعا بسیار شوکه شده است، اعلام کرد به آژانس امنیت ملی آمریکا اجازه دسترسی به اطلاعات و نقض حریم خصوصی کاربران را نداده است و در ادامه مدعی شد، جاسوسی سرویس‌های اطلاعاتی ملی، از جمله نگرانی‌های مهم این غول فناوری است که همیشه تلاش کرده است جلوی آن بایستد. با وجود انکار این خبر از سوی مدیران گوگل، انتشار گسترده خبر اظهارات اسنودن و اطلاعاتی که در این مورد افشا کرد، ضربه بزرگی به اعتبار شرکت گوگل وارد کرد.

ارباب جنگ، خوش خدمتی به پنتاگون

رسوایی بزرگ بعدی برای گوگل پنج سال بعد، یعنی در آوریل ۲۰۱۸ اتفاق افتاد. سال ۲۰۱۸ برای گوگل سالی پر از رسوایی بود. در ماه آوریل سال میلادی یاد شده، کارکنان گوگل از کارفرمای خود خواستند پروژه «Maven» را که یک برنامه همکاری و مشارکت با ارتش ایالات متحده بود، متوقف کند. جزئیات بیشتری در مورد محتوای پروژه در دسترس نیست؛ اما بر اساس گزارش وبگاه The Verge، گوگل به پنتاگون کمک می‌کرده است تا تصاویر ضبط شده از طریق دوربین فیلمبرداری پهپادها را تجزیه و تحلیل کند. در پایان، بیش از ۳۰۰۰ کارمند گوگل طوماری مبنی بر در خواست عدم تمدید این قرارداد

امضا کردند. در نتیجه، گوگل طی بیانیه‌ای رسمی، اظهار داشت به طور مستقیم به اهداف نظامی کمکی نکرده است و در ادامه مجبور شد این همکاری را متوقف کند.

بی اخلاقی، نبود فرهنگ سازمانی

در اواخر سال ۲۰۱۸، رسوایی تازه‌ای برای گوگل رقم خورد. بیش از ۲۰ هزار کارمند گوگل در بیش از ۴۰ دفتر در سراسر جهان، علیه کارفرمای خود اعتراض کردند. آنها مدعی شدند بر خورد گوگل با کارکنان فعلی و سابق شرکت که متهم و مشکوک به آزار جنسی کارمندان زن شرکت هستند، شدت کافی ندارد. مهم‌ترین دلیل شکل‌گیری اعتراضات مربوط به یکی از مخترعان سیستم عامل اندروید، «اندی روبین» بود که در سال ۲۰۱۳ به تحت فشار قرار دادن یک کارمند زن متهم شد. طی بررسی‌های صورت گرفته، مشخص شد با وجود سرخ‌های کافی برای شروع پرونده علیه روبین اقدامی جدی در این مورد صورت نگرفته است. در عوض گوگل تصمیم گرفت بیش از ۹۰ میلیون دلار هزینه کند تا پرونده خالق اندروید را بی‌سر و صدا ببندد.

حریم شخصی، گمشده دنیای گوگل

در اوایل سال ۲۰۲۰، مشخص شد که گوگل به طور تصادفی فایل‌های دانلودی شخصی کاربران را با هم مخلوط کرده و در نتیجه برخی افراد به جای عکس‌ها و فیلم‌های خود، اطلاعات شخصی سایر مشتریان گوگل را دریافت کردند. به عقیده بسیاری از کاربران، به سختی می‌توان باور کرد که چنین اقداماتی با وجود اهمیت بالای حریم خصوصی کاربران برای مدیران گوگل تصادفی اتفاق می‌افتد.

اندروید، مکان امن دزدان داده

در سال ۲۰۲۰، برگ تازه‌ای از دفتر رسوایی‌های گوگل ورق خورد. بر اساس تحقیقات صورت گرفته،

گوگل برای دسترسی به اطلاعات حساس برنامه‌های اندرویدی رقیب و دیگر شرکت‌های فناوری، یک درب پستی در پلتفرم اندروید ایجاد کرده است و از این طریق به داده‌های مدنظرش دسترسی می‌یابد. درب پستی یا نقض امنیتی یاد شده، به گوگل اجازه می‌داد برنامه‌های رقیب را بررسی کرده و ایرادها، نقاط قوت و نحوه رفتار کاربران را رصد کند.

رسوایی‌ها ادامه خواهد داشت؟

بی‌شک رسوایی شرکت گوگل در زمینه حفظ حریم خصوصی کاربران هرگز پاک نخواهد شد و احتمال تصادفی بودن وقوع این حجم از اشتباه را نیز بسیار کم‌رنگ می‌کند. از سوی دیگر، عملکرد این شرکت در سال‌های اخیر، باور تلاش مدیران این شرکت برای تغییر رویه موجود و پایان رسوایی‌ها را بسیار دشوار می‌کند. ناگفته نماند که این رسوایی‌ها به هیچ عنوان مختص گوگل نیست؛ بلکه سایر غول‌های فناوری، مانند آمازون، اپل و فیس‌بوک نیز سابقاً بسیاری در اینگونه رسوایی‌های نقض حریم خصوصی دارند. بر همین اساس، دولت‌های بسیاری در سراسر جهان از جمله خود آمریکا و همچنین کشورهای اتحادیه اروپا به دنبال قانونمند کردن این پلتفرم‌ها هستند و پای رؤسای این شرکت‌ها هر چند وقت یک بار به دادگاه‌های مختلف باز می‌شود تا به طریقی فضای پلتفرم‌های فضای مجازی به سمت قانونمند شدن حرکت کند و در این بین تلاش مجلس شورای اسلامی و دیگر کارشناسان برای ایجاد شبکه ملی اطلاعات و طرح صیانت از کاربران در فضای مجازی، یکی از نمونه‌های تلاش برای ساماندهی فضای مجازی در کشور خودمان است. طرحی که سبب می‌شود این غول‌های فناوری در مقابل کاربران ایرانی هم پاسخگو باشند و در غیر این صورت با محدودیت‌هایی در کشور مان مواجه خواهند شد.

هوش مصنوعی و آینده کاری

هراس داشته باشند و کاری انجام ندهند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت، با ورود هوش مصنوعی و به تکامل رسیدن آن، قطعاً یک سری روش‌های قدیمی انجام کار از بین خواهد رفت؛ اما این به معنای آن نیست که دیگر خبری از جایگزین نخواهد بود؛ اتفاقاً روش‌های جایگزین بهتری به وجود می‌آیند؛ اما تصمیم اینکه شما کجای این دنیای مدرن باشید، کاملاً با خودتان است. می‌خواهید جزء آن دسته از کسانی باشید که منتظر هستند با ورود هوش مصنوعی کارشان به تعطیلی بکشد و هیچ مهارت یا دانش جدیدی نیاموزند یا اینکه می‌خواهید از همین حالا برنامه‌ریزی را برای آینده‌های مدرن، با وجود هوش مصنوعی آغاز کنید و به بخشی مهم و جداناپذیر از آن تبدیل شوید؟ می‌خواهید همان راننده‌ای باشید که از سیستم ماشین، جز نحوه به حرکت در آوردن آن آگاهی ندارد یا راننده‌ای که مهارت کامل در تعمیر ماشین، بخشی از توانایی‌های اوست؟

بدانند. برای نمونه، باید متوجه شویم در سازمانی که در آن مشغول به کار هستیم، چه وظایفی وجود دارد که هوش مصنوعی می‌تواند آنها را کنترل کند یا اینکه باید از طریق هوش مصنوعی کنترل شود و چه وظایفی هستند که انسان‌ها باید آنها را انجام دهند و تمرکز خود را هم روی همین کارهایی بگذارند که مرتبط با توانایی و در حیطه کار انسان‌هاست.

انسان‌ها برای اینکه آینده‌ای درخشان داشته باشند، باید فناوری‌های محاسباتی را جدی بگیرند و آن را در کنار هوش مصنوعی به بخشی از زندگی روزمره خود تبدیل کنند. نه اینکه با آنها قابلیت‌های منحصر بفردی که دارند، بچنگند و آنها را از زندگی خود دور کنند. به علاوه افراد باید یاد بگیرند چگونه می‌توانند با استفاده از مهارت‌های فردی منحصر بفردی که دارند، در راستای بهبود و در واقع به خدمت‌گیری هوش مصنوعی تلاش کنند و نه اینکه از بابت وجود آن

حداقل رانندگان درون شهری وجود دارد؛ اما معلم‌های دوره ابتدایی را تصور کنید؛ کسانی که مدام با بچه‌ها سر و کار دارند و باید علاوه بر آموزش مهارت، به آنها احساسات را آموزش دهند. ربات‌ها فاقد احساسات هستند و برخی از افراد معتقدند این ویژگی هیچ وقت به آنها داده نخواهد شد؛ چون این مربوط به فطرت انسان است و هیچ رباتی نمی‌تواند آن را داشته باشد. اگر هم داشته باشد، لزوماً ترکیبی از حس‌های از پیش نوشته شده است که انسان به صورت برنامه‌ریزی شده به آن می‌دهد و ربات هیچ اختیاری در ابراز احساسات ندارد. از طرفی مهارت‌هایی وجود دارند که باید برای فراگیری آن، نوآوری و هوش اجتماعی و احساسی به خرج داد؛ در غیر این صورت به خوبی فراگرفته نمی‌شوند.

فهم رابطه بین انسان و ماشین و تفاوتی که در این بین وجود دارد، یکی از مهم‌ترین کارها و مهارت‌هایی است که هر انسانی باید در آینده

مارک مینیوچ

کارشناس هوش مصنوعی

وظایف، مسئولیت‌ها و فعالیت‌هایی را که می‌توان آنها را به کمک ربات‌ها و به طور کلی هوش مصنوعی انجام داد، نمی‌توان لزوماً شمرد یا همه آنها را نام برد؛ چرا که این کاملاً بسته به شرکت یا سازمانی است که برای آن کار می‌کنید. برای نمونه رانندگان تاکسی یا ماشین‌ها شاید طی سال‌های آینده، شغل خود را به دلیل ورود ماشین‌های خودران از دست بدهند؛ البته در حال حاضر هم «تسلا» ماشین‌های خودکار خود را رسماً راهی بازار کرده است؛ ولی هنوز هم کاربران اعتماد زیادی به این خودروها ندارند و به همین دلیل فعلاً بازار کار شرکت‌های تولیدکننده چنین محصولاتی خیلی پررونق نیست. بنابراین امکان از دست رفتن شغل رانندگان،

پژواک

حراج حریم شخصی

آمریکا اطلاعات مردم را می‌خرد

وزارت خزانه‌داری آمریکا در ماه‌های اخیر جاسوسی‌های سایبری خود را گسترش داده و قراردادهایی را با شرکت‌های گوناگون فناوری معتقد کرده است. این وزارتخانه در آخرین گام به سراغ شرکتی به نام «بابل استری» رفته تا داده‌های مرتبط با استفاده کاربران فضای مجازی از اپلیکیشن‌های مختلف را خریداری کند. از این طریق موقعیت مکانی افراد و داده‌های شخصی جمع‌آوری شده و این در حالی است که کاربران عموماً مطلع نیستند تا چه حد اطلاعات شخصی آنها به دست خزانه‌داری آمریکا افتاده است.

نرم افزار

اطلس

آموزش زبان انگلیسی

با «اطلس» آسان، اصولی و جذاب انگلیسی یاد بگیر! برنامه کاربردی اطلس هزاران لغت کاربردی همراه با تصویر، تلفظ اصلی و مثال در جمله، صداها دقیقه گرامر صوتی به زبان ساده به زبان گویندگان فارسی از مقدماتی تا پیشرفته و هزاران تمرین در قالب سوالات دیداری، شنیداری، نوشتاری، گویشی و جمله‌سازی دارد که برای تمام افرادی که قصد شروع یادگیری زبان انگلیسی را دارند، بسیار مناسب است. در این برنامه آموزش به پنج سطح تبدیل شده است که می‌توانید آنها را طی کنید.

خبر خوب

تزریق هوشمند

تکنولوژی همراه محصول ایرانی

پمپ تزریق سرنگ برای وارد کردن مقدار مشخص دارو در داروهای بی‌خطر می‌رود که تزریق آنها به دقت زیادی نیاز دارد و باید در زمان معینی تزریق شود. داروهای بسیار زیادی وجود دارد که تزریق آنها به دقت زیادی نیاز دارد. این داروها به سرعت وارد دستگاه گردش خون شده و به طور مستقیم بر روی بدن اثر می‌گذارد. پمپ تزریق سرنگ ساخته شده در ایران با اتکا به دانش داخلی بوده و نسبت به نمونه خارجی از قیمت کمتری برخوردار است.

فصل‌های متفاوت!

نگاهی به رسم شدن ساخت سریال‌های چند فصلی در رسانه ملی

نسیم اسپور

دبیر گروه فرهنگ

بسیاری از فیلم‌های سینمایی در تاریخ سینما چند فصلی هستند و گاهی حتی تا فصل‌های ششم و هفتم نیز ساخته شده‌اند؛ مانند فیلم‌های سینمایی «پدرخوانده» و «راکی». اما فقط فیلم‌های سینمایی نبوده‌اند که گاهی به دلیل شاهکار بودن و گاهی به دلیل موفقیت در گیشه، فصل‌های بعدی آنها ساخته شده، بلکه سریال‌های خارجی زیادی هم بوده‌اند که به علت محبوبیت نزد مخاطب، توانسته‌اند مخاطب را تا چندین فصل پای قاب جادویی تلویزیون نشانند؛ البته چه در فیلم‌های سینمایی و چه در سریال‌ها، گاهی فصل‌های بعد به قدرت و قوت فصل اول نبوده، اما به هر حال به دلیل موفقیت و اثرگذاری فصل اول، فصول بعدی آنها نیز ساخته شده و چه بسا در فصل‌های بعدتر باز هم شاهد رشد و موفقیت آن اثر بوده‌ایم، برای نمونه در گام‌های سوم و بعد، برخی ضعف‌های فصل دوم را جبران کرده و مانند سری اول به اوج برگشته‌اند.

قطار سریال‌های چند فصلی در ایران در کشور ما نیز مدت زیادی است که چند فصلی

شدن سریال‌ها و حتی فیلم‌های سینمایی، باب شده و فصل‌های بعدی آنها نیز ساخته می‌شود. شاید سریال جنایی خانوادگی «سرنخ» را بتوان اولین سریال دو فصلی تلویزیون دانست که فصل اول آن در سال ۱۳۷۱ و فصل دوم آن در سال ۱۳۷۴ با نام «بازی مرگ» پخش شد و شاید این تغییر نام نیز به این دلیل بود که تا آن زمان مرسوم نبود سریالی دو یا چند فصلی باشد؛ البته پس از آن دیگر در دهه ۷۰ هیچ سریال ایرانی پخش نشد که دو فصلی یا بیشتر باشد، اما می‌توان گفت سریال‌هایی، مانند «زیر آسمان شهر»، «مرد هزار چهره» و «ستایش» و مهم‌تر از همه و در واقع رکورددار چند فصلی بودن سریال‌ها، سریال «پایتخت» سیروس مقدم راه را برای چند فصلی شدن سریال‌های دیگر باز کرد و سریال‌هایی، مانند «نون‌خ»، «زیر خاکی»، «بچه مهندس» و «از سرنوشت» در این سال‌ها در چند فصل تولید شده‌اند و این روند همچنان ادامه دارد.

روزگار جوانی ۲

در ادامه این روش جدید سریال‌سازی، مدتی است فصل دوم سریالی از شبکه ۵ در حال پخش است که بیش از ۲۰ سال از پخش اولین فصل آن می‌گذرد؛ «روزگار جوانی». سریالی پرخطر و پر مخاطره که برای دانشجویان دیروز و پدران امروز همچنان

فصل دومش به دلیل نوستالژیک بودن و خاطره‌انگیز بودنش جذاب و دوست‌داشتنی است. قطعاً یکی از بهترین تصمیمات این است که سریال‌هایی را که روزگاری برای همه نوستالژیک و جذاب بوده و توانسته‌اند در زمان خودشان موفق باشند، دوباره به‌روز کرده و آن را هم برای نسل قبل تداعی کنیم و هم برای نسل جدید بازگو؛ البته نباید این موضوع را هم نادیده گرفت که ناخودآگاه چند فصلی کردن یک سریال، یک نوع مقایسه بین فصول مختلف را جلوی دید بیننده می‌گذارد و بیشتر اوقات این فصل اول است که در این مقایسه و در میدان رقابت برنده است. مانند همین حالا که با وجود جذاب بودن و دوست‌داشتنی بودن «روزگار جوانی ۲»، قطعاً فصل اولش مخاطب‌پسندتر و جذاب‌تر بوده است.

شاید یکی از نقاط ضعف فصل جدید را بتوان ضعف در شخصیت‌پردازی دانست. دانشجویانی که هنوز مخاطب نتوانسته آنها را به خوبی بشناسد، اما با همین کاراکترهای ناشناس و مبهم، به داستان شخصیت‌های دیگر پرت می‌شود! آن هم شخصیت‌های حاشیه‌ای و نه چندان آشنا؛ مانند خانم تیموری یا دختر شیرینی فروش که «آرمان» به او علاقه‌مند است، دختر عموی «روزبه» و...؛ این در حالی است که ما هنوز خودمان نتوانسته‌ایم به

برداشت

ایده‌ای که نباید روی زمین بماند

درباره ایده «نمایشگاه تخصصی کتاب کودک» با جدیت و بدون درگیر شدن در کلیشه‌های خسته‌کننده اداری و در عین حال، با دقت و ظرافت طراحی و اقدام شود. استخوان خرد کرده‌های عرصه فرهنگ، بارها و بارها این نکته را گوشزد کرده‌اند که علاج درد «کتاب‌خوانی» و پایین بودن سرانه مطالعه در ایران، فرهنگ‌سازی از سنین کودکی و نوجوانی است و علاوه بر این، در دنیایی که امواج مجازی با جذابیت‌های عجیب و غریبش، روز به روز نسل جدید و فکر و ذهنش را بیشتر از قبل درگیر می‌کند، برگزاری یک رویداد فرهنگی اختصاصی

معاون وزیر هم از آن استقبال کرد. پاسر احمدوند، با استقبال از برگزاری نمایشگاه کتاب تخصصی کودک و دعوت از ناشران منطقی‌ای برای حضور در آن، گفته است: «این ایده بسیار خوبی است، اما نیاز به کار کارشناسی بیشتر دارد. باید رویکردی تعریف کنیم که موفق باشد و به شخص یا نهادی اتکا نداشته باشد. معتقد به حمایت از چنین برنامه‌هایی هستم، اما باید علاقه عمل کرد.» مسئله کتاب و کتابخوانی و قهر بودن غالب مردم با فرهنگ مطالعه، از یک طرف و توجه به نیازهای خاص کودکان و نوجوانان در میدان فکر و فرهنگ از طرف دیگر، هر دو ایجاب می‌کند تا

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

نشست چند روز قبل معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با جمعی از ناشران فعال در انجمن ناشران کودک و نوجوان قم، صرف‌نظر از همه نکات مرسوم و متداولی که در آن مطرح شد، یک نکته متفاوت هم داشت که می‌تواند دستمایه برنامه‌ریزی خلاقانه و اقدامی متفاوت و اثرگذار در عرصه فرهنگ شود و آن هم، پیشنهاد برگزاری «نمایشگاه تخصصی کتاب کودک» بود که از سوی یکی از میهمانان نشست مطرح شد و

سینما

قهرمان

زندگی نامه شهید علی لندی

«جواد یوسفی» از کارگردانان کشورمان با اشاره به اهمیت قدردانی و ترویج فرهنگ فداکاری نوجوانان ایثارگری، چون علی لندی از تهیه فیلم زندگی‌نامه این شهید خبر داد. این فیلم‌ساز چهارمحال و بختیاری ادامه داد: «پس از رفت‌وآمدهای مکرر به منزل شهید و مصاحبه با خانواده وی در هفته گذشته، کار تحریر فیلم‌نامه به پایان رسید و بازیگر نقش علی لندی نیز پس از پیگیری‌های زیاد شناسایی شد.» وی خاطر نشان کرد: «کار تولید این فیلم با کمک مسئولان و خانواده این شهید به زودی آغاز خواهد شد.»

کتاب

با چشمانی باز

اثر امام رضایی سادات اخوی

کتاب «با چشمانی باز» قلم «سیدمحمد سادات‌اخوی» از سوی انتشارات «به‌نشر» به زودی روانه بازار خواهد شد. این کتاب مجموعه‌ای از دل‌بستگی‌ها و وابستگی‌هاست که افراد به نوعی در زندگی خود به آن گرفتار می‌شوند؛ صفحات پابانی رمان در مشهد و پیرامون حرم امام رضای (ع) اتفاق می‌افتد و آدم‌های جدیدی به قصه وارد می‌شوند و دیداری که سر نمی‌گیرد و چشمانی که باز می‌شود. سیدمحمد سادات‌اخوی، فرزند سیدمحمد رضا سادات‌اخوی از عالمان دینی تهران و یزد در شهریور ماه ۱۳۵۲ در تهران به دنیا آمد و از نویسندگان و شاعران معاصر است.

سریال

خداوند الموت

اثر جدید کارگردان سربداران

«محمدعلی نجفی» کارگردان سینما و تلویزیون، این روزها قصد دارد با سریال جدیدی به عرصه سریال‌سازی برگردد. نجفی این روزها مشغول نگارش سریال «خداوند الموت» است و قصد دارد این سریال را در فضایی تاریخی روایت کند. نجفی و محمدعلی نجفی نغمه ثمنی و محمدعلی نجفی نویسنده‌ای این سریال را به عهده دارند. بنا بر این گزارش، محمدعلی نجفی کارگردانی و تهیه‌کنندگی این سریال را نیز به عهده دارد. نجفی در سال ۱۳۶۲ در سریال «سربداران» قیام سربداران خراسان به رهبری شیخ حسن جوری علیه استیلاي مغول بر ایران را روایت کرده بود.

تاریکخانه

با مدیریت «وی او دی»‌ها چه باید کرد؟

آرش فهیم

منتقد سینما

به موازات افزایش گسترده توزیع و همچنین رشد کمی محصولات وی‌اودی‌ها، کیفیت و محتوای آنها سقوط کرده است! این وضعیت سبب شد تا اوایل سال ۱۳۹۹ با تصمیم نهادهای کلان نظام، امر نظارت و مدیریت بر شبکه اینترنتی نمایش فیلم و سریال در اختیار صداوسیما قرار بگیرد. «سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر» که با نام اختصاری «ساترا» شناخته می‌شود، یکی از مراکز زیرمجموعه صداوسیماست که مسئولیت سریال‌های شبکه نمایش خانگی را به عهده گرفت. در بدو امر نیز این تصمیم، ایده خوبی به نظر می‌رسید؛ چون در هشت سال گذشته، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی-متولی اصلی نهادهای مختلف فرهنگی کشور، از جمله شبکه نمایش خانگی-دچار «ترک فعل» در زمینه نظارت بر پلتفرم‌های نمایشی بود و به طور کلی سخت‌گیری و حساسیت لازم را در این زمینه نداشت. از طرفی هم صداوسیما حداقل خط قرمزهای شرعی و قانونی و عرف جامعه را در سریال‌هایش رعایت می‌کرد. تصور این بود که با تغییر متولی شبکه نمایش خانگی از وزارت ارشاد به صداوسیما، می‌توان انتظار داشت تا خیلی از اتفاقات مخرب از این حوزه رخت برنند.

اما بعد از گذشت بیش از یک سال از این تغییر و تحول، نه تنها شاهد بهبود وضعیت، فرم و محتوای سریال‌های نمایش خانگی نیستیم، بلکه روند رو به افول آنها با سرعت بیشتری در حال اتفاق افتادن است. هنوز هم در این آثار، به موضوعات و نشانه‌ها و کنایه‌هایی پرداخته می‌شود که در شأن جامعه و فرهنگ ایرانی نیست؛ به همین دلیل هم صداوسیما، آن طور که برای سریال‌های خودش و سوساس به خرج می‌دهد و برای نمونه حتی کوچک‌ترین مورد از شکستن خطوط قرمز در زمینه پوشش و حجاب را بر نمی‌تابد، درباره سریال‌های نمایش خانگی و سوساس لازم‌انداشته است. ضمن اینکه صداوسیما، خودش رقیب نمایش خانگی است و طبیعتاً اعتلا و ارتقای فضای پلتفرم‌ها به ضررش خواهد بود؛ به همین دلیل هم نمی‌توان انتظار داشت که صداوسیما بتواند به خوبی از عهده مدیریت این عرصه بر بیاید. در این شرایط شاهد هستیم که وزارت ارشاد، در دولت سیزدهم باز هم قصد در اختیار گرفتن وی‌اودی‌ها را دارد. طبیعتاً وزارت ارشاد در دوران جدید، اهداف و برنامه‌های متفاوتی با دولت قبلی دارد و احتمالاً در این دولت، نسبت به ارزش‌ها و مصالح فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی، و سوساس افزون‌تری وجود دارد و عزمش برای مقابله با نفوذ و ولنگاری جدی‌تر است.

با این حال، دولت نیز تغییر‌پذیر است و بعد از چند سال ممکن است با تغییر مدیران، سیاست‌ها تغییر یابد؛ به همین دلیل هم به تشکیل یک کارگروه فراسازمانی نیاز است تا نه تنها بر وی‌اودی‌ها نظارت کند، بلکه این بخش از حوزه فرهنگ را مدیریت کند؛ چون به هر حال بخش قابل توجهی از مردم به ویژه در طبقه متوسط شهری، امروز مخاطب این رسانه خانگی هستند و باید از آن به مثابه یک فرصت فرهنگی استفاده کرد؛ افزایش سطح کیفی و اصلاح محتوایی محصولات وی‌اودی‌ها می‌تواند به بالا رفتن سلیقه فرهنگی مردم بینجامد و این مهم یک مزیت برای سایر بخش‌ها و اجزای فرهنگ و هنر در کشورمان خواهد بود.

یادداشت

راه اصیل و حقیقی

میتهم رشیدی مهرآبادی
دبیر گروه دفاع مقدس

آن شب احمد تا دیر وقت بیدار بود. میز چوبی کوچک را گذاشته بود جلویش، به پشتی تکیه داده بود و می نوشت. برایش جای بردم و گفتم تو امروز دو سه ساعت روی پشت بام برف پارو کردی. فردا صبح زود هم که می روی سپاه، بلند شو بخواب. همین طور که مشغول نوشتن بود، گفت: فردا می روم تهران. با مسئولان تبلیغات یگان های عملیاتی سپاه جلسه دارم. باید مطالبی را برای طرح در جلسه آماده کنم.

به نظر من خلایقیت و تنوع در روش های تبلیغاتی بسیار مهم است. برای مردم کسالت آور است که مدام با یک شیوه تبلیغی مواجه شوند. صداقت و سازگاری بین حرف و عمل عناصر تبلیغاتی لازم و ضروری است. افرادی که در واحد تبلیغات جنگ مشغول خدمت هستند، اول باید خود به ارزش هایی که تبلیغ می کنند پایبند باشند و عمل کنند. صداقت اقتضا می کند عملیات آتشی را عملیات نهایی و تمام کننده جنگ جلوه ندهیم... برگه ها را زمین گذاشتم. احمد بالبخند نگاهم کرد و گفت: چطور است؟...

گفتم: عالی؛ تو آدم ها را وادار می کنی به حرف هایی که می زنی، فکر کنند و فقط به صرف اینکه هدف متعالی است، هدف اعزام و جلب نیرو برای جبهه هاست به هر وسیله ای متوسل نشوند.

احمد گفت: بله، درست متوجه شده ای. این نکته ظریف و مهم می تواند یک هدف متعالی را ویران و فاسد کند... این، بخش کوتاهی از کتاب «پاییز آمد» است که از زبان فخر السادات موسوی، همسر سردار شهید احمد یوسفی از فرزندان پرومند زنجان غیور روایت شده است.

کتاب های حوزه دفاع مقدس در سال های ابتدایی پس از پایان جنگ با نوعی شعاعزدگی رویه رو بود که به مرور، موجب دلزدگی مخاطبان شد و حجم بالایی از آنها را برای همراهی با این کتاب ها با تردید روبه رو کرد. پس از چندی، دلسوزان این عرصه به میدان آمدند و خطر این معضل را گوشزد کردند تا نویسندگان در ادامه فعالیت های شان، متوجه این مهم باشند که ادبیات شعاری مخصوص سال های جنگ است. چه اینکه در روایت خانم موسوی از همسرش، شعار و غلو در همان روزها هم با تردید رویه رو بوده است.

شاید حدود ۱۰ سال طول کشید تا انحرافی که در مسیر ادبیات پایداری رخ داده بود، بی اعتبار شود و مسیر نوشتن در این حوزه، راه اصیل و حقیقی خود را پیدا کند. این البته پایان ماجرا نبود. نیروهای اهریمنی و وسوسه های شیطانی از این جریان مقدس دست برنداشتند و از مسیر دیگری وارد شدند تا بین خالقان این آثار و مخاطبان شان، جدایی بیندازند. حالا حذفیات بی دلیل و کوهتیبانه چالشی بود که باید با آن مقابله می شد. «سانسور احساسات»، «سانسور اسنادی که طبقه بندی نداشت» و «سانسور اتفاقاتی که بیان شان می توانست بسیاری از سوالات را پاسخ دهد»، از این دست بود. دور جدید فعالیت نویسندگان اصیل و دلسوز این عرصه، مقابله با این سانسور هاست. کاری که خانم گلستان جعفریان، نویسنده کتاب «پاییز آمد» گام بلندی برای آن برداشته است؛ کاری که امید می رود به جریان غالب این عرصه تبدیل شود.

نحوه تأمین سلاح و دورنمای جنگ با ایران به روایت رئیس ستاد مشترک ارتش عراق

مهلت دو ماهه برای حمله به ایران

زینب گل محمدی

پژوهشگر دفاع مقدس

در شماره گذشته با «نزار عبدالکریم الخزرجی» رئیس ستاد مشترک ارتش عراق و فرمانده برخی لشکرها عملیاتی این کشور در سال های جنگ تحمیلی آشنا شدید و آغاز جنگ هشت ساله را از منظر او دیدید. آنچه در ادامه می خوانید، ادامه روایت اوست...

کردیم. کشورهای خلیج فارس کمک های مالی می کردند، سلاح هم از طریق خاک آنها به ما می رسید.

حدود ۹۵ درصد سلاح های مان ساخت شوروی بود. البته در آغاز جنگ، اتحاد جماهیر شوروی صادرات سلاح به عراق را متوقف کرد. حتی چندین کشتی که به بندر بصره رسیده بودند، بدون اینکه بارشان را خالی کنند به آنها دستور بازگشت داده شد. این مسئله، نظام عراق را بر آن داشت تا از بازار سپاه سلاح بخرد؛ ولی وقتی که عراق در سال ۱۹۸۲ (۱۳۶۱ شمسی و پس از آزادسازی خرمشهر) به مرزهای بین المللی عقب نشینی کرد و آتش بس را پذیرفت، شوروی در این تصمیم بازنگری و ارسال سلاح به ما را آغاز کرد (پس از ضربه سنگین ایران به بعضی ها در عملیات بیت المقدس و عقب راندن گسترده متجاوزان و سنگین شدن شدید کفه به نفع ایران در صحنه میدانی، ادعای صدام مبنی بر پذیرش صلح و عقب نشینی به مرزهای بین المللی یکی از طنزهای تلخ تاریخ جنگ به شمار می آید).

کشورهای اروپای شرقی، از طریق واسطه ها به ما سلاح می فروختند و «برزان التکریتی» مدیر دستگاه اطلاعات نظامی وقت، واسطه بزرگ بود؛ معامله ها هم بزرگ بود.

البته شوروی رساندن سلاح به ما را ادامه داد و در ضمن ما خرید سلاح از چین را هم شروع کردیم. اساس موشک های ما از شوروی می آمد، ولی در ادامه هیئت صنایع نظامی عراق برای ارتقای برخی از این موشک ها شروع به کار کرد. نمی توانم با قاطعیت بگویم عراق شروع کرد به تولید موشک کامل، چون هیئت صنایع نظامی به فرمانده کل مرتبط بود و حسین کامل (داماد صدام) که بعدا کشته شد، مسئولیت آن را بر عهده داشت. ارتش و فرماندهانش اجازه نداشتند به این موضوع نزدیک شوند یا درباره کار هیئت صنایع نظامی سؤالی پرسند.

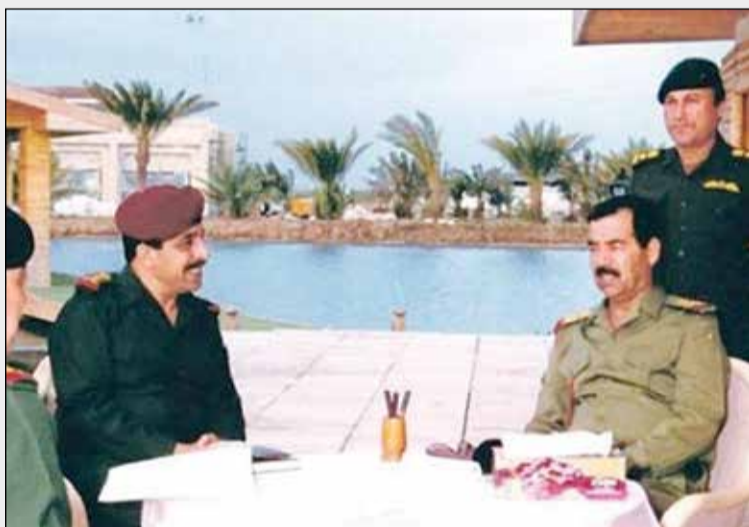
اصلی بود که آن موقع رئیس ستاد کل بود. عراق هیچ گونه کمک نظامی از هیچ کشور عربی دریافت نکرد (در مورد کمک های کشورهای عربی و حتی غربی به رژیم بعث عراق، به قدری اسناد متقن در منابع عربی و غربی منتشر شده است که چنین ادعایی از سوی الخزرجی را در خوش بینانه ترین حالت، تنها به بی اطلاع بودن وی می توان نسبت داد). پادم هست که ما یکصد تانک روسی از نوع تی ۵۵ و تی ۵۴ از مصر گرفتیم و پولش را دادیم.

از یمن هم تعدادی تیپ نظامی آمدند که به میزان کافی آموزش ندیده بودند و باید خودمان آموزش شان می دادیم و می ترسیدیم که به خطوط مقدم بفرستیم شان که مبادا اسیر شوند. یک تیپ هم از سودان آمد و در همان دوره آموزش، بحرانی داخلی در سودان رخ داد و سودانی ها آنها را برگرداندند. اردن تعدادی نیروی داوطلب فرستاد که از آنها یک تیپ تشکیل دادیم و بعد از آموزش، در مناطق پشت جبهه مستقرشان

کنیم؛ اما وزیر دفاع این حرف را رد کرد و گفت که تنها دو ماه مهلت دارید تا شرایطتان را مهیا کنید. اشاره، واضح بود و آن هم اینکه جهت گیری به سمت یک جنگ کلاسیک با یکی از همسایگان است و خب گزینه پررنگ تر، ایران بود تا ترکیه. من آن روز ترسیدم که ارتش عراق به سبب آماده نبودن از هم فروپاشد.

وقتی که جنگ در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ شروع شد، احساس ارتش عراق این بود که هر وقت یک درگیری نظامی پیش بیاید، شخص نظامی نمی تواند نقشش را ایفا نکند. این به این معنا نیست که ما دلایل آغاز جنگ را قبول داشتیم، ولی در حال مأموریت ما دفاع از کشور و انجام وظیفه مان به بهترین شکل ممکن بود. این حرفه ماست.

فکر می کنم فرمانده کل، جانشینش و رئیس ستاد مشترک از تصمیم به شروع جنگ خبر داشتند. هر چند وزیر دفاع جلسه را اداره می کرد، اما ارتشبد «عبدالجبار شنشل» مذاکره کننده

همدلی با افکار (امام) خمینی در صفوف نظامیان شیعه به چشم می خورد. یک جریان بزرگ، هم در بین نظامی ها و هم غیر نظامی های عراق بود که افکار انقلاب ایران را تأیید می کرد. همین موضوع سبب شد که حکومت عراق این تأیید کنندگان را تحت تعقیب قرار دهد و فعالان سازمان های زیرمجموعه «حزب الدعوة» را که نماینده جریان شیعی مخالف نظام بود، بازداشت کند. نبردهای بزرگی بین نیروهای امنیتی و سازمان های این حزب در گرفت و عراقی ها از هر دو طرف تلفات و خسارات زیادی متحمل شدند.

وقتی که جنگ در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) آغاز شد، من فرمانده لشکر بودم. سه ماه پیش از شروع جنگ، همراه با فرمانده سپاه یکم و فرماندهان دیگر لشکرها به بغداد فرخوانده شدیم تا با وزیر دفاع و رئیس ستاد مشترک ارتش دیدار کنیم. هدف دیدار، جبران کمبودهای سپاه یکم بود. فرمانده سپاه یکم در آن وقت، سرلشکر «محمد فتیحی» بود. ما در آن زمان درگیر جنگ چریکی علیه جنبش کردی در شمال عراق بودیم.

از ما خواسته شد که آموزش های مان را برای ورود به یک جنگ کلاسیک نظامی، بار دیگر سازماندهی کنیم و آماده سازی نیروها ظرف دو ماه انجام گیرد. من انتظار داشتم که فرمانده (صدام) هم صحبت کند؛ ولی او سکوت کرد. همین مسئله باعث شد تقاضای وقت صحبت کنم. گفتم چیزی که مطرح شد و از ما خواستید، یعنی آنکه ما به سمت یک جنگ کلاسیک نظامی می رویم و این در حالی است که نیروهای ما در شمال کشور و بین روستاها و کوهها پراکنده اند و اکثر سلاح های مان در مخازن سنگین قرار دارد و همه اینها یعنی اینکه ما برای ورود به یک جنگ کلاسیک آماده نیستیم و اگر قصدی برای ورود به چنین جنگی وجود دارد، باید به ما مهلتی دست کم دو ساله داده شود تا نیروهای مان را سازماندهی

خاطره

آرزوی قامت

پسرم خیلی پاک بود، پس از پایان تحصیلات دبیرستان و اخذ دیپلم، یک روز دیدم که دوستانش را به خانه دعوت کرده است. وقتی از او پرسیدم پسرم اینها چه کسانی هستند و چرا از بچه های همسایه برای خود دوست انتخاب نکرده ای؟ «قامت» گفت: چون آنها قرآن خوان نیستند. پسرم همواره به من می گفت اگر به خواست خدا راه کریلا را باز کردیم برای زیارت، خودم شما را به کریلا می برم؛ ولی اگر شهادت نصیب شد، ناراحت نباش، زیرا شهادت در راه خدا انسان را از قفس جسم آزاد می کند و به سوی آرزوهایش پرواز می دهد. من هم از قفس تن خودم آزاد شده و به سوی معبود و معشوقم پرواز می کنم. قبل از شهادت چهره او چنان نورانی شده بود که مشخص بود نور شهادت و نور الهی بر قامت تابیده و به آرزوی دیرینه خود که همان شهادت است، می رسد.

راوی: مهپاره بیات، مادر شهید قامت بیات

تازه ها

ماه کامل

«ماه کامل» روایت زندگی مدافع حرم، شهید سردار مرتضی حسین پور (حسین قعی) پس از دو سال مصاحبه و جمع آوری خاطرات، روانه بازار شده است. شهید حسین پور، متولد ۳۰ شهریور سال ۱۳۶۴ بود که سال ۱۳۸۳ وارد سپاه شد. در دانشکده افسری دوره آموزشی را گذراند و سال ۱۳۹۲ با شروع فتنه در سوریه وارد منطقه شد و مسئولیت های مختلفی را بر عهده گرفت. او همان سال یکی از فرماندهان قرارگاه حیدریون بود. سال ۱۳۹۳ با ورود داعش به عراق، حسین هم به این کشور اعزام شد و جزء اولین افرادی بود که با حاج قاسم در پدافند بغداد سامرا مشارکت داشت. کتاب «ماه کامل» در قطع رقعی و ۶۰۸ صفحه از سوی انتشارات شهید کاظمی به بازار نشر عرضه شد.

قاب

دبیرستان ما

همه عشق روزهای نوجوانی مان، همین لباس سبزی بود که به تن می کردیم. آخر فخر فروشی مان می شد کیفیت و رنگ و لعاب آرم سپاهی که روی جیب پیراهن مان می دوختیم. در روزگاری که می دیدیم بچه های هم محلی با چشم هایی خواب آلود به مدرسه می روند، ما پوتین ها و فانسه های مان را محکم می بستیم و به کلاس های مان می رفتیم. ما دانش آموز دبیرستان سپاه بودیم....

جهاد تبیین راه مقابله با تحریف

علیرضا تریبی
خبرنگار

«جهاد تبیین» کلید واژه اصلی سخنان رهبر معظم انقلاب در دیدار با دانشجویان در اربعین حسینی بود. امام خامنه‌ای با بیان اهمیت جهاد تبیین فرمودند: «خیلی از حقایق هست که باید تبیین بشود. در قبال این حرکت گمراه‌کننده‌ای که از صد طرف به سمت ملت ایران سرازیر است و تأثیرگذاری بر افکار عمومی که یکی از اهداف بزرگ دشمنان ایران و اسلام و انقلاب اسلامی است... «حرکت تبیین» خنثی‌کننده این توطئه دشمن و این حرکت دشمن است.» این سخنان مأموریت و رسالت جهاد تبیین را نه برای یک مجموعه یا مسئول خاص؛ بلکه بر دوش هر انسان دلبسته به آرمان‌های انقلاب و راه روشن گفتمان برآمده از آن، به ویژه پاسداران انقلاب اسلامی گذاشت؛ برای بررسی ابعاد این فرمان عمومی امام خامنه‌ای و درک اهمیت آن با حجت‌الاسلام و المسلمین علی سعیدی، رئیس دفتر عقیدتی-سیاسی فرماندهی کل قوا به و نشستیم که ماحصل آن را در ادامه می‌خوانید.

در طول ۴۳ سال گذشته که از عمر با برکت انقلاب می‌گذرد جایگاه و نقش تبیین از بدو نهضت حضرت امام خمینی (ره) و حرکت یکپارچه ملت تا برهه‌های مختلف انقلاب، در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی چگونه بوده است؟

واکاوی تاریخ، نشان دهنده این واقعیت است که نهضت انبیا الهی (علیهم‌السلام) دارای ماهیت سخت‌افزاری نبوده؛ بلکه ماهیت نرم‌افزاری داشته است و هیچ یک از انبیا درصدد دستیابی به قدرت با تکیه بر سلاح نبوده‌اند. در نهضت نرم‌افزاری نقش تبیین و گفتمان‌سازی بسیار تعیین‌کننده است. جای آیات قرآن، مبین این واقعیت است که انبیا الهی در انجام رسالت خود چه در مقابله با طاغوتیان زمان یا در تعامل با مردم مهم‌ترین تکیه‌گاشان جهاد تبیین بوده است. خداوند متعال در فرمان خود خطاب به موسی و هارون برای مقابله با فرعون روی موضوع تبیین تأکید می‌کند و می‌فرماید: «فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيْبًا لَعَلَّهُ يَنْدَكُرُ أَوْ يَخْشَى» که در این فرمان هم روی تبیین تکیه دارد و هم شیوه تبیین را بیان می‌کند و هم هدف تبیین را که هوشیاری و بیدارسازی فرعون یا اندرز و ترس و بازدارندگی اوست، به عنوان هدف متذکر می‌شود. پیامبر اعظم (ص) در مسیر انجام رسالت و جهاد، خود را بر روی تبیین متمرکز کرده و با تبیین توانستند مراحل مختلف فرسازگی در مکه و امت‌سازی و سپس دولت‌سازی در مدینه و سرانجام با حرکت به سمت مدینه با سقوط رژیم جاهلی بدون خونریزی زمینه تحقق حاکمیت اسلامی را فراهم کنند. امام حسین (ع) هم حرکت خود را از مدینه با تبیین آغاز کردند و در تمام مراحل از مکه تا سرزمین کربلا با افشای دستگاه بنی‌امیه و تشریح اهداف قیام خود درصدد آگاه‌سازی مردم برآمدند؛ اما با شهادت آن بزرگوار و پاران‌ش رسالت تبیین بر عهده امام سجاد (ع) و دیگر پیام‌رسانان عاشورا قرار گرفت. انقلاب اسلامی ایران در تداوم و الگوگیری از انقلاب‌های توحیدی و تأسی به سیره انبیا و ائمه معصوم راهبردی تبیین را در دستور کار خود قرار داد. حضرت امام (ره) از آغازین روزهای نهضت تا پیروزی انقلاب همواره در صدد آگاه‌سازی مردم برآمدند و با تمرکز روی رژیم طاغوت، شخص شاه، آمریکا و رژیم صهیونیستی، توانستند بزرگ‌ترین معجزه قرن را تحقق بخشند. رفتار مدبرانه امام راحل

مبین این واقعیت است که در تبیین، شناخت عنصر زمان و شناخت دشمنان اصلی و تبیین اولویت‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. علت برخورد امام با انجمن حجیه بدین جهت بود که آنها شناخت درستی از دشمن اصلی نداشتند و موضوعات فرعی را جایگزین مسائل اصلی کردند. مطالعه نیم‌قرن جهاد و تلاش رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در عرصه‌های گوناگون فکری، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نشان از نگرش معظم‌له به موضوع تبیین و روشنگری دارد و در هر مقطعی از زمان با تمرکز روی مسائل اصلی، زمینه آمادگی مردم و جامعه برای مقابله با دسیسه‌های دشمنان را فراهم کردند. توجه ویژه ایشان به موضوع تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی تا جنگ فرهنگی همچنین توجه خاص ایشان به پدیده نفوذ و تشریح ابعاد آن نشان دهنده عمق نگاه معظم‌له به تهدیدات و آسیب‌های جامعه دارد.

انقلاب اسلامی ملت ایران با توطئه‌ها و فتنه‌های گوناگونی مواجه بوده، در کنار مقابله امنیتی و نظامی، تبیین واقعیت‌های پشت پرده چه میزان در خنثی کردن و شکستن فتنه‌ها مؤثر بوده است؟

انقلاب اسلامی ایران با ماهیت ضد استکباری، و ضد استعماری و ضد استثمارگری با تکیه بر اهداف و آرمان‌های دینی و الهی از یک سو با طیفی از دشمنان از جبهه استکبار یا رژیم‌های مترجم رویه‌رو بوده و از سوی دیگر نظام، متکی به اسلام و شریعت است که باید زمینه تحقق آن در جای جای کشور فراهم شود.

رساله تبیین در جهت مقابله با دشمنان و دسیسه‌های آنها و به عبارت دقیق‌تر در مقابل خط تحریف معنا می‌یابد؛ این جهاد مقدس در جهت خنثی‌سازی توطئه‌ها و نقشه‌های پیدا و پنهان آنان حائز اهمیت است؛ به ویژه در مقابله با جنگ نرم و جنگ شناختی، تکیه‌گاه اصلی روی «تبیین» و معرفی ابعاد نقشه‌ها و دسیسه‌هاست. در بعد داخلی و در جهت خنثی‌سازی فتنه‌ها و غائله‌ها مسئولیت سنگینی بر عهده خواص و صاحبان رسانه است. معمولاً فتنه لایه‌های گوناگونی داشته و عوامل اصلی و نظریه‌پردازان فتنه‌ها و غائله‌ها پنهان بوده و عناصر موجود روی صحنه و کف خیابان لایه‌های دست دوم یا دسته‌چند هستند. شناساندن عناصر پشت صحنه در روشنگری و خنثی‌سازی فتنه در کوتاه مدت و پیشگیری از تکرار آن در آینده از جانب خواص بسیار تعیین‌کننده است. نکته قابل تأمل در رفتار خواص در قبال فتنه‌ها، صراحت و شجاعت در تبیین است که متأسفانه مجموعه‌های از خواص در برابر حوادث پیچیده‌ای همچون غائله ۱۸ تیر ۷۸ و فتنه ۸۸ یا سکوت کردند یا تبیین آنان از صراحت و شفافیت برخوردار نبود. بر همین اساس در آموزه‌های دینی روی زمان‌شناسی و اتخاذ موضع درست در جهت مقابله با دشمنان تأکید شده است و به طریق اولی حرکت خواص در زمان‌شناسی و جلوتر بودن از دیگران از نظر زمان ضروری‌تر و با اهمیت‌تر است. مشکل بسیاری از خواص پس از رحلت پیامبر (ص) بی‌توجهی به چرخش در وضعیت برخی خواص با سابقه و قرار گرفتن در دام آنان بوده است.

نیروهای مسلح به عنوان سنگرداران دفاع از ملت و کشور نیازمند تبیین صحیحی از صحنه رویارویی با دشمنان هستند. با توجه به ظرفیت عالی روحانیون معظم و مراکز علمی و پژوهشی در نمایندگی ولی فقیه و سازمان‌های عقیدتی-سیاسی ن.م چه برنامه‌هایی برای جهاد تبیین وجود دارد؟

نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با پیچیده‌ترین شیوه‌های عملکردی دشمنان به ویژه جبهه استکبار در عرصه بین‌المللی منطقه‌ای مواجه هستند. از یک سو نظام استکبار با دستیازی به جنگ تمدنی و تمسک به جنگ فرهنگی صلیبی با همه توان وارد منطقه غرب آسیا شد و افغانستان و عراق را اشغال کرد و پس از شکست در جنگ مستقیم تمدنی وارد جنگ نیابتی شد و جنگ درون تمدنی را در جهت مقابله با حرکت انقلاب اسلامی و جبهه مقاومت در دستور کار قرار داد و در مرحله بعد هم وارد جنگ شناختی شد تا با تأثیرگذاری بر ذهن و قلب ملت‌های مسلمان و ملت انقلابی ایران فرهنگ تهاجمی خود را تحمیل کند و از سوی دیگر با بهره‌گیری از امپراتوری رسانه‌ای و پیشرفته‌ترین فناوری در عرصه اطلاع‌رسانی درصدد ترویج و نهادینه‌سازی و استحاله اندیشه دینی و انقلابی برآمد و در این عرصه نیروهای مسلح در نوک پیکان حمله دشمن قرار داشته و دارند. از این رو نیروهای مسلح چه در بعد نیروی انسانی و چه در بعد تسلیحاتی و به طور خاص در بُعد معنوی و بصیرتی باید در اوج آمادگی قرار داشته باشند. سازمان‌های فرهنگی، یعنی سازمان‌های عقیدتی-سیاسی و نمایندگی ولی فقیه در سپاه رسالت خطری در امر تبیین بر عهده دارند که از یک سو باید بتوانند با ترفندهای دشمن در جنگ شناختی به مقابله برخیزند و از سوی دیگر با بهره‌گیری از فرهنگ غنی اسلام و تقویت زیرساخت‌ها و تعمیق بنیه معنوی فرماندهان، آحاد نیروهای مسلح و خانواده محترم آنان از تأثیرگذاری دشمنان بر ذهن و قلب مجموعه جلوگیری کنند. مسئله اصلی در این عرصه شناخت درست اهداف، ترفندها، دسیسه‌ها و شیوه‌های عملکردی دشمنان و درک درست شرایط و اولویت‌بندی نیازها و تنظیم درست محتوای تبیین و بهره‌گیری صحیح از ظرفیت‌های موجود در مجموعه نیروهای مسلح و بهره‌گیری از آخرین فناوری‌ها در عرصه اطلاع‌رسانی و رسالت تبیین است.

گزارش خبری صبح صادق از کارگاه آگاه‌سازی قضایی و انضباطی کارکنان نمایندگی ولی فقیه در سپاه

پیشگیری مقدم بر هر امر دیگری است

عکس: حامد کودرزی

کند، لذا باید نظارت را به سمت نظارت پیشینی سوق داد تا مصداق اقدام مناسب برای پیشگیری باشد. وی افزود: «باید قبل از هر تخلف و جرمی برنامه‌ریزی برای عدم اتفاق و حتی کنترل حین انجام فعالیت‌ها، این پیشگیری را محقق کنیم که به طور حتم از هزینه‌ها می‌کاهد و بر موفقیت‌ها می‌افزاید.» جانشین معاونت نیروی انسانی سپاه ادامه داد: «توجه به وجه پیشگیرانه، از جمله آگاه‌سازی، نظارت، توجه به هرگونه تغییر در رفتار و نیز عدم رفتارهای محرک با کارکنان تلاش برای حل مشکلات می‌تواند تا اندازه بسیار زیادی از آسیب‌ها و تخلفات و به طبع آن از تشکیل کمیسیون‌ها جلوگیری کند.» در ادامه این کارگاه دکتر یزدانین گفت: «رهبر معظم انقلاب در یکی از جلساتی که رئیس سازمان

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

کارگاه آگاه‌سازی قضایی و انضباطی کارکنان نمایندگی ولی فقیه در سپاه در سطح همه رده‌های عمده به صورت ویدئو کنفرانس و با حضور کارکنان ستاد نمایندگی ولی فقیه در سپاه در تالار همایش‌های شهید محلاتی برگزار شد.

به گزارش خبرنگار صبح صادق در این کارگاه سردار محمد ابوالحسنی جانشین معاونت نیروی انسانی سپاه و دکتر محمدرضا یزدانین، رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح استان تهران و سخنرانی کردند. سردار ابوالحسنی در این کارگاه با تأکید بر اولویت موضوع پیشگیری بر هر موضوع دیگری در امور قضایی و انضباطی، افزود: «هرچند انسان‌ها فطر تأیر حسن و قبح مسائلی آگاه هستند، اما باید آگاه‌سازی فردی و سازمانی همواره در دستور کار ما باشد تا افراد نه تنها در موضوع، بلکه در مصداق‌ها هم بدانند که چه نوع رفتارهایی جرم و تخلف است.» ابوالحسنی نظارت را از مصداق اقدام مناسب برای پیشگیری دانست و افزود: «نظارت پسینی شاید خیلی فایده نداشته باشد و تنها بتواند عوامل تکرار یک حادثه و تخلف را از بین ببرد و از تخلفات بعدی پیشگیری

هم برای فرد در قالب سازمان تصمیم‌گیری خواهد شد.» وی افزود: «در صورتی که فرد از تبعات جرم مطلع باشد که منجر به اخراج و نیز محروم از حقوق اجتماعی می‌شود، اگر امر آگاه‌سازی وجود داشت خود بزرگ‌ترین مانع ارتکاب بود؛ زیرا فردی که با ۲۷ سال سابقه بداند که با فلان جرم تمام زحمات ۲۷ ساله‌اش به باد رفته و دیگر نمی‌تواند از خدمات شغل خود مانند بازنشستگی و... استفاده کند، خود از ارتکاب منصرف می‌شود.»

یزدانین ادامه داد: «نیروهای مسلح با سلاح گرم سروکار دارند که استفاده از سلاح در مأموریت‌ها بر اساس سه قاعده قانونی بوده و البته در قانون به‌کارگیری سلاح نیز ده مورد بیان شده که با رعایت این ده مورد استفاده از سلاح و شلیک ایرادی ندارد.» یزدانین صیانت و حفاظت از اطلاعات را هم مسئله مهمی در نیروهای مسلح دانست و افزود: «این حفاظت نه فقط از عناصر دشمن، بلکه در برابر هر فرد غیر صلاحیت‌دار است که باید به آن توجه کرد و دانست ممکن است همسر، برادر و فرزند هم جزء این افراد غیر صالح باشند.» وی در پایان افزود: «یکی از مباحثی که ما به عنوان مقام قضایی به آن رسیدیم، نقش عوامل مدیریتی در کنار آگاه‌سازی در کاهش جرایم است، به خصوص جرایم مالی که با کنترل و نظارت مستمر نسبت به امور مالی و نظامی در مجموعه به طور محسوس کاهش پیدا خواهد کرد.»

روی خط

دلاور مردان خدا قوت!

۰۹۱۲۰۰۰۳۲۹۲ / خواهشاً پیگیر ماده ۱۳ آیین‌نامه استخدای سپاه در مورد بسیج باشید که باید بعد شش سال تبدیل وضعیت بسیجیان به درجه‌دار و افسر و کارمند صورت بگیرد؛ اما در شمال غرب این قانون اجرا نشده است، برای بسیجی تمام وقت با ۱۵ سال خدمت نه از حقوق، نه از جایگاه و نه از درجه خبری نیست.

۰۹۱۲۰۰۰۸۳۴۲ / با تشکر از هفته‌نامه «صبح صادق»، اگر امکان دارد فونت حروف هفته‌نامه را تغییر دهید تا کمی درشت‌تر چاپ شود.

۰۹۱۸۰۰۰۷۱۳۵ / خدایقوت و تشکر. چند نکته دارم (۱) شارژ ماهیانه کارت اتکا اصلاً با هزینه‌های خانوار همسانی ندارد. ۲- بعد از گذشت چند سال که قیمت عینک چند برابر شده، کمک هزینه خرید عینک از سوی سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح همان ۶۰ هزار تومان است که اصلاً همخوانی ندارد و برای ما شهرستانی‌ها حتی ارزش پیگیری ندارد که به مرکز استان بریم و معمولاً بی‌خیال می‌شویم.

۰۹۱۸۰۰۰۹۹۸۲ / ۱۰ سال است که یگان‌های امام علی (ع) و امام حسین (ع) تشکیل شده است؛ آیا دیگر وقت آن نیست که بسیجیان این یگان‌ها بیمه شوند یا حقوقی برای‌شان در نظر گرفته شود؟

۰۹۱۱۰۰۰۳۶۴۷ / ضمن تشکر از زحمات شما در هفته‌نامه صبح صادق، چرا برای مشکل مسکن پاسداران در شهرستان‌ها، مانند تهران به صورت پروژه‌ای اقدامی نمی‌شود؟ در صورتی که در شرایط فعلی جامعه خانه‌دار شدن به یک آرزو تبدیل شده است.

۰۹۱۸۰۰۰۰۲۷۵ / چرا فروشگاه‌های ساتر قبول نمی‌کنند که لباس سبز صفی را با لباس سبزیستادی تعویض کنند؟ می‌گویند سیستم اجازه نمی‌دهد، لذا ما باید در فروشگاه‌های بیرون به قیمت ارزان بخریم و چند برابر پول بدهیم و یک دست لباس ستادی بخریم.

۰۹۱۲۰۰۰۳۳۹۵ / در مورد ارشدیت افسران دانش‌آموخته قبل از استخدام در مجموعه با توجه به مدرک تحصیلی به کجا رسید؟ آیا سوابق تحصیلی جزء سنوات خدمتی حساب می‌شود یا نه؟

۰۹۱۲۰۰۰۹۸۳۳ / سلام و درود بر دلاور مردان نیروی دریایی سپاه که این بار بدون شلیک حتی یک گلوله در یک مقابله تمام‌عیار با سکنینه الهی در قلوب‌شان بینی استکباری بزرگ‌ترین نیروی دریایی جهان را در آب‌های بین‌المللی به خاک مالیدند. خدایقوت!

۰۹۳۳۰۰۰۶۷۸۹ / چرا بنیاد تعاون سپاه با کسری مبلغ ناچیزی از حقوق ماهانه پاسداران اقدام به ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری در طرح‌های پتروپالایشی نمی‌کند که سود تضمین شده بالایی خواهد داشت و هم کمک معیشتی خوبی در درآمدت خواهد بود؟

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: بدالله جوانی سردبیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعیداللزاعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریشان، محمدرضا مهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری صفحه آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد کوردزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱) sswweekly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ شماره پیکان: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۲۴ | دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۰

کتیبه سبز

جهان گذران

به بهانه بزرگداشت علامه محمدحسین طباطبایی

دوش که غم پرده ما می درید خار غم اندر دل ما می خلید در بر استاد خرد پیشام طرح نمودم غم و اندیشام کاو به کف آئینه تدبیر داشت بخت جوان و خرد پیر داشت پیر خرد پیشه و نورانی ام برد دل زنگ پریشانی ام گفت که در زندگی آزاد باش! هان! گذران است جهان شاد باش! رو به خودت نسبت هستی مده! دل به چنین مستی و پستی مده! ز آنچه نداری ز چه افسرده ای! وز غم و اندوه دل آزرده ای! گر ببرد ویر بدهد دست دوست ویر ببرد ویر بنهد ملک اوست ویر پیکشی با بگشی دیو غم کج نشود دست قضا را قلم آنچه خدا خواست همان می شود و آنچه دلت خواست نه آن می شود

علامه طباطبایی

ولایت عشق

گرچه از دست و پا فتادستم عهد و پیمان خویش نشکستم گرچه عضوی نمانده در بدنم عضوی از عاشقان تان هستم بر لبت چون «خم می می» است مدام از شمیم حضور تو مستم حسرتی هست در دلم که چرا به شهیدان حق نیویستم خواب دیدم که در رخت آقا باز سربند «یا علی» بستم با همان شور روزهای نبرد از سر خاکریز می جستم امر کردی به پیش می رفتم دشمنم را به تیر می بستم تا که بر پا بود ولایت عشق این چنین روی چرخ بنشستم گرچه رنجور و خسته ام اما تا نفس هست با شما هستم

جانباز بهروز ساقی

صبحانه

بهترین دارو

خود را به کار خیر مشغول کن و به آن ادامه بده! هیچ دارویی بهتر از کار نیکو، دلجوئی، همدردی و همراهی برای انسان راهگشا و آرامش بخش نیست. کمک به دیگران راهی است تا آسایش و آسودگی را در قلب همگان به اشتراک بگذاری و دردهای درون را التیام ببخشی.

تلخند

نقلای دروغگو/

مکرون در حالی که در طول ریاست خود انبوهی از دروغها را به مردمش تحویل داده است، باز هم خود را برای انتخابات آماده می کند! کارتونیست: ساها از فرانسه

داستان

سیب و غسل

زن کمی مکث کرد. باید بین پدر و پسر را می گرفت تا حالا که پیر مرد زمین گیر شده، حس سربار بودن نداشته باشد.

هیچ اونم بیچاره درگیره، کار داره، تا وقتی کار خونه راه بیفته باید مدام تو این خیابونا مسافر جابه جا کنه، می گفت پاهاش درد می کنه، دکتر گفته باید ماساژور بگیره که واریس نشه، ولی انگار گرون بوده، دوقلوها امسال می رن دانشگاه بچه پولی برایش نمی مونه دیگه...

پیر مرد سرش را پایین انداخته بود و با تسبیح توی دستش بازی می کرد، بعد انگار فکری به ذهنش رسیده باشد، گفت: «عطیه خانم، می گم یه خورده پول گذاشتی کنار برای تشک من؛ همونو بده بهروز ماساژور بگیره برای خودش، من که فعلاً فیزیوتراپی دارم، بیشتر ورزش می دم باهامو، توام که زحمت منو می کشی، من الان واجب نیستم، اون بچه واجب تره، بار ما رو دوش بهروزه همش، خدا بزرگه دوباره پول می رسه...» پیرزن، اشکش را با گوشه روسری اش پاک کرد. انگار باری از روی دوشش برداشته شده باشد، خندید و سیبهای رنده شده را با غسل مخلوط کرد و در دهان پیر مرد گذاشت.

خون به جریان بیفته، یهو واریس نشه، اینقدر گرون بود، گفتم ولش کن می سسایم با درد... بابا بهتره؟ نشد بیام تو، عجله دارم، ناراحت نشه یه وقت؟

پیرزن به دست هایش نگاه کرد. دست هایی که دیگر رمق نداشتند کارهای عادی را انجام بدهند. چقدر دلش می خواست می توانست کاری برای تنها پسرش انجام بدهد، اما همین که به شوهرش فکر می کرد، خودش را ناتوان تر از آن می دید که کمکی از دستش بر بیاید. تازه سه چهار ماهی بود که پس انداز می کرد تا تشک مواج برای پیر مرد بخزند. دکتر گفته بود احتمال زخم بستر زیاد شده و باید مراقب باشند. خرید خانه که انجام شد، پیرزن با یک دنیا فکر به خانه کوچکش برگشت. لنگان لنگان آبگوشی و کمی نان برای پیر مرد آورد. بگو بخند کرد و غذایش را داد. بعد هم قرص ها را طبق دستور پزشک کف دست پیر مرد گذاشت. کمی از شلوغی خیابان، هوای سرد، گرانی داروها و کوچ و خیابان گفت، اما تمام ذهنش از یاد پسرش پر شده بود. - از بهروز چه خبر؟ چرا نیومد تو؟ خانم بچه هاش خون؟

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

پیرزن به سختی سوار شد و در را بست. مرد سلام کرد و احوال مادرش را پرسید و همینطور که خیابان را پشت سر می گذاشت، آه بلندی کشید. - چیه بهروز؟ جایبت درد می کنه پسرم؟ مرد سرش را به سمت خیابان چرخاند و آرام پیچید. - کمرم داغونم کرده، پاهام بدتر... از بس ندیده و کلاچ عوض کردم دیگه پاهام جون ندارن... کار مام شده این دیگه، به روز نیم بیرون، خرج و دخل مون نمی خونه... خر جا هم که بالاس... پیرزن، نگاهی به پسر میانسالیش کرد. دلش می خواست همه چیزش را افدای او کند و دردش را نبیند، پرسید: «آخه راهش چیه مادر؟ دکتری، دارویی، چیزی؟» - دکتر و دارو که دارم الان، می خواستم دستگام ماساژ پا بگیرم، بعد از کار یه کم پاهام گرم بشه،

سلامت

سرما خوردگی را راه ندهید

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

بهترین راه مقابله با سرما خوردگی پیشگیری است. با انجام روش های گفته شده از ابتلا به سرما خوردگی پیشگیری کنید.

۱- هر روز ۱ لیوان آب گرم کم همراه با آب لیموی تازه و عسل میل کنید. ۲- رژیم های غذایی کم پروتئین باعث تضعیف سیستم ایمنی می شوند. بنابراین روزانه غذاهای غنی از پروتئین، مانند ماهی، تخم مرغ و ماست به مقدار کافی مصرف کنید. ۳- در هنگام عطسه یا سرفه از دستمال کاغذی استفاده کنید تا میکروبها در اطراف پخش نشوند. ۴- برای تقویت سیستم ایمنی با مشورت پزشک یا متخصص تغذیه قرص یا شربت زینک مصرف کنید. ۵- هر روز بینی خود را با آب نمک شست و شو دهید، شست و شوهای ضد عفونی کننده را از داروخانه تهیه کنید یا در منزل ۱ قاشق چای خوری نمک را با ۱ لیوان آب مقطر یا آب جوش خنک شده مخلوط کنید. ۶- برای بیرون راندن میکروبها از بدن روزانه مقدار زیادی آب و نوشیدنی مصرف کنید. این نوشیدنی ها را می توان از میوه ها و سبزیجاتی مانند کلم، کلم بروکلی، سیب، جعفری، خیار، هویج، لیمو، پرتقال، کیوی و نعناع تهیه کنید. ۷- برای مصرف روزانه خود یک بطری آب جداگانه در نظر بگیرید و از نوشیدن مشترک یک بطری بپرهیزید. ۸- روزانه ورزش کنید؛ زیرا عرق فراوان سبب دفع سموم می شود. ۹- بدن انسان روزانه به هفت تا هشت ساعت خواب احتیاج دارد. خواب کافی باعث تقویت سیستم ایمنی می شود. ۱۰- دست خود را روزانه چند بار با آب و مواد ضد عفونی کننده، مانند صابون بشویید.

صادقانه

تاج کرامت

امام حسن عسکری (ع) فرمودند: آن دسته از علما و دانشمندان شیعیان ما که در هدایت و رفع مشکلات دوستان و علاقه مندان ما تلاش کرده اند، روز قیامت در حالتی وارد صحرای محشر می شوند که تاج کرامت بر سر نهاده و نور آنها همه جا را روشنایی می بخشد و تمام اهل محشر از آن نور بهره مند خواهند شد.

تفسیر امام العسکری (ع)، ص ۱۳۴۵، ح ۲۲۶

قبیله عشق

برایم فرقی نمی کند

زمانی که فرماندهی گردان با رسول (ص) را به عهده داشت، روزی از طرف فرماندهی لشکر آمدند و گفتند: «از طرف فرماندهی لشکر ابلاغیه ای آمده مبنی بر اینکه شما به فرماندهی تیپ یکم لشکر منصوب شدید.» ابتدا قبول نکرد؛ ولی بعد از اصرار زیاد، به آنها گفت: «باید فکر کنم.» برادران رفتند و فردای همان روز دوباره آمدند و از حاجی پاسخ خواستند. حاج حسین این بار جواب مثبت داد. من که متعجب شده بودم، پرسیدم: «حاجی! چرا همان دیروز جواب مثبت ندادید.» در جوابم گفت: «دیروز در آن حالت نمی توانستم فکر کنم و تصمیم بگیرم. راستش رفتم و با خودم فکر کردم امروز که مرا به فرماندهی تیپ منصوب کردند؛ اگر چند روز دیگر بخواهند این مسئولیت را از من بگیرند و بگویند از این پس باید به عنوان یک تیرانداز در جبهه خدمت کنی من چه عکس العملی نشان می دهم؟ اگر ناراحت و غمگین شدم پس معلوم می شود برای رضای خدا این مسئولیت را قبول نکردم؛ ولی اگر برایم فرقی نداشت، پس مشخص می شود که این مسئولیت را برای رضای خدا قبول کرده ام و فرقی ندارد در کجا خدمت کنم. بعد دیدم اگر بخواهند مسئولیت فرماندهی تیپ را از من بگیرند، برایم فرقی نمی کند؛ بنابراین قبول کردم.» به نقل از برادر شهید حسین بصیر

حسین بصیر سال ۱۳۲۲ در شهر فریدونکنار زاده شد. از همان اوایل کودکی علاقه خاصی به مسائل مذهبی داشت و طی سالهای قبل از وقوع انقلاب، مشاغل گوناگونی را تجربه کرد. با آغاز جنگ تحمیلی به جبهه رفت و در سال ۱۳۶۶ و در عملیات کربلای ۱۰ با مسئولیت قائم مقام لشکر در دشت ماووت در خاک عراق به شهادت رسید.

حسن ختام

رنگ آرامش

حسن نوروزی

نویسنده

می نشینم و آمدن تان را از پشت پنجره انتظار تصور می کنم. آسمان آبی است، درختان در قبابی سبز روشن شان نو نوار شده اند. همه مهربان شده اند. کسی از کسی نمی ترسد. همه برادرند و برابر. محبت در نگاهها موج می زند. هر کسی صبح که چشم باز می کند تاشب که چشم روی هم می گذارد، می دود که دستی بگیرد و گره های باز کند. انگار که یادشان رفته بعد از شما مشکلی نیست. دردی نیست. غمی نیست. گویی حواس شان نیست پرنده های شوم ناامیدی و نداری و غصه، از وجود هر آدمی پر کشیده است. مولا جان آن روز که بیایید، نعمت ها سرریز می شود، آسمان بی درپی می بارد و زمین با تمام توان، گیاهانش را عرضه می کند. مردم آرزو می کنند ای کاش مردگان شان شبیه آنان از نعمت های الهی برخوردار می گشتند.